

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME BÖLÜMÜ**

**İTHALAT VE MUHASEBE UYGULAMALARI
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)**

**TUNCAY KARAGÜLLE
11716
MUHASEBE - DENETİM ANABİLİM DALI**

İSTANBUL 1996

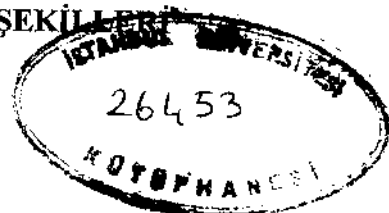
Bu tezin hazırlanması aşamasında ilgi ve desteğini gördüğüm çok değerli hocam Prof. Dr. Yücel Ercan'a , uygulama ve gerekli belgelerin temin edilmesi konusunda Degere International Trading As. Operasyon ve Transport Müdürü Sayın Mahmut Yakup Balibey'e teşekkürlerimi sunarım.

İSTANBUL, 1996

TUNCAY KARAGÜLLE

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
0. GİRİŞ	1
1. KONU İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR	3
1.1. MTO - Milletlerarası Ticaret Odası / ICC - International Chamber Of Commerce	3
1.2. INCOTERMS (Uluslararası Ticari Terimler / International Commercial Terms)	3
1.3. INCOTERMS 1990 (Uluslararası Ticari Terimler 1990)	4
1.4. MTO - Vesikalı Kredilere İlişkin Yeknesak Teamüller ve uygulamalar - UCP 500	4
1.5. Ekonomik ve Ticari açıdan karşılıklı olarak ticaretin genişletilmesi yoluyla ekonomik ilişkilerin gelişmesini sağlayan ve konularımız içinde adı geçen bazı topluluklar ;	5
2. ULUSLARARASI TİCARETTE ÖDEME ŞEKİLLERİ	5
2.1. BELGESİZ ÖDEME (CLEAN COLLECTION)	5
2.2. TAHSİL VESAİKİ (DOCUMENTARY COLLECTIONS)	7
2.3. AKREDİTİFLİ ÖDEME (DOCUMENTARY CREDITS)	10
2.3.1. Akreditif Tanımı	10
2.3.2. Akreditifte Taraflar	11
2.3.3. Akreditifli Ödemelerde Rol Oynayan Bankalar	11
2.3.4. Akreditifte Süreler	12
2.3.5. Akreditif Türleri	13
2.3.5.1. Sağladıkları Güvence Açısından	13
2.3.5.2. Ödeme Şekilleri Açısından	14
2.3.5.3. Finansman Aracı Olarak	15
2.3.6. Akreditif İşleminin Yapılış Şekli	16
3. DIŞ TİCARETTE GÖNDERME VE TESLİM ŞEKİLLERİ (Incoterms 1990'a göre)	17



3.1.	GRUP E / ÇIKIŞ	17
3.2.	GRUP F / Ana Taşıma Ödenmemiş Olarak	17
3.3.	GRUP C / Ana Taşıma Ödenmiş Olarak	19
3.4.	GRUP D / Varış	21
4.	ULUSLARARASI TİCARETTE KULLANILAN BELGELER	23
4.1.	FATURALAR	23
4.2.	SEVK BELGELERİ (SHIPPING DOCUMENTS)	23
4.2.1.	Konışmentolar	23
4.2.2.	Karayolu İle Nakliyyede Kullanılan Belgeler	25
4.3.	SİGORTA BELGELERİ (UCP-500/Md.34-35)	26
4.4.	DİĞER BELGELER	27
4.4.1.	Menşe Şehadetnamesi (Certificate Of Origin)	27
4.4.2.	Çeki Listesi (Weight List)	27
4.4.3.	Koli Listesi (Packing List)	27
4.4.4.	Gözetim Belgesi (Inspection Certificate)	27
4.4.5.	Dolaşım Belgeleri (Movement Certificate)	28
4.4.6.	Sağlık Sertifikası (Health Certificate)	28
4.4.7.	Veteriner Sertifikası (Veterinary Certificate)	28
4.4.8.	Bitki Sağlık Sertifikası (Phytosanitary Certificate)	29
4.4.9.	Teknik Evsaf Kartı (Data Card)	29
4.4.10.	Radyasyon Sertifikası (Radioactivity Certificate)	29
4.4.11.	Analiz Sertifikası (Analyse Certificate)	29
4.4.12.	Pedigri Belgesi (Pedigree Certificate)	29
4.4.13.	Tohumluk Sertifikası (Seeds Certificate)	29

5.	TÜRK DIŞ TİCARET REJİMİ, KAMBİYO MEVZUATI VE ÖZELLİKLERİ	29
6.	ÜLKEMİZDE YÜRÜRLÜKTE OLAN KAMBİYO MEVZUATI SINIRLARI İÇİNDE İTHALAT İŞLEMLERİ	30
6.1.	GENEL BİLGİLER	30
6.1.1.	İthalat Mevzuatı	30
6.1.2.	İthalat Rejimi Kararı	30
6.1.3.	İthalat Yönetmeliği	34
6.1.4.	Bankalarca, İthal Taleplerinde İthalatçılardan İstenecek Belgeler	41
6.1.5.	İthalat İşlemlerine İlişkin Transferler	43
6.1.6.	İthalat Bedellerinin Ödenmesi	43
6.1.7.	İthalat Müsaadelerinin Kaybedilmesi	44
6.1.8.	İmal Süresi	44
6.1.9.	İthalat İşlemlerinde Tahsil Edilen Fonlar	44
6.1.10.	Sürelerin Hesaplanması	45
6.2.	İTHALAT İŞLEMLERİ	45
6.2.1.	Akreditifli Ödeme Şekline Göre İthalat	45
6.2.2.	Vesaik ve Mal Mukabili Ödeme Şekline Göre Yapılacak İthalat	45
6.2.3.	Kabul Kredili Ödeme	45
6.2.4.	Peşin Ödeme	45
6.3.	İTHALAT BEDELLERİNİN ÖDENMESİ	45
6.3.1.	Normal Ödeme	45
6.3.2.	DTH / Döviz Tevdiat Hesabından Karşılanmak Suretiyle Yapılacak İthalat	45
6.3.3.	İthalat Bedelinin, İhracatçının Türkiye'deki DTH'na Transferi	45

6.3.4.	Komisyonculuk Bedellerinin İthalat Bedellerinden Mahsubu	45
6.3.5.	Döviz Kredilerine Dayalı İthalat	45
6.4.	İTHALAT HESAPLARININ KAPATILMASI	45
6.4.1.	Akreditifli veya Vesaik Mukabili Ödeme Şekillerinde	45
6.4.2.	Mal Mukabili Ödeme Şeklinde	45
6.4.3.	Hesap Kapatmayanlar Hakkında Yapılacak İşlem	45
6.4.4.	İthalat Hesaplarının Terkini	45
6.5.	İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ	46
6.6.	BEDELSİZ İTHALAT	46
7.	GÜMRÜK KANUNU VE YÖNETMELİĞİ	46
7.1.	1615 SAYILI GÜMRÜK KANUNU	46
7.2.	GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ	46
7.3.	GENEL BİLGİLER	46
7.3.1.	Gümrük Komisyoncuları	46
7.3.2.	Gümrük Komisyoncuları Yardımcıları	46
7.3.3.	Manifesto	47
7.3.4.	Gümrük Vergisi	47
7.3.5.	Ordino/Müfrez Ordino	47
7.3.6.	GTİP (Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon No)	47
7.3.7.	Sundurma Rejimi	47
7.3.8.	Antrepo Rejimi	48
7.3.9.	Aktarma Rejimi	48
7.3.10.	Transit Rejimi	48
7.3.11.	Geçici Muaflık ve Geçici Kabul Rejimi	48
7.3.12.	Çıkış Rejimi	49

7.3.13.	Posta Rejimi	49
7.3.14.	Sınır Rejimi	50
7.3.15.	Denizden Kurtarılan Eşya Rejimi	50
7.3.16.	Eşyanın Satış ve Tasfiyesi Rejimi	50
7.3.17.	Giriş Rejimi	50
7.3.18.	Çetele	52
7.3.19.	Fiili İthal Tarihi	53
7.3.20.	Bedelsiz İthalat	53
7.3.21.	Mahrece İade	53
8.	ÖRNEK BİR İTHALAT İŞLEMİ VE BU İŞLEMLE İLGİLİ DÜZENLENMESİ GEREKLİ BELGELER VE BUNLARIN MUHASEBE KAYITLARI	54
9.	GÜMRÜK BİRLİĞİ VE EKLERİ	113
10.	KAYNAKÇA	141

0. GİRİŞ

Dünya üzerinde yer alan ülkeler; halkın sosyal yaşantıları, tarihsel kalımları, örf ve adetleri, siyasi görüşleri, ekonomik gelişmişlikleri ve coğrafi yapının getirdiği doğal kaynakları açısından birbirlerinden farklıdırlar.

Doğal kaynakların dünya üzerinde farklı dağılımı, değişik iklimler, çoğalma hızı gibi etkenlerin paralelinde toplumların uzmanlaşmış işgücü varlığı, teknolojik gelişmeleri, büyük sermaye imkanı gibi nedenler de bir malın diğer bir ifade ile aynı malın değişik ülkelerde farklı fiyatta, miktarda ve farklı şekilde üretilmesine neden olmaktadır.

Üretimi yapılan bir malın, yapım ve kullanım özellikleri, ambalaj şekli, dış görünüşü, fiyat farklılığı, değişik ihtiyaç ve zevklere hitap etmesi ayrıca o malın ülke ihtiyacını karşılayacak kadar üretilmemesi veya üretilmemesi dış ticareti doğuran etkenlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Talep olunan ve ihtiyaç duyulan mal eğer ülke içinden sağlanamıyorsa ülke dışından satın alınarak, yani ithal edilerek temin edilecektir ki bu olay da uluslar için dış ticareti, uluslararası ticareti gündeme getirmektedir.

Dünya ekonomisinin sıhhatli bir şekilde yürüycbilmesi uluslararası ticaretin etkinliğine ve yaygınlığına bağlıdır. Dış ticaret, alıcı açısından ithalat, satıcı açısından da ihracat olarak gerçekleşmektedir. Ülke ekonomisi açısından ithalatın ve ihracatın önemi eşdeğerdir. Oysa çoğu kez iktisatçılar ve politikacılar ithalatı cezalandırıken ve ondan kaçarken sadece ihracatı özendirmekle yetinmişlerdir. Dış ticaret bir bütündür ve bütün olarak değerlendirilmelidir. Dünya üstünde ithalat yapmadan sıhhatli bir iç ekonomik gelişme sağlayabilen bir ülke bulunmamaktadır. İhracatın artması bir yerde o ülkede ithalatın ne denli rasyonel temeller üzerine oturulmuş olduğuna da bağlıdır. Nitekim son yıllarda görülmektedir ki, bazı ülkelere mal ihraç edebilmek için o ülkelere mal ithal edilmesi zorunludur.

Hangi ülkede olursa olsun dış ticaret işlemleri birtakım formalitelere tabidir. Bu formaliteler ülkelerin siyasal rejimlerine göre farklılıklar göstermektedir. Dış ticaret deyimi içerik bakımından geniş kapsamlı olduğundan bu çalışmada sadece **İthalat** işlemleri ele alınacaktır.

İşletmeyi yöneten ve çalışmalara yön veren, işlerin gelişmesini sağlayan ve elde edilen sonuçları değerleyen kişilerin doğru ve güvenilir bilgilere gereksinmesi vardır; bu gereksinmenin kaynağında muhasebedir. Bu yüzden gerekli formalitelerin yerine getirilmesi ile yapılan ithalat işlemlerine ait belgelerin muhasebe kayıtlarına geçirilmesi gereklidir. Muhasebe organizasyonunun başarısı, faaliyette bulunduğu işletmenin gerek bünyesi, gerekse işletmede oluşan işler hakkında bilgi sahibi olması ile orantılıdır.

Bu nedenle, bu çalışmada kanunlarla belirlenen ithalat işlemlerinin işleyiş tarzları, formalitelerine ,amacı bilgi üretmek olan muhasebe sistemleri içinde taşıdığı önem ve muhasebe açısından işlemlerin hangi hesaplara kayıt edilmesi gerektiği üzerinde durulacaktır.

Bu amaçla çalışmada; ithalat ile ilgili temel kavramlar, uluslararası ticarete ödeme şekilleri, dış ticarete gönderme ve teslim şekilleri, uluslararası ticarete kullanılan belgeler, Türk dış ticaret rejimi, kambiyo mevzuatı ve özellikleri , ülkemizde yürürlükte olan kambiyo mevzuatı sınırları içinde ithalat işlemleri, gümrük kanunu ve yönetmeliğine değinilmiştir. Örnek bir ithalat işlemi ve bu işlemle ilgili düzenlenmesi gerekli belgelere ve bu belgelere dayalı muhasebe kayıtlarına yer verilmiştir.

Son bölümde ise; Avrupa Birliğinin tanımı, amaçları, Türkiye-AB Gümrük birliği ilişkileri, gümrük birliğinin olumlu ve olumsuz yönleri, AB gümrük rejimleri AB girerken bazı sektörlerin durumu, üçüncü ülkeler ve gümrük birliği , gümrük kanunu ve yönetmelikte meydana gelen değişiklikler ve bu değişikliklere ait örnek formlar bulunmaktadır.

1. KONU İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR

1.1. MTO - Milletlerarası Ticaret Odası / ICC - International Chamber Of Commerce :

MTO, Uluslararası iş ilişkileri çerçevesinde hizmet veren hükümet dışı bir kuruluştur. 110 ülkeye dağılmış bulunan MTO üyeleri, onbinlerce firma ve ticari kuruluştan oluşur. MTO milli komiteleri yada konseyleride, faaliyetlerin ulusal düzeydeki eşgüdümünden sorumludur.

- Dünya iş çevrelerinin ulusal ve uluslararası düzeylerde temsilciliğini yapar,
- Serbest ve adil rekabet kuralları temelinde uluslararası ticaret ve yatırım faaliyetlerini geliştirir,
- Ticaret alanındaki uygulamaların birbirleriyle uyumlu olmasını sağlar, ithalatçılar ve ihracatçılar için gerekli terminolojiyi ve kılavuzları oluşturur,
- İş hayatına, alanı giderek genişleyen hizmetler sağlar,
- Kendi yayın kuruluşu tarafından baskısı yapılan çok sayıda yayın hazırlamakta, dünyanın çeşitli kentlerinde iş hayatına ilişkin mesleki seminerler ve konferanslar düzenlemektedir. (1)

1.2. INCOTERMS - Uluslararası Ticari Terimler (International Commercial Terms) :

Incoterms'in amacı dış ticaret alanında en yaygın kullanılan terimlerin yorumu için geçerli olmak üzere, bir dizi uluslararası kural oluşturmaktır. Böylelikle, bu tür terimlerin ülkeden ülkeye farklı biçimlerde yorumlanmasından kaynaklanan belirsizlikler ortadan kalkacak yada büyük ölçüde azaltılmış olacaktır.

Belirli bir sözleşmenin tarafları, çoğu durumda, kendi ülkelerindeki farklı ticari uygulamalardan haberdar değildirler. Bu durum, yanlış anlamalara, ihtilaflara, işin mahkemeye intikaline yol açmakta, ayrıca yine aynı nedenle zaman ve para kaybına uğranılmaktadır.

Bu tür sorunlara bir çözüm bulunması amacıyla MTO ilk kez 1936 yılında ticari terimlerin yorumu için geçerli bir dizi uluslararası kural koymuştur. Bu kurallar "INCOTERMS 1936" adıyla bilinmektedir. Söz konusu kuralların uluslararası ticarete geçerli olan uygulamalara denk düşebilmesi amacıyla, daha sonra; 1953, 1967, 1976, 1980 ve nihayet 1990 yıllarında bazı değişikliklere ve eklere gidilmiştir. (2)

(1) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460 s.100 , Incoterm-1990 (1 Temmuz 1990 tarihinde yürürlüğe girmiştir.).

(2) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460 s.6 , Incoterm-1990.

1.3. INCOTERMS 1990 (Uluslararası Ticari Terimler 1990) :

MTO'nın 01.07.1990 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe koyduğu 460 bülten sayılı yayın. Şu anda geçerliliği sürmektedir. MTO Çalışma grubu'nun yürüttüğü gözden geçirme çalışmaları çerçevesinde, ticari terimlerin daha kolay okunup anlaşılmasını sağlayacak bir sunuş biçimi konusunda da öneriler yapıldı.

Bunlardan birincisi;

* Malların alıcıya, satıcının bizzat kendi kuruluşunda sunulması durumudur. (Bu "E" kategorisini oluşturur, işyerinde teslimi öngörür.)

İkinci kategoride yada grupta;

* Satıcıdan , mallarını alıcı tarafından tespit ve tayin edilen bir taşıyıcıya teslim etmesi istenir. (Bu "F" kategorisini oluşturur; FCA, FAS VE FOB bu kategoriye girer.)

Üçüncü grup;

* Bu grubu oluşturan "C" kategorisinde ise; satıcı, taşıma işlemi için kendisi sözleşme yapmasına rağmen, malların kaybolması yada zarar görmesi riskini yada malların yüklenmesi ve yola çıkmasından sonra meydana gelebilecek olayların yaratacağı ek masrafları kendisi üstlenmez (CFR,CIF,CPT VE CIP).

Dördüncü grup;

* Nihayet "D" kategorisinde, malların varış ülkesine kadar taşınmasıyla ilgili bütün masrafları ve riskleri satıcı üzerine alır (DAF,DES,DEQ,DDU ve DDP). (1)

1.4. MTO-VESİKALI KREDİLERE İLİŞKİN YEKNESAK TEAMÜLLER VE UYGULAMALAR -UCP 500

Uluslararası ticarete akreditifin kullanılmasını yöneten ve evrensel kabul görmüş kurallar dizisidir. İlk kez 1933 yılında yayımlanmıştır. Gözden geçirilmiş baskıları 1951, 1962, 1974 ve 1983 yıllarında yapılmıştır. 160'tan fazla ülke ve bölgedeki bankalar bir önceki 1983 revizyonunu benimsemiş bulunmaktadır.

Bu revizyon MTO yürütme kurulu tarafından Nisan 1993'de kabul edilmiş ve MTO yayın No.500 olarak ilk kez Mayıs 1993'de yayımlanmıştır. On yıldan beri ilk kez yapılan UCP'nin bu revizyonu, Kurallar'ın tamamen gözden geçirilmiş ve güncelleştirilmiş bir dizisini sunmak amacıyla, uluslararası mahkeme kararları, bankacılık ve diğer sanayilerdeki teknolojik gelişmeler, olay bazında çalışmalar ve gündelik pratik dahil bir dizi önemli unsuru gözönünde bulundurmaktadır.

01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe giren UCP'nin 49 maddesi Akreditif uygulamasının vazgeçilmez rehberidir. (2)

(1) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460 s.6-7 , Incoterm-1990.

(2) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:500 , Incoterm-1990.

1.5. EKONOMİK VE TİCARİ AÇIDAN KARŞILIKLI OLARAK TİCARETİN GENİŞLETİLMESİ YOLUYLA EKONOMİK İLİŞKİLERİN GELİŞMESİNİ SAĞLAYAN VE KONULARIMIZ İÇİNDE ADI GEÇEN BAZI TOPLULUKLAR;

1.5.1. AT/AB -AVRUPA TOPLULUĞU /BİRLİĞİ:

Almanya, Avusturya, Belçika, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, K.İrlanda, Lüksemburg, Portekiz ve Yunanistan'dan oluşan birlik/topluluk.

1.5.2. EFTA - AVRUPA SERBEST TİCARET BİRLİĞİ (EUROPEAN FREE TRADE ASSOCIATION) :

İsviçre Konfederasyonu, İzlanda Cumhuriyeti, Lihtenştayn Prensiği ve Norveç Krallığından oluşan birlik. (1)

1.5.3. ECO / EKONOMİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI :

İran İslam Cumhuriyeti, Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinden oluşan birlik. (1)

1.5.4. COCOM - ÇOK TARAFLI İHRACAT DENETİMLERİ EŞGÜDÜM KOMİTESİ (COORDINATING COMMITTEE FOR EXPORT TO COMMINT AREAS) :

Son derece gelişmiş teknolojik ürünleri içeren bir mal listesi vardır. Bu malların ihracının özellik arzemesi nedeniyle kontrole tabi tutulmaktadır. (1)

2. ULUSLARARASI TİCARETTE ÖDEME ŞEKİLLERİ :

Uluslararası ticari ilişkilerde alıcı ve satıcıların ödeme konusunda üzerinde anlaşabilecekleri belli başlı üç yöntem vardır. Bunların taraflara sağladığı güven her birinde değişiktir.

2.1. BELGESİZ ÖDEME (CLEAN COLLECTION):

Aşağıdaki ödeme şekillerinde bankalar; fazla bir etkinliğe sahip olmayıp, direkt sorumluluk üstlenmeyerek ve faaliyetleri yalnızca havale bedellerinin transferi ve ödeme yapmakla sınırlı sorumludurlar.(1-2)

2.1.1. ÖNCEDEN ÖDEME / AVANS ÖDEME / NAKİT (PREPAYMENT / CASH IN ADVANCE / CASH) :

(1) Yücel Atıl Esentürkoğlu, Gümrük Tarife Cetveli Cilt:2 1995.

(2) Ümit Ataman/ Haluk Sümer, Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebesi, Geliştirilmiş 2. Baskı 1991.

(3) Interbank Eğitim Bölümü Yayınları No:19 ; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, 2.Basım.

Malın ihracatçı tarafından hazırlanabilmesini sağlamak üzere alıcı siparişini verdiği zaman parasını gönderir. (1) Bu nakit, havale veya prefinansman şekliyle olur.(3)

Bu yüzden terminolojide “cash with order” olarakda bilinir. Bu yöntem alıcı için çok risklidir. Malın gönderilmemesi olasılığı bu riski yaratmaktadır. (1)

Alıcının böyle bir ödeme biçimini kabul edebilmesi için satıcısını çok iyi tanınması gerekir. Bunun dışında o satıcının malına piyasada çok büyük bir istem olması, bir an önce mala sahip olmak isteyen alıcıyı bu yöntemi kabul etmeye yöneltebilir.(1)

Elbette satıcılarda, güvenmedikleri yada tanımadıkları alıcılardan, malı göndermek için sözünü ettiğimiz biçimde ödemeyi önceden yapmalarını isteyebilirler. (1)

Kısacası bu, satıcı için risksiz ve en ideal finansman yöntemidir. Uluslararası ticarete az kullanılmaktadır. (3)

2.1.2. AÇIK HESAP - AÇIK VADELİ ÖDEME (OPEN ACCOUNT) :

Önceden ödeme satıcıya en üst düzeyde ödenme güvencesini verirken açık hesap en alt düzeyde bir güvenceyi verir. (1)

Satıcı vesaiki ve malları alıcı ile yaptığı bir sözleşmeye dayanarak doğruca alıcıya gönderir. Malın bedeli satıcıya daha sonra ödenecektir. Alıcı, anlaştıkları bir biçimde satıcısına ödemede bulunmayı kabul eder, kendisine gönderilen malları gümrükten çeker ve malın bedelini satıcının kendisine tanımış olduğu kredinin/sözleşmenin koşullarına göre bir kalemde veya kısım kısım öder. Paranın ödenmesi çoğunlukla banka kanalıyla olur. (1-2)

Açık hesap alıcılar için ideal bir yöntemdir. AET ülkeleri arasında sıkça kullanılan sözkonusu ödeme biçimi hayli yalın ve kolay bir yapıya sahiptir(1)

Açıkcı anlaşılacağı gibi açık hesap yoluyla mal göndermeyi kabul edecek olan satıcının alıcıyı iyi tanınması gerekir. Bazı durumlarda diğer satıcılarla yoğun rekabete giren satıcı açık hesabı kabul edebilir(1).

Bu ödeme şeklinde alıcı ödeme yapmadan önce malı elde edeceği ve kontrol imkanını bulacağı için güvencededir. Riske satıcı katlanmaktadır. Bu nedenle satıcının açık hesap şeklinde ödeme ile mal satacağı alıcının mali durumunun ve karakterinin sağlamlığı hakkında bilgi alması gerekir(2).

2.1.3. KONSİNYE SATIŞ (CONSIGNMENT ACCOUNT) :

(1) Yücel Atıl Esentürkoglu, Gümrük Tarife Cetveli Cilt:2 1995.

(2) Ümit Ataman/ Haluk Sümer, Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebesi, Geliştirilmiş 2. Baskı 1991.

(3) Interbank Eğitim Bölümü Yayınları No:19 ; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, 2.Basım.

Konsinye satış tipik bir “açık hesap” uygulamasıdır. Satıcı malını alıcıya (konsinyatör) emaneten, satılmak üzere gönderir. Normal yollarla satışı zor olan ve alıcının görüp beğenmesini gerektiren mallar için sözkonusudur(3). Mallar satılana kadar yada üzerinde anlaşılan bir süre malların mülkiyeti satıcıya aittir ve satılamayan mallar iade edilir(1-2).

Alıcı sattığı kadar malın bedelini, bir banka aracılığıyla satıcıya gönderir. Ancak bu tip ödemelerin satıcı açısından bir takım riskleri vardır. Taraflar aralarında belli bir birim fiyatta anlaşmalarına rağmen, zaman zaman alıcı ülkenin piyasa şartları nedeniyle saptanan fiyatta oynamalar görülmektedir. Sonuç olarak, konsinye satışta, sabit bir fiyat saptamak oldukça zordur ve buda satıcının başlıca riskidir(2).

2.2. TAHSİL VESAİKİ (DOCUMENTARY COLLECTIONS):

Satıcı, malları sevk ettikten sonra sevk belgelerini, görüldüğünde ödenmesi veya poliçesinin kabul edilmesi karşılığında alıcıya teslim edilmek üzere bankasına emanet eder(2).

Tahsil vesaikinde bankalar, satıcıdan aldıkları tahsil talimatına göre hareket ederler. Satıcı tahsil edilmek üzere bankasına emanet ettiği sevk belgelerinin, bankaca sadece verdiği talimatın yerine getirilmesi halinde alıcıya teslim edeceğinden emindir(2). Banka bu işlemi alıcının bulunduğu yerdeki bir muhabiri aracılığı ile yapar. Vesaik bedelini bankaya ödeyen alıcıya vesaik verilir, o da malını çeker(1).

Tahsil vesaiki, bankacılık sisteminin sağladığı böyle bir güven nedeniyle satıcı açısından “Açık Hesap” yöntemine nazaran mal bedellerinin tahsilinde daha emin bir yoldur(2).

Tahsil vesaiki ile ilgili uluslararası uygulamaları tekbiçimlendirmek ve ortak bir temele oturtmak için MTO, Bir broşür yayınlamıştır. Şu an kullanımda olanı 1979 yılında 322 sayılı yürürlüğe giren TAHSİLLER İÇİN TEKBIÇIM KURALLAR-UNIFORM RULES FOR COLLECTIONS adını taşımaktadır (Yasal bir yaptırımı yoktur)(1).(*)

Ülkemizde tahsil vesaiki denildiğinde vesaik mukabili ve mal mukabili işlemler anılmakta ve ağırlıklı olarak vesaik mukabili anlaşılmaktadır(2).

2.2.1. C.A.D. / VESAİK MUKABİLİ (CASH AGAINST DOCUMENTS)

Vesikalı kredilerin (documentary credits) tam tersine tahsil vesaiki satıcı çıkışlı bir işlem türüdür(1). Tahsil vesaiki ödeme yada kabul karşılığında sevk vesaikinin alıcıya teslimidir. Akreditifli işlemlerde bankaların kesin ödeme taahhüdü bulunmasına rağmen, tahsil vesaikinde böyle bir taahhüt yoktur(2).

(1) Yücel Atıl Esentürkoglu, Gümrük Tarife Cetveli Cilt:2 1995.

(2) Ümit Ataman/ Haluk Sümer, Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebesi, Geliştirilmiş 2. Baskı 1991.

(3) Interbank Eğitim Bölümü Yayınları No:19 ; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, 2.Basım.

(*) 01.01.96 tarihinden itibaren 322 sayılı yayın yerini 522'e bırakmıştır. Genel tanımlamalarda değişiklik yoktur, sadece yorumlar getirilmiştir.

Malını yükleyen satıcı, bir bankaya (tahsile gönderen banka-Remitting bank) sevk belgelerini, bedeli tahsil edilmek üzere ithalatçının ülkesindeki bir bankaya (Tahsil bankası-Collecting bank) göndermesi için talimat verir. Bu ikinci bankada, ithalatçıdan vesaik bedelini tahsil ettikten yada ilerideki bir tarihte tahsil edilmek üzere vadeli bir poliçeyi kabul ettirdikten sonra malların çekilmesini sağlayacak olan belgeleri kendisine verir. Belirttiğimiz iki yöntemden hangisinin uygulanacağı ihracatçının bankasının ekinde belgeleri gönderdiği talimat mektubunda açıkça yazılıdır(1-2).

2.2.1.1. Tahsil Vesaikinın Tesliminde Yöntemler:

2.2.1.1.1 Ödeme Karşılığı Vesaik Teslimi - “D/P” Documents Against Payment :

Tahsil bankası vesaiki derhal ödeme karşılığında teslim eder.

2.2.1.1.2 Kabul Karşılığı Vesaik Teslimi - “D/A” Documents Against Acceptance :

Tahsil bankası aldığı talimat doğrultusunda vesaiki, ithalatçının vadeli bir poliçeyi kabul etmesi üzerine teslim eder.

2.2.1.1.3 Taahhüt Mektubu Karşılığı Vesaik Teslimi :

Kimi ülkelerde tahsil bankası alıcıya bir taahhütname imzalaması karşılığında vesaiki verebilir. Bu taahhütnamenin içeriğini vesaiki gönderen banka ve ihracatçı saptar. Böyle bir yazı ile ithalatçı belirli bir tarihte ödemeyi yapacağını taahhüt eder(1-2).

2.2.2. C.A.G. / MAL MUKABİLİ (CASH AGAINST GOODS) :

Batıda açık hesap (open account) olarak bilinen sistemin ülkemizdeki bir tür uyarlaması olan mal mukabili ödeme, genellikle çok uluslu firmaların arasındaki alım-satım işlemlerinde kullanılır. Taraflar birbirlerini iyi tanırlar ve karşılıklı güvenleri vardır. Bu sistemde tüm risk ihracatçı üzerindedir. Çünkü ithalatçı bedelini ödemediği malları çekebilme ve satıştan sonra gerekli ödemede bulunmaktadır. Kolayca anlaşılacağı gibi ithalatçı için ideal bir ödeme yöntemidir(1).

Bu ödeme şeklinde ihracatçı malını sevk eder. Sevkiyata ilişkin belgeleri doğrudan veya banka aracılığıyla ithalatçıya gönderir. Vesaiki teslim alan ithalatçı malları gümrükten çeker ve aralarındaki anlaşmaya göre mal bedelini öder(2-3).

Mevzuatımıza göre firmalar fiili ithal tarihinden itibaren iki yıl içerisinde bankalara başvurarak transfer yapmak zorundadır.

(1) Yücel Atıl Esentürkoglu, Gümrük Tarife Cetveli Cilt:2 s. 1995.

(2) Ümit Ataman/ Haluk Sümer, Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebesi, Geliştirilmiş 2. Baskı s. 1991.

(3) Interbank Eğitim Bölümü Yayınları No:19 ; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, 2.Basım .

2.2.3. KABUL KREDİLERİ (ACCEPTANCE CREDITS) :

İthalatçının, ihracatçı tarafından keşide edilen poliçeyi kabul ederek (ödeme yapmadan önce) malları almasını sağlayan bir kredi şeklidir(2).

Poliçeyi alacaklı tarafından borçlu üzerine keşide edilen ve belirli bir meblağın belirli bir süre içinde veya ibrazında üçüncü şahsa veya emrine ödenmesi talebini kapsayan bir ödeme emridir(2).

Şimdi kabul kredi olayını daha iyi kavrayabilmek için poliçeyi yakından tanıyalım; (POLİÇE-DRAFT/BILL OF EXCHANGE) Literatürde DRAFT ve BILL OF EXCHANGE aynı olarak kullanılsada, temelde birbirinden farklıdır. Draft'ı Amerikalılar, Bill of exchange ise İngilizler kullanmaktadır. Draft'da drawer ile drawee aynı para birimini kullanan kişiler olarak çoğunlukla aynı ülkededirler. Bill of exchange bir yerde döviz değişimini içerir ve daima devir ve ciro edilebilir (negotiable) karakterdedir. Oysaki draft için böyle bir kesinlik yoktur. Negotiable olabilirde olmayabilirde. Bu nedenle draft yerel işlemlerden, Bill of exchange ise uluslararası işlemlerden doğar(1).

Poliçede üç taraf vardır:

1. DRAWER-KEŞİDECI, poliçeyi düzenleyen yani çeken taraftır. Mal bedelinin kendisine ödenmesini emretmektedir.
2. DRAWEE-MUHATAP, üzerine poliçe çekilen, bunun sonucu olarakta ödemede bulunacak olan taraf yani borçludur.
3. PAYEE-LEHDAR, kendisine borçlu tarafından ödeme yapılacak kişidir.

Her poliçede olması gereken noktalar;

- * Ödemenin koşulsuz olarak yapılacağına dair ifade,
- * Meblağ,
- * Ödemenin yapılacağı yer,
- * Düzenleme tarihi,
- * Vade.

Poliçeler vadelerine göre ikiye ayrılırlar:

1. Görüldüğünde ödemeli poliçeler-Vadesiz/SIGHT DRAFT,
2. Vadeli poliçeler-TIME DRAFT(1).

İhracatçılar kimi zaman poliçelerin yalnızca ithalatçılarca kabul edilmesini yeterli görmeyebilir. Poliçelere bankaların aval (kabul) vermesinide isteyebilirler. Böylece riskin azalmasını sağlarlar. Aval, poliçe nedeni ile sorumluluk taşıyan kişiler lehine

(1) Yücel Atıl Esentürkoğlu, Gümrük Tarife Cetveli Cilt:2 1995.

(2) Interbank Eğitim Bölümü Yayınları No:19 ; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, 2.Basım.

verilen bir tür kefalet ve poliçe üzerine yazılan bir kambiyo yükümlülüğüdür. Bankalar aval vermekle asıl borçlu ile birlikte birinci derecede ve ortaklaşa sorumluluk altına girmektedirler(1).

İhracatçılar ellerindeki banka avallı poliçeleri vadelerinden önce iskonto (discount) ettirebilirler. Tabii bunun bir karşılığı vardır:Faiz.İhracatçılar faizi fiyata katabilecekleri gibi ayrı bir poliçede düzenleyebilirler(1).

Faiz oranlarının hesaplanmasında çeşitli yöntemler kullanılmasına karşın en yaygın olanı LIBOR (London Interbank Offered Rate) üzerinden hesaplanan oranlardır(1).

2.2.3.1. KABUL KREDİLİ VESAİK MUKABİLİ VE MAL MUKABİLİ İŞLEMLER:

Vesaik ve mal mukabili işlemlerde vesaik banka kanalıyla gelebileceği gibi direkt ithalatçı firmanın kendisinede gelebilir. Gelen vesaikle birlikte poliçe'de varsa; ithalatçı ödemeyi nakit olarak yapmayıp, ihracatçının düzenlediği poliçeyi kabul ederse ödeme şekli kabul kredili vesaik mukabili veya kabul kredili mal mukabili olur(3).

2.2.3.2. KABUL KREDİLİ AKREDİTİFLER:

Akreditifler başlığı altında inceleyeceğiz.

2.3. AKREDİTİFLİ ÖDEME (DOCUMENTARY CREDITS)(1-2):

2.3.1. AKREDİTİF TANIMI :

Uluslararası bankacılık çevrelerinde geniş anlamı ile vesikalı krediler (Documentary Credits) olarak anılan akreditif, ihraç edilen malların bedellerinin ödenmesi konusunda geliştirilmiş özel ve teknik bir finansman yöntemidir. Bu yöntem ile, ithalatçının ülkesindeki bir banka, belirli bir miktardaki parayı karşı ülkedeki bir banka aracılığıyla ihracatçıya, müşterisinin istemiş olduğu vesaiki, daha önceden saptanmış bir zaman dilimi içinde ibraz etmesi koşulu ile ödeyeceği konusunda yükümlülük altına girer. (UCP-500/Md.2)

İthalat ve ihracat ülkeleri arasında, akreditifin gerçekleştirilmesi için gerekli bağlantıyı sağlayan köprü ise "KÜŞAT MEKTUBU-LETTER OF CREDIT" olarak adlandırılmaktadır. İşlemi başlatan bu mektuptur, yani tüm akreditifli ödemenin bir parçasıdır. Ancak akreditifi kuran, başlatan akreditif mektubu (letter of credit) olduğundan uygulamada Vesikalı Krediler-Documetary Credits es anlamı olarak kullanılmaktadır. (1) Çünkü akreditif kredi anlamını içermektedir. Uluslararası

(1) Interbank Eğitim Bölümü Yayınları No:19 ; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, 2.Basım s. 38-39.

(2) Ümit Ataman/ Haluk Sümer, Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebesi, Geliştirilmiş 2. Baskı s. 29-30 1991.

(3) Interbank Eğitim Bölümü Yayınları No:19 ; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, 2.Basım.

uygulamada mal bedeli, akreditif açılırken transfer edilmeyip, ödeme vesaikin teslimi sırasında veya sonradan söz konusu olduğu için, akreditif işlemine vesikalı kredi-Documentary Credit denmektedir. (2) Akreditif/Küşat mektubu aslında akreditif içinde ve onun bir parçasıdır. Ancak akreditife yaşam veren, onu yaşatan Akreditif/Küşat mektubudur. (1)

2.3.2. AKREDİTİFTE TARAFLAR : (2)

2.3.2.1. Akreditif Amiri (Applicant) :

Akreditifi açtıran kişi veya kurumdur.

2.3.2.2. Akreditif Lehtarı (Beneficiary) :

Lehine akreditif açılan kişi veya kurumdur.

2.3.2.3. Amir Banka (Issuing Bank) :

Akreditif amirinden aldığı talimata dayanarak akreditifi açan bankadır.

2.3.2.4. Aracı Banka / İhbar-Teyit Bankası (Advising - Confirming Bank) :

Amir bankanın akreditifi açtığı bankadır.

2.3.3. AKREDİTİFLİ ÖDEMELERDE ROL OYNAYAN BANKALAR :

2.3.3.1. Amir Banka (Issuing Bank) :

İthalatçının bankasıdır. Akreditifi açar.İhracatçı akreditif vadesi içinde istenilen koşulları yerine getirirse ödeme, rücu hakkı olmaksızın(without recourse) yapmakla yükümlüdür. (1)

2.3.3.2. İhbar Bankası (Advising Bank) :

Akreditifin açıldığını lehdara bildirir. Akreditifte, lehdara karşı ödeme konusunda herhangi bir yükümlülüğü yoktur (UCP-500/Md.7a). (1)

2.3.3.3. Teyit Bankası (Confirming Bank) :

Amir banka dışındaki bir banka akreditifte kendi yükümlülüğünü ekleyebilir. Bu çoğunlukla ihbar bankasıdır. Teyid, amir bankanın yükümlülüklerini yerine getireceğine ilişkin olarak bir diğer bankanın kesin taahhüdünü koymasındır. Birinci derecede sorumluluğu vardır. Akreditifin koşulları yerine getirilmişse teyid bankası; ihracatçıya

(1) Interbank Eğitim Bölümü Yayınları No:19 ; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, 2.Basım s. 38-39.

(2) Ümit Ataman/ Haluk Sümer, Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebesi, Geliştirilmiş 2. Baskı s. 29-30 1991.

dönüş hakkı olmaksızın ödeme, iştirâ yapar,poliçeleri kabul eder. Kendisini birinci derecede sorumlu bir konuma getirdiğinden komisyon alır, açık hükümler taşımayan akreditifleri teyid etmez. Amir bankanın sağlamlığı ve güvenilirliği ile ithalat ülkesinin risk durumuna göre teyidini ekler (UCP-500/Md.9). (1)

2.3.3.4. Ödeyen Banka (Paying Bank) :

Küşat mektubunda belirtilen ve lehbara ödeme yapacak olan bankadır. Amir banka, teyid bankası veya ihbar bankası ödeyen banka olabilir. (1)

2.3.3.5. Devir ve Ciro Bankası (Negotiating Bank) :

Ticari bir senedi elinde bulunduran kişinin o senet ile ilgili haklarının ve senedin mülkiyetinin bir başkasına geçmesine “DEVİR ve CİRO (İŞTİRA)” uluslararası terminolojideki adıyla “NEGOTIATION” denir. Bu işlem; eğer senet hamili emrine düzenlenmişse DEVİR; emre düzenlenmişse DEVİR ve CİRO yoluyla gerçekleşir.

Lehdarın poliçesini satın alan ve iskonto eden banka ise “DEVİR ve CİRO Bankası=İştirâ Bankası (Negotiating Bank)” adını alır. Bu işlemin yapılabilmesi, akreditif mektubunda izin verilmesine bağlıdır. Devir ve Ciro bankasının ikili dönüş (rücu) hakkı vardır. (1)

2.2.3.6. Rambursman Bankası (Reimbursment Bank) :

Akreditif işlemini gerçekleştiren alıcı ve satıcı bankalar arasında hesap ilişkisi yoksa, işlemin devamını sağlamak amacıyla, her iki bankayla da hesap ilişkisi olan bir üçüncü banka bulunur, bu bankaya rambursman bankası denir. (2)

2.3.4. AKREDİTİFTE SÜRELER :

2.3.4.1. Akreditif Vadesi (Expiry Date) :

Her akreditif belirli bir süre için açılır; akreditifin hangi tarihe kadar geçerli olacağı akreditif metninde açık olarak belirtilmelidir (UCP-500/Md.42). Bu tarihe kadar vesaik ibrazı zorunludur. (1)

2.3.4.2. En son Yükleme - Sevk Tarihi (Latest Shipment Date) :

Akreditif vadesi içinde kalmak şartıyla en son hangi tarihte malların sevk edilmesi gerektiğini belirtir (UCP-500/Md.46). (1)

2.3.4.3. En son Vesaik İbraz Tarihi (Latest Presentation Of Documents Date) :

(1) Interbank Eğitim Bölümü Yayınları No:19 ; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, 2.Basım s. 38-39.

(2) Ümit Ataman/ Haluk Sümer, Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebesi, Geliştirilmiş 2. Baskı s. 29-30 1991.

Malların sevkinden sonra belgelerin kaç gün içinde bankaya ibraz edileceğini gösteren süredir. Bu süre belirtilmemişse, yüklemekten itibaren en geç 21 gün içinde belgelerin bankaya ibrazı gerekmektedir (UCP-500/Md.46). (1)

2.3.4.4. Ödeme Vadesi (Payment Expiry) :

Vadeli akreditiflerde ödemenin yapılacağı tarihi gösterir. (2)

2.3.5. AKREDİTİF TÜRLERİ :(3-4-5)

2.3.5.1. Sağladıkları Güvence Açısından :

2.3.5.1.1 Dönülebilir -Kabili Rücu (Revocable) (UCP-500/Md.6ai)

Her an iptal edilebilen, lehdara herhangi bir ön ihbarda bulunmaksızın iptal edilebilen veya değiştirilebilen akreditiflerdir. Genel olarak teyitsizdirler. Aksine hüküm yoksa akreditif dönülemezdir.

2.3.5.1.2 Dönülemez -Gayri Kabili Rücu (Irrevocable) (UCP-500/Md.6aii)

Lehtarın izni ve kabulü olmaksızın iptal olunamaz ve değiştirilemez. Akreditifi açan bankanın satıcıya karşı kesin bir ödeme yükümlülüğü vardır.

2.3.5.1.3 Teyitli (Confirmed)

Akreditif lehdarı kendi ülkesindeki bir bankanın akreditifi teyid etmesini isteyebilir. Muhabir aracı banka akreditifi lehtara ihbar ederken amir bankanın talimatına dayanarak kendisinde taahhütte bulunabilir. Böylece akreditif açan bankanın taahhüdü yerine getireceği hususunda muhabir bankada sorumluluk yüklenirse buna teyitli akreditif denir.

2.3.5.1.4 Teyitsiz (Unconfirmed)

Bu çeşit akreditiflerde muhabir banka akreditifi lehtara sadece ihbar eder. Herhangi bir teyitte veya taahhütte bulunmaz.

(1) Garanti Eğitim Merkezi Yayınları No: 51; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, s.37-38 Ocak-1993

(2) Prof.Dr.Ümit Ataman/ Doç.Dr.Haluk Sümer, Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebesi, Geliştirilmiş 2. Baskı s. 35 1991

(3) Garanti Eğitim Merkezi Yayınları No: 51; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, s.46/76 Ocak-1993

(4) Prof.Dr.Ümit Ataman/ Doç.Dr.Haluk Sümer, Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebesi, Geliştirilmiş 2. Baskı s. 31/35 1991

(5) Interbank Eğitim Bölümü Yayınları No:19 ; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, 2.Basım s. 49/54 - 129/153

2.3.5.2. Ödeme Şekilleri Açısından :

2.3.5.2.1 İbrazında Ödemeli (Sight)

Gerekli belgelerin ibrazında lehdara ödemede bulunulması şartıyla açılan akreditiftir. Akreditif dönülemez-teyitli ise teyit bankası ibrazda öder; dönülemez-teyidsiz ise amir banka ödemekle yükümlüdür.

2.3.5.2.2 Ertelenmiş - Vadeli (Defferred)

Akreditif bedelinin belirli bir vade sonunda ödenmesi söz konusu olduğunda kullanılır. Bu vade/süre akreditif şartlarında ödeme vadesi olarak belirtilir. Bu vade;

- * Belgelerin ibrazından,
- * Fatura tarihinden,
- * Sevk tarihinden

olmak üzere çeşitli şekillerde saptanabilir.

2.3.5.2.3 Poliçe Kabulü (Acceptance)

Akreditif şartlarında ödemenin vesaik ibrazında değilde belirli bir süre sonunda yapılması şartı yer alıyorsa ve ertelenmiş-vadeli ödemeden farklı olarak birde vadeli poliçenin kabul için vesaikle birlikte ibraz edilmesi söz konusu ise bu çeşit ödemeye poliçe kabulü ödeme denir.

Poliçeler teyit bankaları üzerine düzenlenirler ve poliçeye kabulü veren banka teyit bankasıdır. Bunun nedeni ise lehdara amir banka adına, uygun vesaik karşılığında ödeme garantisi veren tarafın teyit bankası olmasıdır. Akreditifin teyitsiz olması durumunda ise poliçeler amir bankanın yada amirin üzerine çekilirler.

2.3.5.2.4 Poliçe İştirası Yoluyla

Satıcı, akreditif şartlarına göre amir banka veya alıcı üzerine çektiği vadesiz veya vadeli poliçesini (poliçe kabulünde vadelidir, burada vadesizde olabilir) diğer akreditif belgeleriyle birlikte bankaya verir. Banka, belgelerin akreditif şartlarına uygunluğunu saptadıktan sonra, poliçeyi iştira eder, diğer bir deyişle satın alır. Banka poliçe ve belgeleri muhabire gönderir, böylece poliçeyi, vadesiz ise ödemeye, vadeli ise kabule sunar. Banka iştira ettiği poliçe bedelini, poliçe vadesiz ise belgeleri gönderdiği anda, vadeli ise vadesizde muhabirden ramburse olur. Bu tip akreditiflere iştira akreditifleride denilmektedir. Bu gibi akreditiflerde iskonto değil iştira sözkonusudur. Sınırlı (Banka belirtilir) ve serbest (banka sınırlandırılmaz) olarak açılabilir.

2.3.5.2.5 Rotatif - Dönen (Revolving)

Alıcı ile satıcının arasında devamlılık arzeden bir ilişkinin varlığı halinde, her bir sevkiyat için ayrı akreditif açılacağı yerde, kararlaştırılan süre boyunca yapılacak bütün sevkiyatı kapsamak üzere tek bir akreditif açtırılması mümkündür. Açılan akreditifin bir miktarı veya tamamı kullanıldıkça veya poliçe bedeli ödendikçe eski miktarlara göre otomatikman yenilenen akreditiflerdir.

2.3.5.2.6 Kırmızı Şartlı (Red Clause)

Akreditif lehtarına peşin avans ödemesi yapılabilmesine olanak tanıyan akreditif türüdür. Lehdar akreditife uygun belgeleri bankaya ibraz ettiğinde, kendisine yapılacak ödemeden çekmiş olduğu avans miktarı mahsup edilir.

2.3.5.2.7 Yeşil Şartlı (Green Clause)

Akreditif lehtarına peşin avans ödemesi yapılabilmesine olanak tanır ancak bu peşin ödemeler malların mülkiyetini bankaya devreden ambar teslim makbuzları ile garanti altına alınmaktadır.

2.3.5.2.8 Standby

Diğer akreditiflere konu olan mülkiyet yoktur ve eylemin yerine getirilmemesi esastır. Amir banka; akreditif amirinin akreditif lehtarı ile yaptığı sözleşmedeki yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, akreditifte gösterilen tutardaki parayı lehbara ödemeyi taahhüt eder.

2.3.5.3. Finansman Aracı Olarak :

2.3.5.3.1 Karşılıklı (Back To Back)

Bir ihracat akreditifinin lehtarı ihraç edilecek malları bir başka ülkedeki üreticiden temin edebilir.

Aracı, kendi lehine gelen akreditifi (ihracat akr.) bankasına güvence olarak sunarak üretici lehine ikinci bir akreditif (ithalat akr.) açtırır. İki akreditif birbirinden yasal ve teknik açıdan tümüyle bağımsızdır. Ancak bir bütün içinde yer alırlar ve birbirlerini tamamlarlar. Her iki akreditif de aynı mal ile ilgilidir.

2.3.5.3.2 Devredilebilir (Transferable) (UCP-500/Md.48)

Tek bir akreditif vardır ve bu akreditifin farklı lehdarlara devri sözkonusudur. Devir işleminin yapılabilmesi için akreditif üzerinde devir edilebilir olduğuna dair ibare bulunmalıdır. Devirde ilk akreditifteki esas şartlar değiştirilmemekte, sadece miktar, birim fiyat, yükleme ve akreditif vadeleri tarafların kabulü ile değiştirilebilmektedir. Bu tür akreditiflere genellikle ilk lehdarın malın üreticisi değil, komisyoncusu olduğu durumlarda başvurulmaktadır.

2.3.5.3.3 Bölünebilir (Divisionable)

İthalatçının yabancı ülkeden satın almak istediği malları tek bir firma sağlayamıyorsa, ithalatçı bölünebilir akreditif açar. Böylece açılan akreditif kısımlara ayrılarak çeşitli lehdarlara devredilebilir.

2.3.6. Akreditif İşleminin Yapılış Şekli

İthalatçı ile ihracatçı firma aralarında anlaşır. Bunun üzerine ithalatçı firma (amir), kendi bankasına (amir banka) başvurarak ihracatçı firma (lehdar) lehine belirttiği koşullarla bir akreditif açmasını talep eder.

Amir banka ithalatçının talebini inceledikten sonra, ihracatçı nam ve hesabına muhabiri olan yurt dışındaki bir bankaya akreditifi açar ve muhabir bankadan akreditifin koşullarını lehdar firmaya ihbar etmesini ister.

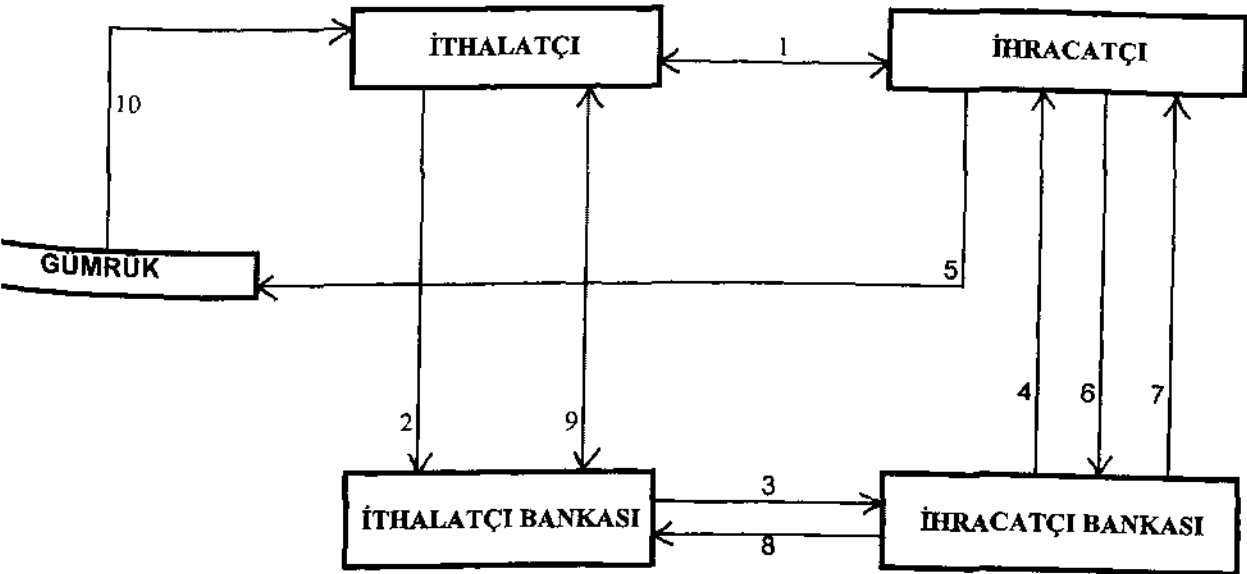
Muhabir banka akreditifin açıldığını şartları ile birlikte ihracatçı firmaya iletir.

İhracatçı firma daha önceki anlaşmaya göre akreditifte belirtilen malları belirtilen süre içinde hazırlar ve sevk eder, belgeleri de süresi içinde bankaya verir.

Muhabir banka belgeleri inceler ve bedelini ihracatçıya öder, daha sonra belgeleri amir bankaya gönderir.

Belgeleri alan amir banka gerekli incelemeyi yaptıktan ve mal bedelinin tamamını tahsil ettikten sonra belgeleri akreditif amirine yani ithalatçıya teslim eder.

İşlemin genel akışını aşağıdaki şema ile özetlemek mümkündür.



AKREDİTİFLİ ÖDEME

1. İki firma aralarında sözleşme yaparlar.
2. İthalatçı firma bankasına gider ve bankadan ihracatçı firmalehine bir akreditif açmasını talep eder.
3. İthalatçı firma bankası akreditifi ihracatçı firmanın bulunduğu şehirdeki muhabir bankaya iletir.
4. Muhabir banka akreditif açıldığını ihracatçı firmaya bildirir.
5. İhracatçı firma malları ithalatçıya gönderir.
6. İhracatçı firma malları sevkettiğine dair belgeleri kendi bankasına verir.
7. İhracatçı firma mal bedelini kendi bankasından alır.
8. İhracatçının bankası belgeleri ithalatçının bankasına iletir.
9. İthalatçı bankası mal bedelinin **tamamını** (veya kalanını) tahsil ettikten sonra belgeleri ithalatçı firmaya ciro eder.
10. İthalatçı firma malı gümrükten çeker.

3. DIŞ TİCARETTE GÖNDERME VE TESLİM ŞEKİLLERİ : (Incoterms 1990'a göre)

3.1. GRUP E/ÇIKIŞ :

3.1.1. EXW - EXWORKS / EXWAREHOUSE - İŞYERİNDE TESLİM (..... olarak belirtilen yer) :

Malların satıcı tarafından satıcının kendi kuruluşunda (İmalathane, fabrika, depo vb) alıcı için hazır hale getirilmesiyle satıcının yükümlülüklerinin sona ermesini ifade eder. Daha açık olarak ifade edilirse, eğer aksine bir hüküm bulunmuyorsa, satıcı, malların alıcı tarafından sağlanan araca yüklemek yada gümrük çıkış işlemlerini yerine getirmek zorunda değildir. Malların satıcının kuruluşundan alınarak istenilen yere götürülmesiyle ilgili bütün masraf ve riskler alıcıya aittir. Bu açıdan bu terim, alıcının gerekli gümrük çıkış işlemlerini doğrudan yada dolaylı olarak gerçekleştirme olanağına sahip olmadığı durumlarda kullanılmamalıdır. Böyle durumlarda FCA terimine başvurulmalıdır.

Alıcı, satış sözleşmesinde belirtildiği şekilde mal bedelini ödemekle, Satıcı ise yine sözleşme gereği malı ve gerekli dökümanları hazırlamakla yükümlüdürler. (1)

3.2. GRUP F/ANA TAŞIMA ÖDENMEMİŞ OLARAK :

Aşağıdaki her 3 şekilde de, Alıcı, satış sözleşmesinde belirtildiği şekilde mal bedelini ödemekle, Satıcı ise yine sözleşme gereği malı ve gerekli dökümanları hazırlamakla yükümlüdürler.

3.2.1. FCA - TAŞIYICIYA TESLİM - FREE CARRIER (..... olarak belirtilen yer) :

Malların gümrük çıkış işlemleri tamamlanmış olarak alıcı tarafından belirtilen taşıyıcıya, onun tarafından belirtilen yerde teslim edilmesiyle birlikte, satıcının mal teslim yükümlülüğünün yerine getirilmiş olması anlamına gelir. Eğer alıcı tarafından teslim için belirli bir nokta belirtilmemişse; bu durumda satıcı, daha önce sınırları belirlenmiş bir alan içinde veya yerde malları taşıyıcıya devredeceği noktayı kendisi seçebilir. Mevcut ticari uygulama uyarınca, taşıyıcı ile taşıma sözleşmesinin yapılabilmesi satıcının yardımı gerekiyorsa (örneğin, demiryolu ve havayolu taşımacılığında olduğu gibi), satıcı böyle bir durumda risk ve masraflar alıcıya ait olmak üzere kendisi harekete geçebilir.

Bu terim, çok vasıtalı olanlar da dahil, herhangi bir taşıma işlemi için kullanılabilir.

“Taşıyıcı”, bir taşıma sözleşmesi çerçevesinde malların demiryolu, karayolu, deniryolu, havayolu, nehir yada bunların bazılarının birarada kullanılmasıyla taşınması işlemi bizzat üzerine alan yada bunu sağlama taahhüdünde bulunan herhangi bir şahsı tanımlar.

Eğer alıcı yükü belirli bir şahsa, örneğin kendisi bizzat taşıyıcı olmayan ancak taşıma hizmetleri sağlayan birine teslim etmesi yönünde satıcıya bir talimatta bulunmuşsa, malları bu şahsın eline geçtiği andan itibaren satıcı mal teslim yükümlülüğünü yerine getirmiş sayılır.

“Taşıma Terminali”, herhangi bir demiryolu yada yük istasyonu, bir konteyner terminali yada parkı, çok amaçlı bir yük terminali yada bunlara benzer başka herhangi bir teslim alış noktası olabilir.

“Konteyner” terimi, yükün üniteze edildiği her türlü aracı tanımlamakta kullanılır. Örneğin, her türden konteyner ve/veya yük vagonu, treyler, swap, Ro-Ro aracı, iglo bu terimin kapsamına girer ve her tür taşıma biçimi için geçerlidir. (1)

3.2.2. FAS - GEMİNİN BORDASINDA TESLİM - FREE ALONGSIDE SHIP (..... olarak belirtilen yükleme limanında) :

Belirlenen yükleme limanında malların gemi doğrultusunda rıhtıma yada mavnaya yerleştirilmesi ile satıcının teslim yükümlülüğünün yerine getirildiği anlamına gelir. Bu durumda, bu andan itibaren mallara ilişkin herhangi bir kayıp yada hasarın bütün masraf ve riskleri alıcıya aittir.

FAS terimi, malların ihraç işlemlerinin alıcı tarafından tamamlanmasını öngörür. Alıcının bu tür işlemleri doğrudan doğruya yada aracı kullanarak dolaylı biçimde tamamlanmasının mümkün olmadığı durumlarda bu terim kullanılmamalıdır.

Ayrıca bu terim, yalnızca deniz yada nehir taşımacılığı çerçevesinde kullanılabilir. (2)

(1) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460, Incoterms-1990 s.24-25.

(2) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460, Incoterms-1990 s.32-33.

3.2.2. FOB - GÜVERTEDE TESLİM - FREE ON BOARD (..... olarak belirtilen yükleme limanında) :

Malların belirtilen yükleme limanında gemi bordasına aktarılmasıyla satıcının teslim yükümlülüğünün yerine getirildiği anlamına gelir. Bu durumda, bu andan itibaren mallara ilişkin herhangi bir kayıp yada hasarın bütün masraf ve riskleri alıcıya aittir.

FOB terimi, malların ihraç işlemlerinin satıcı tarafından yapılmasını öngörür.

Bu terim, yalnızca deniz yada nehir taşımacılığında kullanılabilir. Eğer taşıma işleminde, örneğin Roll-on / Roll-off yada konteyner trafiğinde olduğu gibi "gemi bordası"nın herhangi bir pratik anlamı kalmamışsa, bu durumda FCA teriminin kullanılması daha uygun olacaktır. (1)

3.3. GRUP C/ANA TAŞIMA ÖDENMİŞ OLARAK :

Aşağıdaki her 4 şekildedeki; Alıcı, satış sözleşmesinde belirtildiği şekilde mal bedelini ödemekle, Satıcı ise yine sözleşme gereği malı ve gerekli dokümanları hazırlamakla yükümlüdürler.

3.3.1. CFR - MAL BEDELİ VE NAVLUN - COST AND FREIGHT (varış yeri olarak belirtilmek suretiyle) :

İşleme konu olan malların belirtilen varış yerine kadar taşınması için gerekli olan masraflar ve navlun bedelini satıcının ödemesi anlamına gelir. Ancak, mallara ilişkin kayıp ve hasar riski ile birlikte, malların gemi bordasına aktarılmasından itibaren meydana gelebilecek olaylardan kaynaklanan bütün ek masraflar, mallar yükleme limanında gemi bordasına geçtiği andan itibaren satıcıdan alıcıya devrolur.

CFR terimi, malların ihraç işlemlerinin satıcı tarafından yapılmasını öngörür.

Bu terim, yalnızca deniz yada nehir taşımacılığında kullanılabilir. Eğer taşıma işleminde, örneğin Roll-On / Roll-Off yada konteyner trafiğinde olduğu gibi "gemi bordası"nın herhangi bir pratik anlamı kalmamışsa, bu durumda CPT teriminin kullanılması daha uygun olacaktır. (2)

3.3.2. CIF - MAL BEDELİ, SİGORTA VE NAVLUN - COST, INSURANCE AND FREIGHT (varış yeri olarak belirtilmek suretiyle) :

Satıcı, CFR teriminde olan yükümlülükleri aynen üstlenmekte, ancak bunlara ek olarak taşıma sırasında malların kayıp ve hasar riskine karşı deniz sigortası sağlama yükümlülüğünü de almaktadır. Burada sigorta sözleşmesini akdetmek ve sigorta primini ödemek, satıcıya düşmektedir.

(1) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460, Incoterms-1990 s.38-39.

(2) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460, Incoterms-1990 s.44-45.

Alıcının dikkate alması gereken husus, CIF teriminde satıcıdan yalnızca asgari düzeyde bir sigorta kapsamı sağlamanın beklendiğidir.

CIF terimi, malların ihraç işlemlerinin satıcı tarafından yapılmasını öngörür.

Bu terim, yalnızca deniz yada nehir taşımacılığında kullanılabilir. Eğer taşıma işleminde, örneğin Roll-On / Roll-Off yada konteyner trafiğinde olduğu gibi “gemi bordası”nın herhangi bir pratik anlamı kalmamışsa, bu durumda CIP teriminin kullanılması daha uygun olacaktır. (1)

3.3.3. CPT - TAŞIMA ÜCRETİ ÖDENMİŞ OLARAK TESLİM - CARRIAGE PAID TO (varış yeri olarak belirtilmek suretiyle) :

Malların belirlenen varış yerine taşınmasında navlunun satıcı tarafından ödendiğini anlatır. Malların taşıyıcıya aktarılmasından sonra mallarla ilgili kayıp ve hasar riski, ayrıca bu teslim işleminden sonra meydana gelebilecek olayların yarattığı bütün ek masraflar satıcıdan alıcının üzerine geçer.

“Taşıyıcı”, bir taşıma sözleşmesi çerçevesinde malların demiryolu, karayolu, denizyolu, havayolu, nehir yada bunlardan bazılarının birarada kullanılmasıyla taşınması işlemini bizzat üzerine alan yada bunu sağlama taahhüdünde bulunan herhangi bir şahsı tanımlar.

Eğer malların belirlenen varış yerine ulaştırılması için birbiri ardına taşıyıcılar kullanılıyorsa, malların bunlardan ilk taşıyıcıya aktarılmasıyla birlikte risk de devredilmiş olur.

CPT terimi, malların gümrük çıkış işlemlerinin satıcı tarafından tamamlanmasını öngörür.

Bu terim, çok vasıtalı olanlar da dahil her türlü taşımacılıkta kullanılabilir. (2)

3.3.4. CIP - TAŞIMA VE SİGORTA BEDELİ ÖDENMİŞ OLARAK TESLİM CARRIAGE AND INSURANCE PAID(varış yeri olarak belirtilmek suretiyle) :

Satıcının, CPT terimi ile aynı yükümlülükleri taşıdığı, ancak bunlara ek olarak, malların taşınması sırasında kayıp ve hasar riskine karşı alıcıya yük sigortası sağlama zorunda olduğu durumu anlatır. Satıcı, sigorta sözleşmesini akdeder ve sigorta primini öder.

Alıcının dikkate alması gereken husus, CIP teriminde satıcıdan yalnızca asgari düzeyde bir sigorta kapsamı sağlanmasının beklendiğidir.

CIP terimi, malların ihraç çıkış işlemlerinin satıcı tarafından yapılmasını öngörür. Bu terim, çok vasıtalı olanlar da dahil, her tür taşıma biçiminde kullanılabilir.(3)

(1) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460, Incoterms-1990 s.50-51.

(2) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460, Incoterms-1990 s.56-57.

(3) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460, Incoterms-1990 s.62-63.

3.4. GRUP D/VARIŞ :

Aşağıdaki her 5 şekilde de; Alıcı, satış sözleşmesinde belirtildiği şekilde mal bedelini ödemekle, satıcı ise yine sözleşme gereği malı ve gerekli dökümanları hazırlamakla yükümlüdürler.

3.4.1. DAF - SINIRDA TESLİM - DELIVERED AT FRONTIER (..... olarak belirtilen yerde) :

Malların, gümrük çıkış işlemleri tamamlanmış olarak sınırda, ancak; bitişik ülkenin gümrük sınırından önceki, belirlenen yerde ve noktada teslim hazır hale getirilmesiyle satıcının yükümlülüklerinin sona ermesi anlamına gelir. Burada “sınır” terimi, ihracatın yapıldığı ülkeninki dahil her tür sınırı tanımlamak üzere kullanılabilir. Dolayısıyla sözü edilen “sınır”ın terim içinde atıfta bulunulan yerini ve noktasını mutlaka isim olarak belirterek kesinleştirmek çok büyük önem taşımaktadır. Aslında bu terim özellikle demiryolu ve karayolu taşımacılığı açısından düşünülmüşse de, herhangi bir taşıma biçiminde kullanılabilir. (1)

3.4.2. DES - GEMİDE TESLİM - DELIVERED EX SHIP (varış limanı olarak belirtilmek suretiyle) :

Gümrük giriş işlemleri yapılmamış malların belirtilen varış limanında gemi bordasında alıcıya sunulmaya hazır hale getirilmesiyle satıcının teslim yükümlülüğünün yerine getirilmiş olması demektir. Malların belirtilen varış limanına getirilmesi işlemleriyle ilgili her türlü risk ve masraf satıcı tarafından karşılanacaktır.

Bu terim, yalnızca deniz ve nehir taşımacılığında kullanılabilir. (2)

3.4.3. DEQ - RIHTIMDA TESLİM -GÜMRÜK RESMİ ÖDENEREK - DELIVERED EX QUAY (varış limanı olarak belirtilmek suretiyle) :

Satıcının teslim yükümlülüğünün, malları belirlenen varış limanındaki rıhtımda, gümrük giriş işlemleri tamamlanmış olarak alıcıya sunmasıyla sona ermesi anlamına gelir. Malların alıcıya tesliminden önceki vergi, resim ve diğer ödemeler dahil olmak üzere, bu aşamaya kadar olan bütün risk ve masraflar satıcıya aittir.

Satıcının, doğrudan yada dolaylı biçimde ithal lisansı alamayacağı durumlarda bu terim kullanılmamalıdır.

Eğer iki taraf ithal için gümrük işlemlerinin alıcı tarafından tamamlanıp gümrük resminin de yine onun tarafından ödenmesi üzerine anlaşmışsa, bu durumda “gümrük resmi ödenmiş olarak” eki yerine “gümrük resmi ödenmeksizin” sözcükleri kullanılmalıdır. Eğer taraflar, ithal işlemlerinde yapılan bazı ödemeleri (örneğin Katma Değer Vergisi-KDV/VAT-Value Added Tax) satıcının yükümlülük alanından çıkartmak

(1) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460, Incoterms-1990 s.68-69.

(2) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460, Incoterms-1990 s.74-75.

isterlerse, bu istek, konuya açıklık getirecek şu sözlerle karşılanabilir: “Rıhtımda teslim,VAT(KDV) ödenmeksizin (varış limanı olarak belirtilmek suretiyle)”.

Bu terim yalnızca deniz ve nehir taşımacılığında kullanılır. (1)

3.4.4. DDU - GÜMRÜK RESMİ ÖDENMEKSİZİN TESLİM - DELIVERED DUTY UNPAID (varış limanı olarak belirtilmek suretiyle) :

Malların ithalatçı ülkede belirtilen yerde hazır bulundurulmasıyla satıcının teslim yükümlülüğünün yerine getirilmiş olması anlamına gelir. Satıcı, malların bu noktaya getirilmesiyle ilgili olan (ithalattan alınan resim, vergi ve diğer paylar hariç) bütün risk ve masraflarla birlikte, gümrük giriş formalitelerinden doğan masrafları karşılamak zorundadır. Malların gümrük girişini zamanında yapmaktan doğan ek masraf ve riskler ise alıcıya aittir. Eğer taraflar, gümrük işlemlerini satıcının tamamlamasını istiyorlarsa, bu anlamda ekler yapılarak bu durum açıklığa kavuşturulmalıdır.

Eğer taraflar, ithal işlemlerinde yapılan bazı ödemelerin (örneğin KDV-Katma Değer Vergisi/VAT-Value Added Tax de satıcı tarafından yapılmasını isterlerse, bu istek konuya açıklık getirecek şu sözlerle sağlanabilir: “Gümrük Resmi Ödenmeksizin Teslim,VAT(KDV) ödenmek üzere (varış yeri olarak belirtilmek suretiyle)”.

Bu terim, taşıma biçimi ne olursa olsun kullanılabilir. (2)

3.4.5. DDP - GÜMRÜK RESMİ ÖDENMİŞ OLARAK TESLİM - DELIVERED DUTY PAID (varış limanı olarak belirtilmek suretiyle) :

Malların ithalatçı ülkede belirtilen yerde hazır bulundurulmasıyla satıcının teslim yükümlülüğünün yerine getirilmiş olacağını anlatır. Burada satıcı, malların gümrük giriş işlemleri tamamlanmış olarak tesliminde, gümrük resmi dahil olmak üzere, vergiler ve diğer ödemelerle birlikte bütün risk ve masrafları üstlenir. EXW terimi satıcı açısından asgari yükümlülük ifade ederken, DDP terimi, tersine, azami yükümlülüğü içerir.

Eğer satıcı doğrudan yada dolaylı biçimde ithal lisansı alamıyorsa, bu durumda bu terim kullanılmamalıdır.

Eğer taraflar malların gümrük girişinin alıcı tarafından yapılmasını, gümrük resminde onun tarafından ödenmesini istiyorlarsa, bu durumda DDU terimi kullanılmalıdır.

Eğer taraflar, ithal işlemlerinde geçerli bazı ödemelerin (örneğin KDV/VAT) satıcının yükümlülükleri arasından çıkarılmasını isterlerse, bu istek konuya açıklık getirecek şu ek sözlerle sağlanabilir: “Gümrük resmi ödenmiş olarak teslim, KDV/VAT hariç (varış yeri olarak belirtilmek suretiyle)”.

Bu terim, taşıma biçimi ne olursa olsun kullanılabilir. (3)

(1) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460, Incoterms-1990 s.80-81.

(2) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460, Incoterms-1990 s.86-87.

(3) Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No:460, Incoterms-1990 s.92-93.

4. ULUSLARARASI TİCARETTE KULLANILAN BELGELER

4.1. FATURALAR (1)

4.1.1. Proforma Fatura (Proforma Invoice)

Satıştan önce, satıcı tarafından hazırlanan, malın cinsini ve miktarını, birim fiyatını, ödeme ve teslim şeklini, meblağını gösteren ve bazı hallerde opsiyon taşıyan teklif niteliğinde bir belgedir.

4.1.2. Ticari Fatura (Commercial Invoice)

Satıcılar tarafından alıcı adına düzenlenen ve

- * Tarih,no,
 - * Satıcının ve alıcının ticari ünvanları ve adresleri,
 - * Malın tanımı, birim fiyatı, toplam fiyatını,
 - * Teslim ve ödeme şeklini,
 - * Malların ağırlığı ve miktarı,
 - * Yükleme ve boşaltma limanları,
 - * Sevk edilen malın ambalajı üzerindeki işaretler ve numaralar,
- ile ilgili bilgiler bulunur.

4.1.3. Onaylı Fatura (Certified Invoice)

İhracatçı tarafından, ticaret odasına ve/veya ithalatçının ülkesinin konsolosluğuna onaylattırılan ticari faturadır.

4.1.4. Navlun Faturası (Freight Invoice)

Incoterms'e göre navlunu ödenmiş işlemlere ait olmak üzere nakliyecisi tarafından düzenlenen taşıma aracını, taşınan malı ve ücretini gösteren bir ticari faturadır.

4.2. SEVK BELGELERİ (SHIPPING DOCUMENTS)

4.2.1. Konışmentolar (2)

4.2.1.1. Deniz Konışmentosu (Bill Of Lading) (UCP-500/Md.23)

Bu belgeyi nakliyecisi firma, yükletenin (teslim şekline göre alıcı yada satıcı olabilir) isteği üzerine düzenler ve yükletene verir. Konışmento, malın gemiye yükletildiğini yada taşınmak üzere teslim alındığını kanıtlayan "kıymetli evrak"tır; ciro ve teslim yolu ile malların mülkiyetinin devrini sağlar. 4 ana başlıkta incelenebilir;

(1) Garanti Eğitim Merkezi Yayınları No: 51; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, s.4-5 Ocak-1993.

(2) Garanti Eğitim Merkezi Yayınları No: 51; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, s.7/13 Ocak-1993.

I- Yükleme çeşidine göre,

1. Teslim alındı konişmentoları (Received for shipment B/L)
2. Yükleme konişmentoları (On-board B/L)

II- İşlevlerine göre,

1. Malların alındığını gösteren bir makbuzdur,
2. Malların teslim edileceğine dair bir sözleşmedir,
3. malların mülkiyetini kanıtlayan belgedir.

III- Kime gönderileceğine göre,

1. Ada yazılı konişmento (Straight B/L)
2. Emre yazılı konişmento (Negotiable B/L)
3. Hamili emrine yazılı konişmento (Bearer B/L)

IV- Diğer konişmento özellikleri,

1. Orijinal konişmento (Orijinal B/L) üzerinde taşıyanın yada temsilcisinin imza ve/veya kaşesi bulunan konişmentolara denir. Kaç nüsha orijinal olduğu üzerinde yazılıdır.
2. Tam takım konişmento (Full set B/L) Tüm orijinallerin birarada bulunmasıdır.
3. Kirli konişmento (Dirty B/L) Yüklemede herhangi bir hasar varsa gemi kaptanı bunu konişmento üzerine yazar. İşte böyle, üzerine, maldaki hasarı bildiren, gemi kaptanınca not düşülmüş konişmentolara kirli konişmento denilmektedir.
4. Temiz konişmento (Clean B/L) Konişmento üzerinde herhangi bir not yoksa bu temiz konişmentodur.
5. Bayat/Geçkin konişmento (Stale B/L) Konişmento, akreditifte belirtilen en son vesaik ibraz tarihinden sonra ibraz edildiğinde bayatlamış olur.

4.2.1.2. Havayolu Konişmentosu (Air Waybill)

IATA (Uluslararası Taşıma Acentaları Birlikleri Federasyonu)'ya bağlı bir havayolu şirketince taşınan mallar için 12 nüshalık set halinde havayolu konişmentosu düzenlenir. Bu nüshalardan yalnızca 3'ü orijinal olup, ticari öneme sahipken diğerleri kendi iç işlemlerinde kullanılır. Mevzuatımıza göre havayolu konişmentosu kıymetli evrak değildir, malları temsil etmez. Bu belgenin cirosu mümkün değildir.

4.2.1.3. Demiryolu Konişmentosu - Hamule Senedi (Railwaybill - Rail Consignment Note)

Mallar demiryoluyla taşındığından hazırlanan nakliye belgesine denir. Kıymetli evrak niteliğinde olmadığından ciro edilemez yani malın mülkiyeti devredilemez. Hamule senedi 6 nüsha olarak düzenlenir. 4.nüshaya hamule senedi duplikatası denir ve malın mülkiyetini temsil eder. Bu nüsha malların demiryolu idaresine teslim edildiğini gösteren bir alındı niteliği taşır. Malların alıcıya teslimi, bu nüshaya dayanılarak yapılır.

4.2.2. Karayolu İle Nakliyede Kullanılan Belgeler (1-2)

4.2.2.1. CMR (Carrier MoneTary Responsibility) Belgesi / CMR Consignment Note

Kamyonla yapılan taşımalarda uluslararası CMR anlaşması gereğince düzenlenen bir taşıma senedidir. Bir malın uluslararası taşıması süresince görebileceği zarar, ziyan, kayıp ve gecikmelerde yükleten taşıyıcı-alıcı arasındaki sorumlulukları ve yükümlülükleri saptar. Ciro yoluyla devredeilemez. Kendisi bir sigorta değil, uluslararası karayolu mal taşımasında hakları ve yükümlülükleri belirleyen, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün yönetim ve gözetiminde uygulaması sağlanan çok uluslu bir anlaşmadır.

4.2.2.2. Karma Nakliyat Belgeleri (Combined Transport Document)

Malların, teslim alındıkları bir yerden bir diğer ülkede teslim edilecekleri bir yere en az iki değişik nakliye aracının kullanılmasıyla taşınmalarına denilir. Karma nakliyat belgeleri iki kuruluş tarafından düzenlenebilir. Bu kuruluşlar aşağıdadır;

1. COMBIDOC: Baltık ve Uluslararası Denizcilik konferansı (BIMCO) ile Uluslararası Gemi Sahipleri Birliği (INSA) ortaklaşa, COMBIDOC olarak karma nakliyat belgesi düzenlerler.

2. FIATA: Federation Of Forwarding Agents Associations yada Türkçe adı ile Uluslararası Sevkiyat Acentaları Birlikleri Federasyonu da karma nakliyat belgesi düzenler.

4.2.2.3. Fiata Taşıma Belgeleri

FIATA belgeleri birer nakliyeciyi makbuzudurlar. Üç gruptur;

4.2.2.3.1 Taşımacının Teslim Alındı Belgesi / Fiata FCR (Forwarder's Certificate Of Receipt)

Bu belge malların gönderilene sevk edilmek veya gönderilenin emrine hazır tutmak üzere teslim alındığını gösterir. Ciro edilemez.

4.2.2.3.2 Nakliyeciyi Taşıma Belgesi / Fiata FCT (Forwarder's Certificate Of Transport)

Bu belge takım halinde "emre yazılı" olarak düzenlenir. Mallar varış yerinde FCT'nin orijinalinin ibraz edilmesi karşılığında alıcıya veya onun emrine teslim edilir.

(1) Garanti Eğitim Merkezi Yayınları No: 51; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, s.14/17 Ocak-1993.

(2) Interbank Eğitim Bölümü Yayınları No:19 ; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, 2.Basım s.27.

4.2.2.3.3 Fiata Kombine Konişmentosu / Fiata FBL (Fiata Combined Bill Of Lading)

Bu belge deniz konişmentosu ile aynı hukuksal niteliğe sahip bir kombine taşıma konişmentosudur. Şekil ve şartları IATA tarafından tespit edilmiş, MTO'ca onaylanmıştır. Emre düzenlenebilir, malların mülkiyetini temsil eder ve aynı deniz konişmentoları gibi bir kıymetli evrak niteliğindedir.

4.3. SİGORTA BELGELERİ (UCP-500/Md.34-35) (1)

Uluslararası bir ticari işlem üç sözleşmeden oluşmaktadır; alım-satım, nakliye ve sigorta. Dış ticarete konu olan Sigorta sözleşmelerinde genel olarak nakliyat sigortaları ağırlıktadır. Nakliyat sigortaları içerisinde de EMTEA SİGORTALARI bizim konumuza girmektedir.

İncelemekte olduğumuz emtea sigortaları için sefer poliçeleri düzenlenir. Süreye bağlı olmadan belirli bir seferi sigorta eden poliçelere SEFER POLİÇELERİ denir. Asıl konumuz EMTEA NAKLİYAT SEFER Poliçeleri. İki türlü teminat verilir:

I- Dar Teminat / Hususi Avaryalar Hariç (Institute Cargo Clauses) "F.P.A. (Free of Particular Average)" :

Tam ziya (malların bütünüyle yok olması) ve tam ziyaya bağlı kısmi hasarlarında teminat altına alır. Hırsızlık teminat dışıdır.

II-Geniş Teminat / Bütün Rizikolar (Institute Cargo Clauses) "All Risks : Bu teminatla, harici ve tesadüfi nedenlerden dolayı mala gelebilecek hasar ve ziya sigorta edilir. Bu sebeple, bu sigorta türü ile hangi rizikoların temin edildiğini değil, hangilerinin temin edilmediğini sıralamak daha kolay olacaktır:Malın kendi özü veya malın tabiatına ilişkin hasarlar, gecikmeden doğan hasarlar, aşınma ve yıpranma halleri, ambalaj yetersizliğinden doğan hasarlar sayılabilir.

Sigorta belgesi denince;

SİGORTA POLİÇESİ: Sigorta şirketi tarafından yada acentası tarafından düzenlenir ve malların sigortalandığını kanıtlar. Bu belgeler basılı haldedir ve bu matbu form üzerinde sigortacının imzası basılıdır. Poliçeler isteğe göre, nama, emre veya hamiline düzenlenebilir.

AÇIK VE FLOTAN POLİÇE: Birden fazla sevkiyat olması durumunda, tüm bu sevkiyatları kapsayacak şekilde düzenlenirler. Poliçe tüm sevkiyatları kapsar, ama sefer başına ayrı poliçe düzenlenir. Flotan poliçe bir sözleşmedir. Prim ödenmez.

Dünyada genel uygulama olarak sigorta edilen malların, CIF bedelinin en az %10 fazlası ile teminat altına alınmasıdır. Bu %10 kar marjıdır. Bizim mevzuatımızda da navlun ve kar marjı olarak geçer.

(1) Şark Sigorta Taş. Nakliyat Sigortaları Eğitim Notları.

Zarar Türleri :

* **Müşterek Avarya Zararları (General Average Loss) :** Gemiye ve yükünü tehdit eden bir tehlikeden korumak amacıyla bile bile bir harekette bulunulması veya bir masrafa katlanılması “müşterek avarya hareketi” sayılır ve böyle bir hareketten doğan zarar ve giderlerde “müşterek avarya zararı” denilir.

* **Hususi Avarya Zararları (Particular Average Loss) :** Müşterek Avarya olmayan ve bir kaza sonucunda meydana gelen bütün zarar ve masraflar ile gerek yolculuk sırasında gerek yolculuktan sonraki bir gecikmeden meydana gelen bütün zarar ve kayıplar ve ayrıca müşterek avarya hareketinin dolayısıyla sonucu olan zararlardır.

* **Hususi Avarya Franko (Free of Particular Average) :** Özel avarya hariç anlamındadır. Bu şartlarla yapılan sigortalarda, sigortacı hususi avaryayı ödemez.

4.4. DİĞER BELGELER

4.4.1. Menşe Şahadetnamesi (Certificate of Origin) :

Bu belge malların hangi ülke kaynaklı olduğunu göstermektedir. (1)

4.4.1.1. ECO Menşe Şahadetnamesi (ECO Certificate of Origin) :

ECO, Ekonomik İşbirliği, Teşkilatı ülkeleri için menşe şahadetnamesi. (2)

4.4.1.2. EC Menşe Şahadetnamesi (EC Certificate of Origin):

Avrupa Birliği ülkeleri için menşe şahadetnamesi. FORM A olarakda kullanılır. (2)

4.4.2. Çeki Listesi (Weight List) :

Bu belgeyi de satıcı firma yada üçüncü bir şahıs düzenler ve bu belgeyle sevk edilen malların ağırlığını beyan eder. (3)

4.4.3. Koli Listesi (Packing List) :

Alıcının isteği üzerine satıcı tarafından düzenlenen bir belgedir. Satıcı bu belgeyle malların ne şekilde ambalajlandığını belirtir. (3)

4.4.4. Gözetim Belgesi (Inspection Certificate) :

(1) Garanti Eğitim Merkezi Yayınları No: 51; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, s.17 Ocak-1993.

(2) Yücel Atıl Esentürkoğlu, Gümrük Tarife Cetveli Cilt:2 s. 1995.

(3) Garanti Eğitim Merkezi Yayınları No: 51; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, s.17/19 Ocak-1993.

Alıcılar, malların sözleşmeye uygun üretilip üretilmediğinden emin olmak için, satıcı firmaların gözetim raporu hazırlamalarını isterler. Bu raporları hazırlayan bağımsız kuruluşlar vardır. Ancak bu kuruluşların uluslararası kabul görmüş olmaları gerekmektedir. (1)

4.4.5. Dolaşım Belgeleri (Movement Certificate) :

AET, üye ülkeler arasında ortak pazar kurmak amacıyla "gümrük birliği" temeli üzerine kurulu bir birleşme hareketidir. Gümrük birliği çerçevesinde, üye ülkeler arasında uygulanan gümrük vergileri, miktar kısıtlamaları ve benzer ikili tedbirlerin kaldırılması yanında, üye ülkelerin diğer ülkelerle olan ticaretinde bir "Ortak Gümrük Tarifesi" uygulaması kabul edilmiştir. Bu amaçla bir malın hangi ülkeden geldiğinin ve ne gibi bir gümrük tarifesinin uygulanması gerektiğinin kolaylıkla saptanması amacıyla çeşitli dolaşım belgeleri düzenlenmektedir. (1)

4.4.5.1. ATR 1 :

Malların, Türkiye'den AT üyesi bir ülkeye veya topluluk üyesi ülkelere Türkiye'ye doğrudan doğruya nakledilmeleri halinde düzenlenen belgedir. Süresi 3 aydır. (2)

4.4.5.2. ATR 3 :

Türkiye veya topluluk üyesi ülkelere topluluk dışı üçüncü bir ülkeye ihraç edilen malların daha sonra Türkiye'ye veya topluluk üyesi bir ülkeye ithal edilmeleri olasılığı bulunduğu hallerde, fiili ihraç sırasında düzenlenen belgedir. Süresi 6 aydır. (2)

4.4.5.2. EUR.1 :

Türkiye ile EFTA ülke menşei ürünlerin anlaşma hükümlerinden yararlanabilmesini sağlamak üzere ihracatçı ülke gümrük idaresince yetkili kılınan kuruluşlarca usulüne uygun olarak düzenlenip, gümrük idarelerince vize edilen sertifikadır. (3)

4.4.6. Sağlık Sertifikası (Health Certificate) :

İthal mallarının kalite ve sağlık yönünden kontrolü açısından gerekli olan ve düzenlenen bir belgedir. Türkiye'ye girecek veya transit geçirilecek maddelerin, bulaşıcı hastalıklardan salim bulunduklarını gösterir, ilgili ülkenin resmi mercilerince onaylı belgedir. (4)

4.4.7. Veteriner Sertifikası (Veterinary Certificate) :

İthal mallarının kalite ve sağlık yönünden kontrolü açısından gerekli olan ve düzenlenen

(1) Garanti Eğitim Merkezi Yayınları No: 51; Uluslararası Ticarette Bankalararası Ödeme Yöntemleri, s.17/19 Ocak-1993.

(2) Ümit Ataman/ Haluk Sümer, Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebesi, Geliştirilmiş 2. Baskı s. 42 1991.

(3) Yücel Atıl Esentürkoğlu, Gümrük Tarife Cetveli Cilt:2 s. 2303-2304 1995.

(4) 95/10 sayılı İthalat Tebliği.

bir belgedir. Türkiye'ye girecek veya transit geçirilecek maddelerin, bulaşıcı hastalıklardan salim bulunduklarını gösterir, ilgili ülkenin resmi mercilerince onaylı belgedir. (1)

4.4.8. Bitki Sağlık Sertifikası (Phytosanitary Certificate) :

Uluslararası Bitki Koruma anlaşmasında kabul edilen forma göre düzenlenen, bitkilerle ilgili olarak salgın hastalık olup olmadığını gösterir belge. (2)

4.4.9. Teknik Evsaf Kartı (Data Card) :

Motorlu kara taşıt aracı ithalinde aranan bir belgedir. Aracın teknik özelliklerini gösterir.

4.4.10. Radyasyon Sertifikası (Radioactivity Certificate) :

Ürünlerde radyasyon olup olmadığını gösterir belge.

4.4.11. Analiz Sertifikası (Analyse Certificate)

İlgili malın analizini, içeriğini gösterir belge.

4.4.12. Pedigri Belgesi (Pedigree Certificate)

Soy, Secere belgesi. Özellikle konkur ve yarış atı ve cins hayvanların soyunu gösterir belge.

4.4.13. Tohumluk Sertifikası (Seeds Certificate)

İthal mallarının kalite ve sağlık yönünden kontrolü açısından gerekli olan ve düzenlenen belgedir.

5. TÜRK DIŞ TİCARET REJİMİ, KAMBIYO MEVZUATI VE ÖZELLİKLERİ

Genel olarak İthalat ve İhracat bir ülkede yürürlükte bulunan Dış Ticaret ve Kambiyo Kontrol Rejiminin çizmiş olduğu sınırlar içinde oluşmaktadır. Dış Ticaret Rejimi bir ülkenin ithal veya ihraç edeceği mal ve hizmetlere, Kambiyo Kontrol Rejimi ise yabancı ödeme araçlarının ülkeye girişine ve dış ödemeleri sağlamak üzerine bunlardan ülkeden çıkışına ait esasları düzenleyen tedbirlerin tümüdür.

Yani Dış Ticaret Rejimi bir ülkede hangi malların ithal veya ihraç edileceğini, ithalat veya ihracat için hangi mercilere müracaat edileceği, hangilerinden izin alınacağını ve işlemlerin prosedürünü, Kambiyo mevzuatı ise ithal veya ihraç edilen mal ve hizmetlerin bedellerinin nasıl ve ne şekilde tahsil veya tediye edileceğini düzenler.

(1) 95/10 sayılı İthalat Tebliği.

(2) Yücel Atıl Esentürkoglu, Gümrük Tarife Cetveli Cilt:2 1995.

Her ülkenin dış ödeme gücüne göre ayarlanmış bir kambiyo kontrol rejimi vardır.

Ülkemizde dış ticareti düzenleyen mevzuat bir çok hükümler topluluğundan meydana gelmiştir. Bu mevzuat Türk Parası Kıymetini Koruma Kanunu, Gümrük Kanunu, İthalat rejimi Kararı, İhracat Rejimi Kararı ve bunlara bağlı olarak çıkartılan tüzük, yönetmelik, tebliğ ve genelgelerden oluşmaktadır.

İthalat ve İhracat işlemleri dolayısıyla, başta ithalatçılar ve ihracatçılar olmak üzere, bankalar, nakliyat müessese ve acentaları ile gümrük idarelerinin uymak zorunda oldukları esaslar yanında Ticaret ve Sanayi odaları ile İhracatçı Birliklerine de bir takım görevler yüklenilmiş bulunmaktadır. (1)

Bu çalışmada ithalat işlemleri üzerinde duracağız.

6. ÜLKEMİZDE YÜRÜRLÜKTE OLAN KAMBYO MEVZUATI SINIRLARI İÇİNDE İTHALAT İŞLEMLERİ

6.1. GENEL BİLGİLER

6.1.1. İthalat Mevzuatı

Ülkemizde yürürlükte olan Kambiyo Mevzuatımızın bir bölümünü oluşturan ithalat mevzuatının temelini, 1930 yılında yayımlanan ve bugün halen yürürlükte bulunan, 1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Kanunu (T.P.K.K.) teşkil eder. Buna bağlı olarak ithalat işlemleride;

- T.P.K.K. Hakkında 32 sayılı karar,
- Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı'nın 32 sayılı karar'a ilişkin olarak yayımladığı Tebliğ (89-32/I),
- Bir Hükümet Kararnamesi olan İthalat Rejimi Kararı ve ek kararlar,
- Bu karara ilişkin olarak her yıl ithalat rejimi kararnamesi ile beraber yayımlanan ithalat yönetmeliği,
- T.C.Merkez Bankası'na yayımlanan ithalat Yönetmeliği'nin uygulama açıklaması ve bu bankaca bankalara verilen uygulamaya ilişkin olarak yayımladığı tebliğ,
- 32 sayılı karara ilişkin diğer tebliğlerin ilgili maddeleri ile bu karara ilişkin ithalat mevzuatını düzenleyici diğer tebliğler, kuralları çerçevesinde gerçekleştirilir. (2)

6.1.2. İthalat Rejimi Kararı

Yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı'nın yürürlüğe konulması; 20.02.1930 tarihli ve 1567 sayılı kanunun değişik 1 nci, 19.07.1972 tarihli ve 1615 sayılı kanunun 19 ve 20 nci, 14.05.1964 tarihli ve 474 sayılı kanunun değişik 2 nci, 06.05.1986 tarihli ve 3283 sayılı kanunun 2 nci maddeleri ile 02.02.1984 tarihli ve 2976 sayılı kanun hükümlerine göre, Bakanlar Kurulunca 26.12.1994 tarihinde kararlaştırılmış ve 31.12.1994 tarih 22158 Mükerrer sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. (Karar sayısı 94/6341) (2)

(1) Ümit Ataman/ Haluk Sümer, Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebesi, Geliştirilmiş 2. Baskı s. 42 1991.

(2) Garanti Eğitim Merkezi Yayınları No:40; İthalat s.5 ,Aralık 1991.

6.1.2.1. Genel Hükümler

Madde 1- Bu kararın amacı, ithalatın ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini sağlamaktır. İthalat, bu Karar ile bu Karara dayanılarak çıkarılacak yönetmelik, tebliğler, ilgili kuruluşlara verilecek talimatlar, çok taraflı veya iki taraflı anlaşmalar hükümleri çerçevesinde yürütülür.

Madde 2- Bu kararda yer alan husulara ilişkin yönetmelik ve tebliğler çıkarmaya, Karar metninde sözü edilen izinleri ve talimatları vermeye, ithalatın her aşamasında gerekli görülecek değişiklikleri yapmaya ve önlemleri almaya, ithal malları fiyatlarının denetimini yapmaya veya yaptırmaya, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilidir.

Madde 3- Türkiye ile ticari ilişkilerinde ticaret ve ödemeler dengemizi bozacak nitelikte kayıtlar koyan veya uygulama yapan, anlaşmalar ile kararlaştırılan yükümlülüklerini yerine getirmeyen, ithalat rejimimizin genellik ilkesi ile bağdaşmayacak şekilde ayırıcı işlemler uygulayan ülkeler, kuruluşlar ve firmalar hakkında uygun görülecek gerekli önlemler alınır.

Dampinge ve/veya sübvansiyona konu olan ithalatın neden olacağı haksız rekabet, 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun ile ilgili mevzuat hükümlerine tabidir.

Madde 4- Özel kanunlarla ithali yasaklanmış olanlar ile ithaline izin verilmeyenler dışında kalan maddelerin ithali serbesttir.

Bu Karara ekli listelerde yalnız belli bir kurum veya kuruluş için kayıt bulunan maddelerin ithali, sadece bu kurum veya kuruluşlar tarafından yapılabilir.

Madde 5- İthalat bedellerinin ödenmesi, kambiyo mevzuatı hükümlerine tabidir.

Madde 6- Eski, kullanılmış, yenileştirilmiş mallar ile kusurlu (defolu), standart dışı (substandart), yatık (zamanla dayanıklılığını yitirmiş), düşük kaliteli, atık ve artık malların ithali izne tabidir.

Madde 7- Bağlı muamele Müsteşarlığın, kiralama yoluyla yapılacak ithalat ise Gümrük Müsteşarlığının iznine tabidir.

6.1.2.2. İthalata Ait Esaslar

Madde 8- İthalat yapmak isteyen (ithalat Yönetmeliği ve tebliğlerde belirtilen istisnalar hariç) gerçek veya tüzel kişilerin geçerli "İthalat Belgesi"ne sahip olmaları şarttır.

İthalat Belgesinin düzenlenmesine ilişkin esaslar Yönetmelikte belirlenir.

Madde 9- Malların kalite, standart ve sağlık yönünden gerekli denetimlerinin yapılmasına ilişkin esaslar Tebliğle belirlenir.

İlaç ve ilaç hammaddesi üretiminde kullanılan maddeler ile müstahzar ilaçların kalite yönünden denetimi;

a) Beşeri ilaç ve ilaç hammaddeleri için Sağlık Bakanlığı,

b) Veteriner ve zirai mücadele ilaç ve ilaç hammaddeleri için Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, tarafından yapılır.

Madde 10- İthalat Rejimi uyarınca alınan taahhütnamelere aykırı davranan ve mutemetlik yükümlülüklerini yerine getirmeyenler ile İthalat Rejimine aykırı hareket edenler ve ithalat işlemlerinde sahte belge kullananlar veya ithalat işlemlerine esas olan belgelerde tahrifat yapanlar hakkında ilgili Kanun hükümleri saklı kalmak üzere uygulanacak yaptırımlar ve gerekli hallerde alınacak taahhütnamelerde belirtilen meblağın Yatırımları ve Döviz Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonuna gelir kaydettirilmesine ait esaslar yönetmelikte gösterilir.

Madde 11- İthalatta Uygulanacak Gümrük Vergisi Oranları ile Ödenecek Toplu Konut Fonunu Gösterir Liste kapsamı maddelere ait gümrük vergileri ve Toplu Konut Fonu, karşılarında gösterildiği şekilde belirlenmiştir.

Madde 12- Bu karara ekli listelerde yer alan petrol ürünlerinin;

a) Karşılarında nisbi (%) olarak Toplu Konut Fonu bulunduğu takdirde, fon, bu ürünlerin doğrudan doğruya ithal edilmesi halinde CIF bedel üzerinden, 6326 sayılı Petrol Kanununun 112/5 maddesi çerçevesinde ithal edilmesi halinde ise gümrüksüz rafineri satış fiyatı üzerinden tahsil edilir.

b) Karşılarında maktu (\$/Ton olarak) Toplu Konut Fonu öngörülmesi halinde, fon, bu ürünlerin doğrudan doğruya ithalatında tahsil edilir. 6326 sayılı Petrol Kanununun 112/5 maddesi çerçevesinde yapılacak ithalatta sözkonusu fon tahsil edilmez.

c) Karşılarında hem nisbi (%) olarak hem de maktu (\$/Ton olarak) Toplu Konut Fonu bulunması halinde;

- Doğrudan doğruya ithalatta, maktu fon ile CIF bedel üzerinden nisbi fon tutarları birlikte tahsil edilir.

- 6326 sayılı Petrol Kanununun 112/5 maddesi çerçevesinde yapılacak ithalatta ise, gümrüksüz rafineri satış fiyatı üzerinden sadece nisbi olarak belirlenen fon tahsil edilir, maktu olarak belirlenen fon tahsil edilmez.

Madde 13- Toplu Konut Fonu ödenerek ithal edilecek maddeler (Yönetmelikte belirlenen başlamış ithal işlemleri dahil) fiili ithal tarihinde geçerli miktar ve oranda fona tabidir.

Ancak;

- Gümrük muafiyeti içeren Teşvik Belgesine bağlanmış malların ithalatı,

- Malül ve sakatlar tarafından ithal edilen özel olarak imal edilmiş otomobiller,
- 6326 sayılı Petrol Kanununun 112/1 ve 112/2 maddeleri gereğince gümrük ve diğer ithal vergilerinden muaf olarak yapılacak ithalat,
- 2581 sayılı Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkında Kanuna göre yapılacak ithalat,
- Olağanüstü Hal Bölge Valiliği veya kamu kurum ve kuruluşlarınca anılan Valilik İhtiyacı için yapılacak ithalat,
- 1615 sayılı Gümrük Kanununun 6ncı (tek ve maktu vergi), 7nci (istisnalar) [1nci fıkra hükmü hariç], 8 nci (muafiyetler), 9 uncu (diplomatik muafiyetler), 10 uncu (zat ve ev eşyası) maddelerine göre yapılacak ithalat, fona tabi değildir.

Cumhurbaşkanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı, Milli istihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğü ihtiyacı için 87.02; 87.03; 87.04 Gümrük Tarife Pozisyonlarından yapılacak ithalatta fon muafiyeti izne bağlı olarak uygulanabilir.

Fon tutarları fiili ithal tarihinde gümrük idarelerince tahsil edilir. Bu fonların, ilgililerce süresi içinde yatırılmaması durumunda, 6183 sayılı kanun hükümleri uygulanır.

Fon ödenerek ithal edilecek maddelerin belirlenmesi ile fon tutarlarının yeniden düzenlenmesi, Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığın önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.

Fona tabi maddelerin kiralama yoluyla getirilmesi durumunda, kira süresinin her yılı için, esas fon tutarının % 10'u kadar fon tahsil olunur.

Bir yıldan az süreli kiralamalarda da esas fon tutarının % 10'u kadar fon tahsil edilir.

Yurda geçici olarak getirilen (kiralama yoluyla getirilen maddeler hariç) ve gümrük vergileri teminata bağlanan maddeler ile Gümrük Vergisi muafiyeti olan maddelerin fiili ithal tarihinde fona tabi olanlarının fon tutarları teminata bağlanır. Teminata bağlanan bu maddelerin yurt dışına çıkarılmaları durumunda, teminatları ilgililerine iade olunur. Kesin ithallerinde ise, önceden teminata bağlanan fon tutarları tahsil edilir. Ayrıca, süresi içinde yurt dışı edilmeyen maddelere ait teminata bağlanan fonlar, Toplu Konut Fonuna gelir kaydolunur.

Madde 14- Türk müteahhitlik firmalarının yurt dışında inşaat, tesisat, montaj, mühendislik, proje, müşavirlik, işletme, bakım ve onarım gibi üstlendikleri işlerle ilgili olarak satın aldıkları makina ve teçhizatın Türkiye 'ye kesin ve geçici ithali ile bunlara ilişkin süre uzatımları

Müsteşarlığın iznine bağlıdır.

Bu malların Türkiye'ye kesin ithalinde alınacak Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu miktarı, ödenmesi gereken Gümrük Vergisi ve fon miktarının % 30'udur.

Sözkonusu malların geçici ithalinde ise, ödenmesi gereken Gümrük Vergisi ve fon miktarının tamamı teminata bağlanır. Geçici ithali yapılan makina ve teçhizatın kesin ithale dönüştürülmesi halinde, teminata bağlanan Gümrük Vergisi ve fon miktarının tamamı irad kaydedilir.

Bu hüküm çerçevesinde yapılacak ithalatın, bu Karar'ın 16 ncı maddesi kapsamına girmesi halinde, 16 ncı maddenin ilave mali mükellefiyetlere ve yaş tahdidine ilişkin hükümleri ayrıca uygulanmaz.

Madde 15- Ülkemizde açılan uluslararası fuar ve sergilerin ithalatla ilgili işlemlerinin düzenlenmesine ve yürütülmesine Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

İzmir Enternasyonal Fuarında perakende satışına izin verilen malların ödenmesi gereken gümrük vergileri ve Toplu Konut Fonu, mevcut vergiler ve fonun % 50'sidir.

Madde 16- Tebliğ ile fiili ithal tarihi itibariyle 5 yaşına kadar (5 yaş dahil) eski olarak ithaline imkan sağlanan maddelerin; fiili ithal tarihi itibariyle 6 yaşından 10 yaşına kadar (10 yaş dahil) olanlarının ithalatına da, ödenecek mali mükellefiyetlere ilave olarak ayrıca CIF bedelinin % 50'si oranında Toplu Konut Fonu tahsil edilmek suretiyle, gümrük idarelerince izin verilir.

Ancak, Tebliğ kapsamından madde çıkarılması halinde, maddenin tebliğden çıkarıldığı tarihe kadar (bu tarih dahil) yüklenmiş veya gümrüklere gelmiş olanların ithalatı, birinci fıkra hükümlerine tabidir.

6.1.3. İthalat Yönetmeliği

Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığından:

İthalat Yönetmeliği I.KISIM

6.1.3.1. Genel Hükümler, Tanımlamalar ve Kısaltmalar

GENEL HÜKÜMLER :

Madde 1- Yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı hükümleri çerçevesinde yapılacak ithalat ile ilgili işlemler, bu Yönetmelik ve Kararla Müsteşarlığa tanınan yetkilere dayanılarak verilecek talimatlara ve çok taraflı ve iki taraflı anlaşma hükümlerine göre yürütülür.

TANIMLAR VE KISALTMALAR :

Madde 2- Bu yönetmelikte kullanılan kısaltılmış deyimlerin anlamları aşağıda gösterilmiştir.

Müsteşarlık : Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı.

Karar : 26.12.1994 tarih 94/6341 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı.

İthal Müsaadesi : İthal edilecek maddelerin gümrükten çekilmesinde kullanılmak üzere Merkez Bankasınca veya Bankalarca verilen belge.

Füili İthal : 1615 sayılı Gümrük Kanununun 1.maddesinde yapılan füili ithal tanımında belirtilen durumları ifade eder.

II.KISIM

6.1.3.2. İthalata Ait Esaslar

İTHALAT BELGESİ :

Madde 3- İthalat yapmak isteyen gerçek veya tüzel kişilerin geçerli “İthalat Belgesi”ne sahip olmaları esastır.

Ancak,

- Özel anlaşmalara dayanan ithalatta,

- Kitap ve diğer yayınların ithalatında,

- Ülkemizde açılan uluslararası fuar ve sergilerde Müsteşarlıkçaperakende satışına izin verilen malların ithalatında,

İthalat Belgesi aranmaz.

İthalat Belgesinin düzenlenmesine ilişkin esaslar Tebliğle belirlenir.

İTHALATA İLİŞKİN İŞLEMLER :

Madde 4- İthal başvuruları, Harçlar Kanunu gereğince gerekli harcın yatırıldığını gösterir makbuzun aslı ile birlikte bankalara yapılır.

Bankalarca sözkonusu başvurular, ithal müsaadesi düzenlenerek sonuçlandırılır.

Malların isim ve gümrük tarife istatistik pozisyonları Gümrük Giriş Tarife Cetvelindeki isim ve pozisyonlara uygun olacaktır.

Müsteşarlıkça aksine bir talimat verilmediği sürece, Gümrük Giriş Tarife Cetvelindeki sekizli gümrük tarife istatistik pozisyonları ve madde isimleri tam olarak yazılarak, her gümrük tarife istatistik pozisyonu için ayrı bir ithal müsaadesinin düzenlenmesi esastır.

Müsteşarlığın uygun görüşüne tabi bulunan maddelerin ithalatında proforma fatura ile birlikte doğrudan Müsteşarlığa başvurulacaktır.

NAVLUN, SİGORTA BEDELİ VE FARKLAR :

Madde 5- FOB teslim şekli dışındaki ithal başvurularında proforma faturalarda, mal, navlun ve sigorta bedelleri ayrı ayrı belirtilir.

Navlun ve sigorta bedelleri ve bunlara ait farklarla ilgili işlemler kambiyo mevzuatına tabidir.

Müsteşarlıkça aksine bir talimat verilmediği sürece, ithal müsaadelerindeki her türlü teslim şekli değişikliği başvuruları, bankalarca incelenerek sonuçlandırılır.

Bu başvuruların, akreditifli ödeme şeklinde akreditif süresi içinde, vesaik mukabili ithalatta transfere başvuru süresi içinde ve mal mukabili ödeme şeklinde ise malların gümrüklerden çekilmesinden önce yapılması gerekir.

İTHAL MÜSAADESİ :

Madde 6- İthal müsaadelerinin süresi, kambiyo mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ilgililerin başvurularında belirtilen süreler esas alınarak tesbit edilir.

Bu süreler, Merkez Bankasınca belirlenecek esaslara göre bankalar tarafından uzatılabilir.

ÜLKE DEĞİŞİKLİĞİ :

Madde 7- Malın getirileceği, mal bedelinin transfer edildiği veya edileceği ve menşe ülkenin değiştirilmesine ilişkin başvurular, ithalatın her aşamasında bankalarca incelenerek sonuçlandırılır.

İthal müsaadesi üzerine malın getirileceği, transferin yapılacağı ve menşe ülke ismi ayrı ayrı kaydedilir.

FİRMA DEĞİŞİKLİĞİ :

Madde 8- İthalatçı firma değişikliği kabul edilmez. Mutemetliğe ilişkin hükümler saklıdır.

MAL DEĞİŞİKLİĞİ :

Madde 9- İthal müsaadesi alınan ve gümrüklere getirilen malların farklı olması durumunda, kısıtlayıcı kayıtlar saklı kalmak koşuluyla değişik gelen malın ithaline gümrük idarelerince izin verilir.

II- Gümrük Tarife Cetvelinde meydana gelecek değişiklik dolayısıyla herhangi bir maddenin tarife pozisyonu değiştiği takdirde (bu hususta Gümrük Müsteşarlığınca yayımlanacak genelge hükümleri saklıdır), Gümrük Müsteşarlığınca bu değişikliğin yapıldığı tarihten önceki pozisyonlar üzerinden alınmış ithal müsaadelerinde yazılı tarife pozisyonuna göre maddenin ithaline izin verilmekle beraber, tarife uygulaması yeni pozisyon üzerinden yapılır.

Bu gibi durumlarda değişikliğin yapıldığı tarihten önceki madde ismine göre işlem yapılır.

III- Gümrüklere getirilen maddelerin, Müsteşarlığın uygun görüşüne tabi maddeler kapsamına girmesi halinde, bu başvurular ilgili gümrük idaresince Müsteşarlığa gönderilir.

IV- Yukarıdaki fıkralar dışında kalan mal değişikliği başvuruları Müsteşarlıkça incelenerek sonuçlandırılır.

V- Yetkili merci tarafından belirli bir madde için geçerli olduğu belirtilen ithal müsaadeleri başka bir mal ithalinde kullanılamaz.

VI- Malların gümrüklere getirilmemiş olması ve kısıtlayıcı kayıtlar saklı kalmak kaydıyla, ithal müsaadelerinde gümrük tarife istatistik pozisyonu değişikliği bankalarca yapılır.

MUTEMET ELİYLE YAPILACAK İTHALAT :

Madde 10- Sanayiciler ve kamu kuruluşlarınca yapılacak ithalat, ithalat belgesi bulunan bir mutemet eliyle yapılabilir.

Bu yoldan yapılacak ithalatta, mutemetlik sıfatı, taraflar arasında düzenlenen bir sözleşme ile tevsik edilir.

Bankalarca, usulüne uygun başvurulara dayanılarak düzenlenen ithal müsaadeleri iptal edilerek, mutemet adına yeni bir ithal müsaadesi düzenlenir. Düzenlenen bu ithal müsaadesi, iptal olunan ithal müsaadesiyle birlikte geçerlidir.

Mutemet eliyle yapılacak ithalatta, firmalar, mutemetlerini akreditifli işlemlerde ithal müsaadesi düzenlendikten, vesaik veya mal mukabili ödeme şekilli işlemlerde ise ithal konusu maddeler sevk edildikten sonra değiştiremezler.

İthal müsaadeleri üzerinden kısmi mutemetlik başvuruları kabul edilmez.

Mutemetler, diğer firmalar ile şahısları mutemet olarak tayin edemezler.

Mutemetlik, görevini yerine getirmeyen veya kötüye kullanan mutemetlere, bu görevin geçici veya devamlı olarak verilmemesi kararlaştırılabilir.

III. KISIM

6.1.3.3. Özelliği Olan İthalat

Madde 11- İthalatı kanun ve kararnamelerle belirli kurum ve kuruluşlara bırakılmış maddelerin ithali ancak, bu kurum ve kuruluşlar tarafından yapılabilir.

Yurda sokulmaları yürürlükteki mevzuat ile kayıt ve şarta bağlanan veya özel izne tabi bulunan maddeler hakkındaki hükümler saklıdır.

Madde 12- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinden yapılacak ithalat ile İzmir Enternasyonal Fuarı yoluyla yapılacak ithalata ilişkin esaslar bu hususta Müsteşarlık tarafından yayımlanacak Tebliğlerle belirlenir.

KAMU SEKTÖRÜ İTHALATI :

Madde 13- Kamu sektörüne dahil kuruluşlardan genel ve katma bütçeli idarelerce açılacak ithalata yönelik ihalelerden önce; ihale konusu malın özellikleri, kullanım yeri, G.T.İ.P., tahmini bedeli ve varsa katalog, prospektüs veya teknik şartnamenin gönderilmesi suretiyle, Müsteşarlığın uygun görüşü alınır.

Kamu sektörüne dahil daire ve kuruluşlar; yabancı ülkeler, uluslararası finans kurumları veya yabancı banka ve kurumlardan, hazine garantisi altında sağlanan kredilerle yapacağı ithalatla ilgili olarak, ithalatın dış krediyle karşılanacak bölümü ile bu kredinin kullanımını teminen özkaynaklardan yapılacak peşin ödemelere tekabül eden kısmı için Hazine Müsteşarlığına (Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü) başvururlar.

Müsteşarlıkça belirtilen usul ve esaslara uymayan kuruluşların ithalata ilişkin bütün işlemleri Müsteşarlığın ön iznine tabi tutulabilir.

ÖZEL ANLAŞMALARA DAYANAN İTHALAT :

Madde 14- Özel anlaşmalara dayanan ithalat ile ilgili işlemler aşağıda belirtilen esaslara ve Müsteşarlıkça verilecek talimatlara göre yürütülür.

NATO ithalatı için ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca onaylanmış üç nüsha "Mürakat Mektubu" ile doğrudan bankalara başvurulur. Bankalarca sözkonusu başvurular ithal müsaadesine bağlanır.

NATO Ortak Alt Yapı Projelerinin sona ermesinden sonra, ilgili merciin görüşü alınarak Gümrük Vergisi ve diğer mali yükümlülüklerin ödenmesi kaydıyla mal, eşya, malzeme ve araçların ithalatçılarına bırakılması, Müsteşarlığın iznine tabidir.

KİTAP VE DİĞER YAYINLARIN İTHALATI :

Madde 15- Kitap ve diğer yayınların ithalatı (Yasak yayınlarla ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla) serbesttir.

Gazete ve dergilerin ithalatında, ithal müsaadesi aranmaz. Bunlara ait transferler bankalarca, gümrük veya PTT idarelerince onaylı faturaya göre yapılır.

Mahrecine iade olunan yayınların transfer edilen bedellerinin ise, iade tarihinden itibaren en geç 3 ay içerisinde, yurda getirilerek bir bankaya satılması veya aynı firmaya daha sonra yapılacak transferlerden mahsubu gereklidir.

FİLM VE VİDEO KASET İTHALATI :

Madde 16- Dolu sinema filmleri, dolu video kasetleri ve bunlara ait afiş, resim ve ilanların ithalinde bankalarca sadece mal bedeli (royalty bedelleri hariç) üzerinden ithal müsaadesi düzenlenir.

KESİN İTHAL :

Madde 17- Geçici kabul yoluyla veya benzeri şekilde geçici olarak yurda giren maddelerin kesin ithaline ilişkin hükümler aşağıda gösterilmiştir.

I- Geçici kabul yoluyla veya benzeri şekilde geçici olarak yurda giren maddelerin bedelleri ödenmek suretiyle, kesin ithali (11.madde hükümleri ile kısıtlayıcı kayıtlar saklı kalmak kaydıyla), Harçlar Kanunu uyarınca gerekli harcın yatırıldığını gösterir makbuzun aslı ile birlikte başvuru bankalar tarafından sonuçlandırılır.

II- Müsteşarlığın uygun görüşüne tabi maddeler ile Gümrük Kanununun 118.maddesi kapsamındaki maddelere ilişkin başvurular, iki nüsha proforma fatura, maddelerin yurda giriş şeklini de belirtir ilgili gümrük idaresinden alınacak geçici kabul beyannamesi ve Harçlar Kanunu uyarınca gerekli harcın yatırıldığını gösteren makbuzun aslı ile birlikte Müsteşarlığa yapılır. Müsteşarlık uygun gördüğü başvuruları, ilgili kuruluşla birlikte ilgili kambiyo mercine ve gümrük idaresine bildirir.

III- Geçici kabul yoluyla veya benzeri şekilde geçici olarak ithal edilen ve kesin ithalinin talep edildiği tarihte İthalat Rejimi Kararının 6.maddesi kapsamına giren maddelerin kesin ithali, Müsteşarlığın iznine bağlıdır.

IV- Yukarıda sayılanlar dışındaki geçici kabul yoluyla veya benzeri şekilde geçici olarak yurda giren malların kesin ithaline ilişkin hususlar Müsteşarlıkça verilecek talimatlara göre yürütülür.

IV. KISIM

6.1.3.4. Çeşitli Hükümler

Madde 18- Bu Yönetmelikte belirlenen süreler kambiyo mevzuatı hükümlerine göre hesaplanır.

DEĞER VE MİKTAR FARKLILIKLARI :

Madde 19- I- Mallar gümrüğe gelmeden önce ithal müsaadesinde kayıtlı maddenin miktarında ve/veya değerindeki farklılık başvuruları, yeni bir fatura ibraz edilmek suretiyle bankalarca incelenerek sonuçlandırılır.

II- Gümrüğe gelen mallar ithal müsaadesinde yazılı olanlara uygun olmakla beraber, gümrük mevzuatında değer veya miktar belirlemeye ilişkin mevcut ilkelere göre, ithal müsaadesinde ve buna mesnet teşkil eden faturada yazılı olan değer ve miktar gözönünde bulundurularak gümrüğe tesbit ve kabul edilen değer ve miktarda görülecek eksik veya fazlalıkla ilgili bütün işlemler (iskonto dahil), kambiyo mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

III- Müsteşarlığın uygun görüşüne tabi bulunan maddelere ait değer ve miktar farklılıkları başvuruları ile her türlü ek transferi (ek ithal müsaadesi düzenlenmesini) gerektiren haller Müsteşarlıkça incelenerek sonuçlandırılır.

IV- Müsteşarlığın değer ve miktar ile ilgili kararları, gümrük idarelerince belirlenen değer ve miktarlara ilişkin işlemlere esas teşkil etmez.

Madde 20- Gümrük idareleri, ithal olunan maddelere ait faturaların bir sureti üzerine,

- a) Maddelerin cinsini, nevini, menşeyini ve gümrük tarife istatistik pozisyonunu,
- b) İthal müsaadesinin tarih ve sayısını,
- c) Gümrük giriş beyannamesinin tarih ve sayısını,
- d) Fiili ithal tarihini,
- e) Teslim şeklini ve değerini,

kaydederek, tarih koymak, mühürlemek ve imzalamak suretiyle onayladıktan sonra ilgili ithalatçılara verirler.

Gümrükçe onaylı fatura suretlerinin kaydedilmesi durumunda, yapılacak işleme ait usul ve esaslar Merkez Bankasınca belirlenir.

MERKEZ BANKASINCA BANKALARA VERİLECEK TALİMATLAR :

Madde 21- Gerekli durumlarda, Merkez Banksınca bu Yönetmelik esasları çerçevesinde yapılacak işlemlerle ilgili olarak verilecek talimatlara bankalarca uyulması zorunludur.

İTHALAT REJİMİ UYGULAMASINDA SANAYİCİ SAYILANLAR :

Madde 22- madenciler, turistik müesseseler, kara ve deniz nakliyecileri (armatörler dahil), ihracatçılar, kamu kuruluşları inşaatını taahhüt etmiş olup, taahhüt ettiği işle ilgili ithalat yapan müteahhitler, Ticaret ve Sanayi Odalarına kayıtlı imalatçılar, üyelerinin yarısından fazlası sanayici olan kooperatifler, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu ve bu Konfederasyona bağlı birlik-dernek ve kooperatifler de bu Rejimin uygulanmasında sanayici sayılırlar.

İTHAL MÜSAADELERİNİN GÖNDERİLECEĞİ MERCİLER VE İTHAL MÜSAADELERİNİN KAYDEDİLMESİ :

Madde 23- Bankalarca düzenlenen ithal müsaadeleri, düzenleyen bankaca ilgili mercilere gönderilir ve kaydedilmesi durumunda, yeniden suret verilir.

İthalat sırasında veya ithalat kısmen yapıldığı takdirde her partinin ithalinde, ithal müsaadesinin noter veya banka tarafından onaylanmış iki örneği veya fotokopisi ilgili gümrük idaresine verilir.

Fiili ithalden sonra ithal müsaadelerinin aslı gümrük giriş beyannamesi ile birlikte gümrük idarelerince saklanır ve onaylı birer örneği veya fotokopisi, fiili ithalata ait gerekli açıklama verilerek, gümrük idarelerince Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığına gönderilir.

Madde 24- Gerçek ve tüzel kişilerce;

- İthalat Rejimine aykırı davranıldığı için,
- İthalat Rejimi uyarınca verilen taahhütnamelere aykırı davranıldığı için,
- İthalat işlemlerine esas olan belgelerde tahrifat yapıldığı veya sahte belge kullanıldığı için,

Müsteşarlık Denetim Birimince belirlenmesi durumunda, bu kişilerin başlamış bulunan işlemleri hariç, üç yıla kadar ithalattan men edilmesi veya ithalat belgelerinin iptal edilerek Müsteşarlıkça tayin edilecek süre içerisinde yeni belge düzenlenmemesi kararlaştırılabilir.

Ayrıca, taahhütname alınan durumlarda, taahhütnamede belirtilen meblağ, 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilerek Yatırımları ve Döviz Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonu'na gelir kaydedilir.

Haklarında ithalattan men yaptırım uygulanması kararlaştırılanların durumu Resmi Gazete ile yayımlanır.

İthalat işlemlerine esas olan belgelerde tahrifat yaptıkları veya ithalat işlemlerinde sahte belge kullandıkları belirlenen firmaların ithal müsaadeleri iptal edilerek, bu hususta gerekli önlemler alınır.

Bu madde uyarınca haklarında yaptırım uygulanması kararlaştırılanlar, bu durumun devamı süresince mutemet olarak dahi atanamazlar.

İTHAL ŞAHADETNAMESİ :

Madde 25- İthalatçı ülke tarafından, kritik malzeme ithalatında, istenilen ithal şahadetnemsine ilişkin başvurular, Müsteşarlıktan sağlanacak ithal şahadetnamesi formleri, proforma fatura ve örneği Yönetmeliğe ekli taahhütname ile Müsteşarlığa yapılır.

Müsteşarlıkça onaylanan ithal şahadetnameleri ilgili yerlere gönderilir. Taşındıkları tarihten itibaren 3 ay geçerli olan bu belgelerin süresinin uzatılması mümkün değildir.

6.1.4. Bankalarca, İthal Taleplerinde İthalatçılardan İstenecek Belgeler :

6.1.4.1. İthalat Belgesi

İthalat Rejim Kararı'nın 8. ve İthalat Yönetmeliği'nin 3. maddelerine göre düzenlenmesi

gereken İthalat Belgesi'nin verilmesinde aranacak koşullar ve tabi olduğu esaslar, Başbakanlık, Dış Ticaret Müsteşarlığının 95/2 no'lu İthalat Belgesine ilişkin tebliğinde belirtilmiştir. Bankalar kendilerine yapılan ithal başvurularında geçerli ithal belgesi ararlar. Burada önemli olan husus, ilgili maddenin G.T.İ.P.'nin ithalat belgesinde kayıtlı olmasıdır.

6.1.4.2. Teşvik Belgesi

Firmalarca yapılan başvuru, İhracatı Teşvik veya Yatırım Teşvik (İzin ve Teşvik Belgesi ve Yatırım İndirimi Belgesi) Belgesi kapsamındaysa bu belgelerin ibrazı gerekmektedir. Bu belgeler üzerinde kayıtlı Teşvik tedbirlerine göre işlem yapılır. (Vergi, Resim ve Harç istisnası, Konut fonu muafiyeti, İhracat dövizlerinden mahsup vb.)

6.1.4.3. Harç Makbuzu

İthalat yapacak kişi ve kuruluşlar, Harçlar kanunu gereğince bağlı oldukları vergi dairesine gerekli ithal harcını yatırmak zorundadır. Harç tutarı 100.000.-TL'na kadar olan işlemlerde talebin yapıldığı kağıda harç pulu yapıştırılabilir. Harcın, matrahı istenilen dövizin ithal işlemiyle ilgili talebin yapıldığı günkü T.C.M.B. (T.C.Merkez Bankası) döviz satış kurundan bulunacak TL karşılığıdır. Oranı ise bu matrah üzerinden 1995 yılı için % 01,2'dir. (Bu oran her mali yılda değiştirilir.) Harç ithal talebi yapılırken yatırılır. İlgililer harcı yatırdıktan sonra makbuzun aslı, işlemin yapılacağı bankaya teslim edilir.

6.1.4.4. Proforma Fatura

(Uluslararası Ticarete kullanılan belgelerde tanımlanmıştır.)

6.1.4.5. Kalite ve İnsan Sağlığı Yönünden Kontrolü Gerektiren Maddelerin İthalinde Aranacak Belgeler

İthalat rejimi kararının 9.maddesi hükmüne göre, ithal mallarının kalite ve sağlık yönünden kontrolüne ilişkin tebliğin (95/10) ekinde yer alan maddelerin ithalden önce ve sonra kalite ve sağlık yönünden uygunluğu, Kontrol belgesi ile belgelenir. Tebliğe Ek: I-III listelerde yer alan maddeler için Sağlık Bakanlığına, Ek: IV-IX listelerde yer alan maddeler için Tarım ve Köy İşleri Bakanlığına veya bu bakanlıklarca yetki verilen taşra teşkilatlarına başvurulur. Bu belge ithal müsaadesi düzenlenmesi aşamasında bankalarca, fiili ithal sırasında ilgili gümrük idaresince aranır. Bankalar, ilgili belgeyi ithal müsaadesi G nüshasına ekleyip, G nüshası üzerine şerh düşerler.

6.1.4.6. Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Maddelerin İthalinde Aranacak Belgeler

Çevrenin Korunması yönünden kontrol altında tutulan maddelere ilişkin ithalat 95/16 sayılı tebliğ eki listedeki maddelerin ithalden önce ve fiili ithal sırasında çevrenin korunması yönünden uygunluğu, Kontrol belgesi ile belgelenir. Bu belge ithal müsaadesi düzenlenmesi aşamasında bankalarca, fiili ithal sırasında ilgili gümrük

idaresince aranır. Bankalar, ilgili belgeyi ithal müsaadesi G nüshasına ekleyip, G nüshası üzerine şerh düşerler.

6.1.4.7. Bakım, Onarım ve Servis Garantisi Yeterlilik Belgesi

İthalat 95/6 sayılı tebliğ eki listedeki maddeler için Bankalara yapılacak ithalat başvurularında, usul ve esasları Sanayi ve Ticaret Bakanlığın'ca önceden belirlenmiş, bakım ve onarım gibi satış sonrası hizmetlerinin bölgeler itibariyle garanti edilmiş olduğuna, bakım servisi ve yedek parça depolarının belirli kriterlere uygunluğuna ve bakım servisinde yeterli teknisyen kadrosu ile yedek parça stokunun bulunduğu dair bu bakanlıkça verilmiş belge aranacak ve bu belge ithal müsaadesinin "G" nüshasına eklenecektir.

6.1.4.8. İthal Müsaadesi

İthalatçının yurda getirdiği malların gümrükten çekilmesinde ve mal bedellerinin transferinde kullanılmak üzere yetkili bankalarca düzenlenen ithal izin belgesine "İthal Müsaadesi" denilmektedir. 6 nüsha olduğundan 1/6'da denir. Bazen firmalar doldurup, bankaya tasdiğe getirir. Bazende bankalar tanzim edip ilgili firmaya verirler. İthal müsaadesinin geçerlilik süresi ilgilinin yazılı beyanına göre saptanır. İthal müsaadelerinin geçerlilik süresine "İthal Vadesi" denir. Firmanın, beyanına dayanılarak İthal Müsaadesi G.T.J.P.'na bağlanır.

6.1.4.9. Mutemetlik İthal Müsadesi

Sanayiciler ve kamu kuruluşları mutemet eliyle ithalat yapabilirler. Bu gibi durumlarda bankaya yapılan müracaatta; Mutemet ile tahsis sahipleri tarafından yönetmelik hükümlerine uygun şekilde müştereken düzenlenen mutemetlik sıfatını gösterir sözleşmenin ibrazı gerekmektedir.

6.1.5. İthalat İşlemlerine İlişkin Transferler

Kambiyo mevzuatımız gereği ithalat işlemlerine ilişkin transferler;

- Akreditifli,
- Vesaik Mukabili,
- Mal mukabili,
- Peşin Ödeme,
- Kabul Kredili,

ödeme şekillerine göre:

- Yetkili bankaların döviz pozisyonlarından,
- Genel ve Katma Bütçeye dahil kamu kuruluşlarının ithalatı ile, T.C.Merkez Bankası'nın ikili hesap ilişkisi kurduğu ülkelerden yapılacak ithalat T.C.Merkez Bankası kaynağı kullanılmak suretiyle gerçekleştirilir.

6.1.6. İthalat Bedellerinin Ödenmesi

İthalat bedellerinin ödenmesi Türk Parası Kıymetini Koruma Mevzuatı hükümlerine tabi olup, ithalat hangi ülkeden yapılacaksa, bedelinin de o ülke parası ile ödenmesi gerekir. Ancak, firma tarafından talep edildiği takdirde, ithalat bedelleri herhangi bir konvertibl dövizlede ödenebilir.

6.1.7. İthalat Müsaadelerinin Kaybedilmesi

İthal müsaadelerinin kaybedilmesi halinde, Bankalar, onaylı suret verebilmektedirler. Bankalarca, İthal Müsaadeesi suretleride, asılları gibi ilgililere verilir veya gönderilir.

6.1.8. İmal Süresi

İthal süresine ek olarak, niteliği itibariyle imali özellik arzeden ve yatırım teşvik belgesi bulunmayan yatırım malları için, imal süresi talepleri, ithal müsaadesi safhasında; akreditifli ödeme şeklinde akreditif vadesi, vesaik mukabili ödeme şeklinde transferden önce, mal mukabili ödeme şeklinde ise, ithal müsaadesinin geçerlilik süresi içinde, ithal müsaadesinin aslı ile birlikte proforma fatura ve ithal konusu malın özel imalat olduğunu gösterir, imalatçı firmalardan alınacak belgelerle,

- İthalatı doğrudan teşvik olunan yatırım malları listesinde yer alan maddeler için bankalara,
- Diğer maddeler için müsteşarlığa yapılır.

6.1.9. İthalat İşlemlerinde Tahsil Edilen Fonlar

6.1.9.1. KKDF (Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu)

(07.06.1988 günlü Resmi Gazetede yayımlanan 88/12944 sayılı karar) Mal Mukabili, Kabul Kredili, Vadeli akreditif ödeme şekillerine göre yapılacak olan ithalatta %1 oranında KKDF tahsil edilir. T.C.M.B. döviz alış kuru üzerinden hesaplanır. Dış ticaret sermaye şirketleri muaftır.

6.1.9.2. TKF (Toplu Konut Fonu)

Gümrük Tarife cetvelinde G.T.İ.P. numaralarının karşılığında TKF oranı yazan maddelerin ithalatında fon kesintisi gümrüklerce yapılarak ilgili hesaba devredilir.

6.1.9.3. Ham Petrol ve Petrol Ürünleri İthalatında Tahsil Olunan Fonlar

Toplu Konut fonundan muaf olup D.F.İ.F. (Destekleme Fiyat İstikrar Fonu)'na tabidir. Oranlar, İthalat rejiminde belirtilmiştir.

6.1.9.4. Maden Fonu

İthal edilen maddenin, gümrük vergisine esas bedelinin % 2,5 oranında maden fonu aracı bankalarca tahsil edilerek ETİBANK'taki madencilik fonuna 10 gün içerisinde yatırılır. Madencilik Fonuna tabi mallar listesi, 3213 sayılı Maden kanununun ekinde yer almaktadır.

6.1.10. Sürelerin Hesaplanması

Süreler gün olarak ifade edilmiş bulunduğu takdirde ilk gün (işlemin yapıldığı gün) hesaba katılmaz. Günler ertesi günden hesaplanmaya başlanır ve süre son günün mesai saati sonunda biter.

Süreler hafta olarak tayin olunduğu takdirde ise sürenin bitimi, takibeden haftaların ilk gününe raslayan günün mesai saati sonudur.

Süreler ay olarak gösterildiği takdirde sürenin bitimi, takibeden ayların işlem tarihine raslayan tarihteki günün mesai saati sonudur. O ayda işlem tarihine raslayan bir gün bulunmuyorsa sürenin bitimi ayın son günüdür. Resmi tatile gelen günlerde süreler izleyen ilk iş günüdür.

6.2. İTHALAT İŞLEMLERİ

6.2.1. Akreditifli Ödeme Şekline Göre İthalat

6.2.2. Vesaik ve Mal Mukabili Ödeme Şekline Göre Yapılacak İthalat

6.2.3. Kabul Kredili Ödeme

6.2.4. Peşin Ödeme

6.3. İTHALAT BEDELLERİNİN ÖDENMESİ

6.3.1 Normal Ödeme (şirketin bankadaki Ticari Mevduat Hesabından yapılan ödeme)

6.3.2. DTH/Döviz Tevdiat Hesabından Karşılanmak Suretiyle Yapılacak İthalat

6.3.3. İthalat Bedelinin, İhracatçının Türkiye'deki DTH'na Transferi

6.3.4. Komisyonculuk Bedellerinin İthalat Bedellerinden Mahsubu

6.3.5. Döviz Kredilerine Dayalı İthalat

6.4. İTHALAT HESAPLARININ KAPATILMASI

6.4.1. Akreditifli veya Vesaik Mukabili Ödeme Şekillerinde

6.4.2. Mal Mukabili Ödeme Şeklinde

6.4.3. Hesap Kapatmayanlar Hakkında Yapılacak İşlem

6.4.4. İthalat Hesaplarının Terkini

6.5. İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ

01.07.1989/3577 sayılı kanun. Resen veya şikayet üzerine yapılan incelemede dampinge ve/veya subvansiyona konu olan ithalatın bir zarar ika ettiği tesbit edildiği takdirde, soruşturma açılır. Soruşturmanın usul ve esasları, Bakanlıkça çıkarılacak Yönetmelik ile tesbit edilir. Yapılan soruşturma sonucunda kurul tarafından belirlenen ve bakanlıkça onaylanan damping marjı veya subvansiyon miktarı kadar dampinge konu malın fiili ithalinde dampinge karşı vergi, subvansiyona konu malın fiili ithalinde ise telafi edici vergi alınır.

6.6. BEDELSİZ İTHALAT

Gümrük mevzuatında belirtilen haller dışında, bedelsiz ithal yoluyla ithal edilebilecek maddeler ile bunların ithaline ait esaslar 30.12.1989 tarihli Resmi gazetede yayımlanan 89/14911 sayılı karara göre yürütülür. Bu karar hükümlerine göre yapılacak ithalatta ithalatçı belgesi aranmaz. İthaline müsaade edilmeyen maddelerden olmamak koşuluyla;

- Değeri 10.000 ABD Dolarını aşmayanların bedelsiz ithal talepleri, Gümrük idareleri veya posta gümrüklerince,
- Değeri 25.000 ABD Dolarını aşmayanların bedelsiz ithal talepleri, Kambiyo murakabe mercilerince,
- Değeri 25.000 ABD Dolarından fazla olanların bedelsiz ithal talepleri, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca incelenip sonuçlandırılır.

7. GÜMRÜK KANUNU VE YÖNETMELİĞİ

7.1. 1615 SAYILI GÜMRÜK KANUNU

19.07.1972 tarihinde bakanlar Kurulunda kabul edilip, 01.08.1972 tarih ve 14263 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak, 01.02.1973 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Toplam 183 maddeden oluşur.

7.2. GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

03.02.1973 tarih 14437 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren yönetmelik 1570 maddeden oluşur.

7.3. GENEL BİLGİLER

7.3.1. Gümrük Komisyoncuları

Güm.Yön.Md.1520- Eşyanın giriş, çıkış, transit, aktarma ve diğer gümrük işlemlerini, sahipleri adına, gümrük kanunun tatbikatında vekilleri sayılarak, kovalayan ve Gümrükler Genel Müdürlüğüne tescil edilen ve kendilerine fotoğraflı bir kimlik belgesi (karne) verilen serbest meslek sahiplerine "Gümrük Komisyoncusu" denir. (GK.Md.166-170)

7.3.2. Gümrük Komisyoncuları Yardımcıları

GK/Md.168- Gümrük komisyoncuları aldıkları işlerin kendilerini veya müvekkillerini ilzam edecek mahiyette hukuki tasarruflar nev'inden olmayan safhalarını takib ettirmek üzere bir veya birkaç yardımcı kullanabilirler(Güm.Yön.Md.1532)

7.3.3. Manifesto

Konişmentolara göre hazırlanan ve çıkış gümrüğü veya yetkili makamlarınca onanmış olan yük belgeleridir.

Yabancı memleketlerden muhtelif nakil vasıtaları ile Türkiye'ye getirilecek eşya, bu taşıtların sahip veya sürücüleri tarafından yetkili hudut gümrüğü, gümrük işlemi o gümrükte yapılacak olanlar için biri asıl diğeri Türkçe olmak üzere iki nüsha, diğeri bir gümrükte yapılacak olanlar içinde üç nüsha manifesto ile beyan olunur.

Manifesto Fazlalıkları; Güm.Yön.Md.129'a göre işlem yapılır. Manifesto Eksiklikleri; Güm.Yön.Md.127-128'e göre işlem yapılır.

7.3.4. Gümrük Vergisi

Güm.Yön.Md.7- Türkiye'ye girecek bütün eşyadan, yürürlükte bulunan Gümrük Giriş Tarife Cetveli'ne göre, giriş vergisi alınır.

7.3.5. Ordino/Müfrez Ordino

Güm.Yön.Md.259- Gümrüklerden mallarını çekmek isteyen kimseler ellerinde bulunan konişmento veya yük senetlerini nakil aracının kaptanı, sürücüsü veya acentasına ibrazı ile adlarına bir teslim kağıdı-Ordino düzenlenir.

Güm.Yön.Md.260- Giriş beyannamesi verilmiş eşyanın tamamı herhangi bir sebeple ithal edilmeyerek bir kısmının sundurma veya antrepoda bırakılması halinde, bu kalan kısım için asıl ordino yerine geçmek üzere bir müfrez ordino düzenlenir.

7.3.6. GTİP (Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon No)

Gümrük Tarife Cetveli armonize sistem nomanklatürü esas alınarak değiştirilmiştir. Bu cetvelde yer alan eşyaların pozisyon numaralarını ifade eder.

7.3.7. Sundurma Rejimi

Güm.Yön.Md.180- Yabancı memleketlerden muhtelif nakil vasıtaları ile Türkiye'ye getirilen eşya ile talep halinde çıkış eşyasının bir rejim beyanında bulunulmak üzere konulduğu yere Sundurma denir.

Güm.Yön.Md.182- Sundurmalarından maksat, eşyayı her türlü dış etken veya müdahalelerden koruyacak şekilde yapılmış ve taşıtların durduğu, yanaştığı veya indiği yerlere mümkün mertebe yakın olan, ambar, depo, ardiye veya hangar gibi üstü kapalı mazbut ve emniyetli yerlerdir.

Güm.Yön.Md.187- Sundurma süresi; Sundurmaya konulan eşya, sahipleri veya mümessilleri veya taşıyıcıları tarafından gümrük rejimlerinden birine uygun olarak beyan edilmek üzere, buralarda ancak dört ay, rejim beyanından itibaren yine iki ay kalabilir.

7.3.8. Antrepo Rejimi

Türkiye'ye deniz, kara ve havayoluyla getirilen ve Türkiye'ye girmesi veya transit geçirilmesi yasak olmayan yabancı memleket eşyasının; çıkış hükmünde olmak üzere ihraç edilecek milli mahsul ve mamullerin; transit veya yeniden ihraç edilmek üzere gelen eşyanın konulduğu yerlerdir. (GK.Md.100)

Güm.Yön.Md.652- Antrepo Cinsleri;

7.3.8.1. Genel Antrepolar

Özel Antrepolara alınması gerekli eşya dışında kalan, antrepo sahibiyle birlikte diğer kişilere iat her çeşit eşya ve maddenin konulduğu yerlerdir. Süre iki yıl.

7.3.8.2. Özel Antrepolar

Konulacak eşyanın tabiatlarına ve yapılacak faaliyetin özelliklerine uygun olarak yapılmış bulunan, parlayıcı, patlayıcı veya bir arada bulundukları eşya için tehlikeli olan veya muhafazaları özel tertip ve tesislere gerek gösteren eşya ve maddelerin konulduğu yerler ile rafineri tesisleri özel antrepodur. Süre iki yıl.

7.3.8.3. Fiktif Antrepolar

Bakanlıkça uygun görülecek eşyanın, gene Bakanlığın izniyle konulduğu ve mal sahipleri veya temsilcileri tarafından temin ve tesis edilmiş yerlerdir. Süre altı aydır.

7.3.9. Aktarma Rejimi

Güm.Yön.Md.590- Yabancı bir ülkeden, deniz, hava ve karayolları ile bir Türk limanına getirilen eşyanın, o limandan denizyolu ile yabancı veya bir Türk limanına sevki "aktarma" sayılır. Eşyanın Türkiye'de araç değiştirmesi veyahut sundurma, antrepo veya gümrükçe izin verilen yerlere konulması aktarma halini değiştirmez.(GK.Md.95)

7.3.10. Transit Rejimi

Güm.Yön.Md.500- Yabancı bir memleketten gelip Türkiye'den geçerek başka bir yabancı memlekete giden eşya, Türkiye'de "transit" halinde sayılır. Geldiği yer ile gideceği yer'in Türkiye olmaması gerekir.(GK.Md.90)

7.3.11. Geçici Muaflık ve Geçici Kabul Rejimi

Güm.Yön.Md.840- Yabancı memleket eşyasının; ham, yarı mamul veya mamul halde dışarıdan getirilerek memleket içinde başkaca maddeler katılmış olsun olmasın

tamamlayıcı veya değerlendirici yada değiştirici az veya çok işçilik gördükten ve yarı mamul veya mamul hale geldikten sonra tekrar yurt dışına çıkarılması, geçici kabul rejimidir. Bu tür eşyanın, en geç iki yıl içinde yurt dışına çıkarılması gerekir.(GK.Md.118)

Güm.Yön.Md.852- Yabancı memleketler eşyasının, gümrük kanununda yazılı ve şartlarla dışarıdan getirilip vergi ve resimleri teminata bağlandıktan sonra geçici olarak yurda sokulması ve asli nitelikleri değişmeksizin, yine kanunda yazılı süreler zarfında tekrar çıkarılması, geçici muaflik rejimidir.(GK.Md.119)

7.3.12. Çıkış Rejimi

7.3.12.1. Kesin Çıkış

Güm.Yön.Md.910- Türkiye'den kesin çıkarılacak eşyanın ilgili gümrük idarelerine yazılı olarak bildirilmesi zorunludur. (GK.Md.123)

Güm.Yön.Md.911- Yazılı beyanlar için "çıkış beyanname"leri kullanılır.

Güm.Yön.Md.919- Gümrüğün ilgili servisine ibraz edilen çıkış beyannamelerinin kabul ve tescili için; Eşyanın muayeneye hazır bulundurulması ve eşyanın yükleneceği nakil vasıtasının gelmiş veya yedi işgünü içinde geleceğinin belgelenmiş olması şarttır. Malın muayenesi yapılarak kolcu nezaretinde çıkışı yapılır.

Güm.Yön.Md.929- Çıkış eşyasının, ihraç anındaki kıymetinin Türk ve Yabancı Para olarak çıkış beyannamelerinde gösterilmesi zorunludur.

Güm.Yön.Md.943- Bakanlar kurulu kararı ile kurulan ihracatçı birliklerine girmeyen tüccarlar birliğin uğraş konusu olan malları ihraç edemezler.

7.3.12.2. Geçici Çıkış

Güö.Yön.Md.958'de belirtilen memleket eşyası ve millileşmiş eşya ile benzerleri aynen veya yarı mamul veya yarı mamul halde, geri getirilmek maksadıyla, yönetmelikte gösterilen kayıt ve şartlarla, geçici olarak yurt dışına çıkarılabilir.

7.3.12.3. Geri Gelen Eşya

Yabancı memleketlere çıkarıldıktan veya çıkış hükmünde sundurma antrepolara konulduktan sonra hiç bir işlem görmeksizin ve asli nitelikleri değişmeksizin tekrar yurda getirilen Güm.Yön.Md.970'de yazılı memleket eşyası ile millileşmiş eşya, ayniyetleri gümrüğe isbat ve tevsik ve süreleri içinde gelmiş bulunmak şartıyla gümrük vergisinden muaf olarak giriş işlemi yapılır.

7.3.13. Posta Rejimi

Posta yolu ile giren ve çıkan maddeler posta rejimine tabidir.

Güm.Yön.Md.989- Posta yolu ile Türkiye'ye gelen, Türkiye'den gönderilen, Yurt dışına yollanmakta herhangi bir nedenle geri gelen, Yurt dışından gelipte herhangi bir nedenle çıkış yerine geri gönderilen, eşya ve küçük koliler, (posta gönderileri) gümrüğün gözetim, kontrol ve muayenesine tabidir. (GK.Md.133)

7.3.14. Sınır Rejimi

Sınır ticaretine ve münasebetlerine ait işlemlerin ait olduğu rejim. (Güm.Yön.Md.1050/1077 - GK.Md.138)

7.3.15. Denizden Kurtarılan Eşya Rejimi

Kazaya uğrayan gemiler ve eşyayı ilgili yere bildirme yükümlülüğü nedeniyle; Zorlayıcı sebeplerle Türkiye kara sularında yabancı eşyasını atan, karaya çıkaran veya başka bir taşıta akte,aktarma eden ve bu eşyayı toplayan gemi kaptanları ile diğer kimseler, durumu, olayın vuku bulduğu yere en yakın gümrük veya mülki idare amirlerine veya varacakları ilk gümrük idaresine bildirmekle zorunludurlar. (Güm.Yön.Md.1085-GK.Md.139/1)

7.3.16. Eşyanın Satış ve Tasfiyesi Rejimi

Tasfiye edilecek eşya; Güm.Yön.md.1450'de gösterilmiştir. (GK.Md.140)

Tasfiye şekli; Güm.Yön.Md.1451- Eşyanın tasfiyesi, GK.Md.141 uyarınca hazırlanan ve 17.12.1983 günlü 18254 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 83/7385 karar sayılı Tüzük hükümlerine göre yapılır. Tasfiye edilecek eşyanın tayini, tesbiti ve muayenesi yapıldıktan sonra satışa (satış gümrüklerine) intikal ettirilerek satış yoluyla tasfiye edilir.

7.3.17. Giriş Rejimi

Güm.Yön.Md.480- Aramızda ticaret ve ödeme anlaşması olmayan memleketlerden gelen eşyanın yurda sokulması, o tarihte yürürlükteki Dış Ticaret Rejimi hükümlerine tabidir. Aramızda iki taraflı ticaret ve ödeme anlaşması bulunan memleketlerden gelen eşyanın yurda sokulmasında yürürlükteki Dış Ticaret Rejimindeki hükümlerle beraber, bu anlaşmalardaki kayıt ve şartlar da gözönünde bulundurulur. Her iki halde de, o tarihte yürürlükteki Türk Parası Kıymetini Koruma Kararları ile konulmuş kayıt ve şartlarda dikkate alınır.

Güm.Yön.Md.481- Gümrük giriş tarife cetveli ile hususi kanunlar veya aktedilmiş olan anlaşmalar ve sözleşmelerle ithali yasak edilmiş ve edilecek olan eşya, her ne surette olursa olsun Türkiye'ye sokulamaz. Türkiye'ye sokulmak için, bir Türk limanına aktarma edilemez ve Türkiye'den transit geçirilemez. Türkiye'ye sokulması yasak olan eşya her yıl Bakanlıkça teşkilata bir genelge ile duyurulur.

Güm.Yön.Md.230- Türkiye'ye kesin olarak girecek eşyanın yetkili gümrüğe yazılı olarak beyan edilmesi zorunludur.

Güm.Yön.Md.231- Yazılı beyanlar için giriş beyannameleri kullanılır.

Güm.Yön.Md.355- Hacimleri veya ağırlıkları veya cinsleri itibariyle Bakanlıkça tayin ve tespit edilen bazı eşya, muayyen şartlarla sundurmaya veta antrepolara konulmaksızın gümrük idaresinin denetimini altında ve göstereceği yerlerde ve sahiplerinin sorumluluğu altında gümrük işlemlerine tabi tutulabilir. Bu işlemlere genel olarak SUPALAN işlemler denir.

-Deniz yolu ile gelen eşyaya, her hangi bir deniz aracında uygulandığı takdirde "DENİZ ÜSTÜ" gümrük işlemi usulü,

-Demir yolu ile gelen eşyaya vagonda uygulandığında da "VAGON ÜSTÜ" gümrük işlemi usulü,

-Çekici veya kamyonla gelen eşyay, uygulandığında "KAMYON ÜSTÜ" gümrük işlemi usulü denir. (GK.Md.53/1,77)

Mükellefler, Deniz, Kamyon ve Vagon üstü taleplerini beyanname açılmadan ilgili gümrüğe istek kağıdıyla yaparlar.

Güm.Yön.Md.233- Beyan sahipleri beyanlarını belgelemek ve inceleme kontrol ve muayeneyi kolaylaştırmak üzere, tescilden önce eşyanın; Ordinosunu; Orijinal Fatura ve ilgili diğer masraf faturalarını eşyanın navlun makbuzu ile sigorta poliçesinin (teslim şekline göre) ; gerektiğinde ayrıntılı eşya faturası (Spesifikasyonlar) ve çeki listesi; İbrası zorunlu hallerde menşe şahadetnamesini; İthalatçıların, akreditif açılması ile ilgili olarak bankalara ödedikleri komisyonlara ilişkin makbuz; İthal eşyasına ait gümrük kıymet bildirim formunu; Özel hükümlerine göre aranacak sair belgelerini,giriş beyannameleriyle birlikte idareye ibraz ve vermekle zorunludurlar.

GK.Md.65- İthal eşyasının gümrük vergisine esas kıymeti; Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII. Maddesinin uygulanmasına dair anlaşma hükümlerine göre tayin ve tesbit olur. Eşyanın gümrük vergisine esas olacak kıymetinin Türk Parası olarak beyanı mecburidir. Fatura ve diğer belgelerde yazılı yabancı paralar, vergi ödeme mükellefiyetinin başladığı tarihte yürürlükte olan kurlara göre Türk parasına çevrilir.

Giriş beyannameleri incelenerek yukarıdaki bilgi ve belgeleri ihtiva ettiği takdirde kabul ve tescil edilir. (GK.md.57 - Güm.Yön.Md.247) Kabul olunan beyannameler yönetmeliğin 104.maddesinde yazılı şekilde manifesto kayıtları ile karşılaştırılır. Bu bakımdan da uygunluk görüldüğü takdirde beyanname gümrük müdürüne veya yetkili kıldığı muavine verilir.

Gümrük müdürü veya yetkili kıldığı muavin, beyanların doğruluğunu denemek üzere ve kontrolünü temin amacıyla eşyanın niteliğini, kapların standart tipte bulunup bulunmadığını, bir beyannamede birden fazla beyan olup olmadığını, eşyanın tabi olacağı vergi haddinin düşük veya yüksek olup olmadığını, fatura ve menşe şahadetnamelerinde eşyanın tarife uygulamasını ve miktar kontrolünü temin edecek ve kolaylaştıracak ayrıntılı izahat bulunup bulunmadığını, ithalatçının özel veya resmi sektör olup olmadığını, ithalatın ne amaçla yapıldığını, gözönüne alarak yapılacak muayenenin hudu ve kapsamını yani; bütün kapların açılarak muayene edilmesi, kapların bir kısmının açılarak muayene olunması, kapların hiç birisinin açılmaması ve eşyanın muayene edilmesi hususunu tayin ve tesbit ve bu durumu beyannamenin ilk iki nüshasına işaret ederek bunu muayene memuruna havale eder. (GK.Md.60 - Güm.Yön.Md.281) Muayene memuru;

- Eşyanın laboratuvar tahlilinden geçirilmemesi hususunu belirler. Fizik ve kimyevi tahlillere gerek görüldüğü takdirde laboratuvar muayene ve tahlili yapılır. (Güm.Yön.Md.312) Kimyahane'ye sevk eder.

- Hayvan ve Hayvansal madde ithalatlarında Tarım ve Köyişleri Bakanlığına bağlı veterinerliğe sevk eder.

- Her türlü bitki, bitkisel ürün ve parçaları ithalinde, ithallerine mani hastalık ve zararlılardan temiz yerin mahsulü bulunması ve bu hususların gönderildikleri memleketin resmi bitki kurul servislerince verilmiş menşe ve sağlık sertifikaları ile deklare edilmiş olmasının kontrolünü yapar,

- Gıda maddeleri ithalatında Sağlık bakanlığı, Temel Sağlık hizmetleri genel müd. ile koordineli olarak kontrolünü yapar,

- Dış ticarette standartizasyon tebliği kapsamı eşya ithallerinde TSE (Türk Standartları Enstitüsü) sevk eder,

- Yurda sokulacak olan her nevi ölçü ve ölçü aletleri, 3516 sayılı ölçüler ve Ayar kanunu ile buna bağlı olarak yayımlanmış Yönetmelik gereğince öncelikle Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Ölçü ve Ayar Taşra teşkilatı tarafından gümrüklerde veya kendi laboratuvarlarında kontrolünü sağlar. (Güm.Yön.Md.348)

Muayene ve kontrolü biten beyannamede vergilerin tahakkuku ve ödenmesi ile beyanname kapanarak işlem sonuçlanır ve mal, sahibine kolcu nezaretinde teslim edilir. Ödenen gümrük vergisinin karşılığında "Gümrük Vezne Alındısı" düzenlenir.

Supalan işlemlerde ise; Tahakkuk eden vergi % 10 fazlasıyla DEPOZITO olarak yatırılır, karşılığında yine Gümrük Vezne alındısı düzenlenir. Daha sonra işlemin mahsubu yapılır, Mahsup Alındısı düzenlenerek % 10 Depozito iade edilir.

İki işlem arasındaki farklar; Supalanda mal aracın üzerinde muayene edilip, tahakkuku yapılıyor, Vergisi % 10 fazlasıyla yatırılıp, Çetele'si açılıp malın çıkışı yapılıyor. Beyanname daha sonra aracın fiilen malı boşaltmasını müteakip boş araması, Boş-Dolu kantar tartılarından sonra kapatılıyor. Kati ithalatı ise mal tabi olduğu rejime uygun olan bir yerde muayenesi ve gerekli tahlilleri müteakip vergisi yatırılıp çıkışı yapılıyor ve beyanname kapanıyor.

7.3.18. Çetele

Güm.Yön.Md.365- Çetele kağıtları, eşyanın mal sahiplerine teslim edilen miktarını, kap sayısı ve ambalajsız gelenlerde ise adet ve kilo itibarıyla miktarını gösteren bir belgedir.

İki nüsha olarak hazırlanırlar. Bir nüshası giriş beyannamesinin birinci nüshasına, diğeri de ikinci nüshasına bağlanır. Bankalar genellikle taahhüt kapama evrakı olarak çetele aslını isterler, bu talepleri görüldüğü üzere mümkün değildir. Ancak fotokopisi verilebilir.

7.3.19. Fiili İthal Tarihi

GK.Md.1 / Güm.Yön.Md.1- Vergi tahakkukunun idarece yapıldığı hallerde vergilerin ödendiği veya cari hesabının mahsubunun yapıldığı veya teminata bağlandığı veya erteleme işleminin gümrüğünce tekemmül ettirildiği veya muaflik hükümlerinin uygulandığı, Vergi Tahakkukunun mükellefince yapıldığı hallerde eşyanın gümrük işlemlerinin ikmal edildiği, Deniz, Kamyon ve Vagon üstü işlemlerde, muayenenin yapıp çetelenin açıldığı tarihi ifade eder. Açıklarsak; Kati ithal işlemlerinde GÜMRÜK VEZNE ALINDISI tarihi; Supalan işlemlerde ise muayenenin yapıp çetelenin açıldığı tarih veya % 10 fazla ile depozito olarak yatan Gümrük Vezne Alındısının tarihidir. Kesinlikle Mahsup alındısının tarihi fiili ithal tarihi değildir. Çünkü mahsup işlemi için mükellefin 1 ay süresi vardır, istediği zaman mahsubunu yapabilir.

7.3.20. Bedelsiz İthalat

- Değeri 10.000 ABD Dolarını aşmayanların bedelsiz ithal talepleri, Gümrük idareleri veya posta gümrüklerince,
- Değeri 25.000 ABD Dolarını aşmayanların bedelsiz ithal talepleri, Kambyo murakabe mercilerince,
- Değeri 25.000 ABD Dolarından fazla olanların bedelsiz ithal talepleri, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca incelenip sonuçlandırılır.

Uygulaması:

- Bedelsizdir kaydını içeren bir fatura ve tercümesi,
- 2345 sayılı kanun uyarınca maddenin değerinin % 01,2 oranında yatırılan ithal harcına ait belge,

İthal konusu eşyanın bedelsiz ithal amacına uygun olarak kullanılacağını, bu eşya için herhangi bir döviz tahsis ve talebinde bulunmayacağını bildirir bir taahhütnamenin ilgililerden aranması uygun bulunmuştur. Yukarıdaki belgeler "Tahakkuk Kağıdı" denen beyanname ekine eklenerek işlem sonuçlandırılır.

7.3.21. Mahrece İade

Gümrüğe gelmiş veya fiilen ithal edilmiş mallardan sipariş evsafına uygun olmayanlar ile bozuk çıkanların değiştirilmesi veya tamir edilmek üzere mahrecine iadesi, sonradan arızalananların ise tamir edilmek üzere mahrecine veya içincü ülkeye gönderilmesi gümrük idarelerinin iznine tabidir. Vergileri ödenerek gümrük denetiminden çıkmış olan eşya sonradan yurt dışına çıkarılsa bile alınmış vergileri geri verilmez. (İstisnalar hariç) 11.12.1994 tarih 22138 no'lu Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Gümrük Genel Tebliği (Mahrece İade) Seri No:2'de şekil şartları detaylı olarak açıklanmıştır.

8. ÖRNEK BİR İTHALAT İŞLEMİ VE BU İŞLEMLE İLGİLİ DÜZENLENMESİ GEREKLİ BELGELER VE BUNLARIN MUHASEBE KAYITLARI

Örnek olarak Tunkar Dış Ticaret AŞ. isimli bir firmanın yapacağı ithalat işlemini ele alalım:

Firma ihracatçı Elbe Trading Ltd.Şti. ile muhtelif yazışmalar yaparak 500 mt. Alçak yoğunluklu polietilen (LDPE) almaya karar vermiştir. Bunun üzerine ihracatçı ile 30.10.1995 tarihinde bir satış kontratı imzalamıştır. (Ek.1/1-2-3) Satış kontratına istinaden ithalat işlemlerine aşağıdaki sıra ile başlanmıştır.

- Önce bağlı bulunduğu Vergi Dairesine İthal harcını yatırmak için Ek.2'deki örneğe uygun talimatla 10.11.1995 tarihinde baş vurmuş ve daha sonra vergi dairesi makbuzunu almıştır. (Ek.3)
- Çalıştığı E....Bank AŞ'ye İthal Müsadesi ve Akreditifin açılması başvurusunu aynıgün yapmıştır.(Ek.4)
- Bankaya ,yatırılan harç makbuz aslı , Akreditif Teklif Mektubu (Ek.5) ve Fatura (Ek.6) ile müracaat edilir.
- Banka İşlemi İthal müsadesine bağlayarak akreditifi açmıştır.(Ek.7)
- Akreditif Metni (Ek-8/1-2)
- İhracatçı gelen Akreditif üzerine hazırlıklara başlayarak önce M/V Star- 4 adlı gemi ile taşıma sözleşmesi imzalamıştır. Bu gemi 20.11.1995 tarihinde malı yükleyerek hareket etmiştir. (Ek.9 Konişmento)
- Akreditifte istenen diğer evraklarda hazırlayan ihracatçı Packing liste (Ek.10), Certificate of Quality and Analysis (Ek.11),
- Certificate of Origin (Ek.12), (Eğer bu mal Avrupa Topluluğundan gelmiş olsaydı Ek.13'deki belge, FormA talep edildi ise Ek.14),
- Taşıma aracı kamyon ve AT'den gelse idi. Ek.15 (ATR1) ve Ek:16 (CMR) düzenlenirdi.
- Sigortasını da yaptıran İhracatçı (Ek.17), akreditife göre ithalatçıya yükleme telex'sini (Ek.18) çekerek işlemini tamamlar.
- Yukarıdaki tüm dökümanları akreditife uygun olarak ithalatçıya gönderilmek üzere bankasına teslim eder ve parasını ister. İhracatçının bankası ibraz edilen dökümanları İthalatçının açtığı akreditife uygun olarak inceler, eğer bir aykırılık yok ise, müşterisinin hesabını (Elbe Trading Ltd.) alacaklandırıp, vesaikleri amir banka olan E....Bank AŞ'ye gönderip, onu borçlandırır.
- Eğer aykırılık var ise; ödemeyi durdurup , aykırılığı amir bankaya bildirir. Ve ithalatçı ile ihracatçının anlaşmalarını bekler.
- Biz Örneğimiz de aykırılık olmadığı varsayımıyla devam edelim.
- E.....Bank AŞ. kendisine gelen dökümanları müşterisi Tunkar Dış Tic. AŞ'ye mal bedelinin ödenmesi (Ek.19) karşılığında teslim eder.
- Tunkar Dış Tic. AŞ. orjinal konişmentoyu nakliyecisi firmasının Türkiye acentasına cirolayarak teslim edip, malın mülkiyetinin kendisine geçmesini ve gümrüklerden ithal edilmesini sağlayan Ordino'yu (Ek.20-21) alır.
- Elindeki tüm evrakları (Fatura aslı, Çeki listesi aslı, kalite ve analiz belgesi, İthal müsadesi aslı, kıymet bildirim formu (Ek.22-23) , Ordino Aslı) şirketin gümrük komisyoncusuna teslim ederek malın ithalini ister.
- Gümrük komisyoncusu; Gümrük Giriş Beyannamesini (Ek.24/1-2-3-4) düzenleyerek, tüm evraklarla birlikte ilgili gümrükte tescile müracaat eder.

- İşlemimiz komple gemi olduğundan; supalan-gemi üstü şeklinde Gümrük Müdürlüğüne müracaatta bulunur (Ek.25) (normal prosedürde gemi yanaşıp önce malları rıhtıma sonra forkliftlerle ambara taşıyacak, daha sonra tekrar forkliftlerle ambar dışına alınıp kamyonlara yüklenip, gümrükten çıkacak.
- Bu aşamada dökme-torbalı olan mallarımızdan yükleme ve boşaltma nedeniyle hasar oluşacak. Halbuki supalan şekliyle yaptığımızdan gemiden direkt kamyonu yükleyerek malın tahliyesini sağlayabiliyoruz.
- Tescil ve supalan ithalatı kabul edilen beyannamemiz şu aşamadan geçerek fiili ithali yapılır.
- Beyanname 1-16.Md, 27-32 Md, 45. Md. (CIF kıymet yazılır.), 52. Md'yi gümrük komisyoncusu önceden doldurmuş olarak tescile girer.
- Tescil memuru tüm ibraz edilen evraklar ve 21.Md.deki manifesto kayıtları uygunluğunu kontrol ederek 3.Md. doldurur ve tescil işlemini gerçekleştir.
- Mal kimyasal olduğundan; kimyaneye sevk edilir. Maldan numune alınarak beyan edilen GTİP ile gelen malın ayrı olup olmadığı kontrol edilerek, 48-49.Md.lere not düşülür. 50.Md. ise yapılan tahlile itirazımız olup olmadığı komisyoncumuz tarafında yazılır.
- Bu aşamaya kadar her şey yolunda ise; muayene memuru tarafında bütün evraklar incelenip, kontrol edilip, vergi tahakkuku yapılır. (35.Md.den 46.Md.ye kadar doldurulur.)
- İşlemimiz supalan olduğunda beyannamenin kapatması fiili ithalat sonrası olacağından gümrüğe yatacak vergi ve fonlar %10 fazlasıyla depozito olarak tahsil edilir. (Ek.26)
- Yalnız Toplu Konut Fonu peşin olarak tahsil edildiği için ayrıca yatırılır. (Ek.27)
- Özel Gümrükleme'ye Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonunu yatırmak üzere verilen çekin makbuzu (Ek.28)
- Çetele defteri açılır, mal kolcu (gümrük görevlisi) eşliğinde sayılarak tahliyesine izin verilir. (Ek.29) (Fiili İthal tarihi çetelenin açıldığı tarihtir.)
- Supalan beyannamelerinin bir ay içinde mahsubu yapıp, kapatılması zorunludur.
- Gümrükçümüz mahsup işlemlerin 05.12.1995 tarihinde yapıp, (Ek.30) daha evvel yatırdığı %10 fazlayı iade çek olarak (Ek.31) geri alır.
- Ve ithal faturasını onaylatarak beyannameyi kapatır(Ek.32)
- Gümrük komisyoncusu bu işlemle yapmış olduğu istifleme-hammaliye işlemlerine ait faturayı (Ek.33), kendi dekontu ekinde (Ek.34) ve faturasıyla (Ek.35) Tunkar Dış Ticaret AŞ.'ye verir.
- Gümrükçüden tüm evrakını alan Tunkar Dış Tic.AŞ. bankada kambiyo taahhüt hesabını kapatır(Ek.36).
- Tunkar bu malı Plas Plastik San.ve Tic.Aş.'ye satar(Ek.37).

T U N K A R
DİŞ TİCARET A.Ş.

CONTRACT NO : 95/CHEM/134
DATE : 30.10.1995

ELBE TRADING LTD.Nestor House,EC4V 7EX,London,UK., hereinafter referred to as the Seller on one side,TUNKAR DİŞ TİCARET A.Ş. Buyukdere Cad.No:273/1,Mecidiyekoy,ISTANBUL-TURKEY,hereinafter referred as the Buyer, on the other side, have concluded this contract whereby it is agreed as follow:

1. Subject of the Contract:

The Seller will sell and the Buyer will purchase 500 MT (+/- 5 pct) of LDPE (LOW DENSITY POLYETHYLENE) TYPE 10803-020, in accordance with the agreed specifications to this contract.

2. Price

Price is USD 800 per net metric tonnes CIF ISTANBUL-TURKEY.

3. Packing

Packing will be In loose bags of 25 kg net.

4. Shipment

Shipment will be effected within two weeks after l/c opening.

5. Delivery

The goods shall be considered as delivered by the Seller and

TUNKAR DİŞ Ticaret A.Ş. Buyukdere Cad. NO: 273/1, MECİDİYEKÖY-İSTANBUL
Telefon: 90 (212) 222 22 22 pbx-FAX: 90 (212) 222 22 21 TLX: 36666 tun tr.

accepted by the Buyer as to quantity according to the net weight and number of sound bags shown in the Bills of Lading and as to quality according to the quality agreed specification.

6. Payment and Documents

Payment should be effected by the Buyer to the Seller's through irrevocable letter of credit to Barclays Bank PLC, London, UK. (SWIFT Code; BARC GB 22.) USD.ACC.NO.06121728 W. said letter of credit will be payable at sight against following documents.

- 1) Commercial invoice, 1 original
- 2) Full set Bills of Lading
- 3) Packing List, 1 original
- 4) Certificate of quality, 1 original
- 5) Original Insurance policy
- 6) Shipping Advice Tlx
- 7) Inspection Certificate

7. Claims and Inspection

All claims in respect to quantity and quality should be submitted by the Buyers to the Sellers within 30 days after the date of receipt of the goods by the Buyer basing on the inspection realized by an independant inspection company in the final buyer(s)'s warehouse(s) in Turkey.

The said inspection will be final and binding for both parties.

8. Force Majeur

In the event that either one of the parties cannot fulfill their obligations under the present contract due to events beyond the parties' control, namely, acts of nature and elements, war, military blockade or actions, government ban on exports or imports, government introduction of export tax on the goods, government ban on transportation or introduction increase on transport tariffs, and any other circumstances which the parties could not be expected to foresee and control (excluding lack of authorizations, of licenses or of any approvals necessary for the performance of the present contract), the obligations and responsibilities of the parties will be suspended for a period of 30 days.

If the above said circumstances last for more than 30 days, the Parties have the right to refuse further fulfillment of their rights and obligations. In this case, the parties have no right to demand compensation or damages from each other.

A certificate issued by the regional Chamber of Commerce where force-majeur conditions prevail will be considered adequate proof of the existence and the duration of such circumstances.

9. Arbitration and Proper Law

All disputes are to be solved amicably between the parties. In case such amicable solution is impossible, parties will take their case without recourse to the ordinary Courts of Law, to the Arbitration in (Stockholm) Sweden by the Stockholm Chamber of Commerce in accordance with its rule of arbitration. The language of the arbitration proceeding will be English.

The Award of the Arbitration will be final and binding for both parties.

Proper law applicable to this contract shall be English law which parties wish on account of neutrality.

10. Other Terms and Conditions

All taxes, duties, demurrage, storage, etc. applicable within the territory of Bulgarian are to be on the account of the Seller. From the moment of signing the present contract, all previous negotiations and correspondence will become null and void.

All amendments and additions to this contract are valid if made in written form and duly signed by the authorized representatives of the parties.

FOR AND ON BEHALF
OF THE SELLER

FOR AND ON BEHALF
OF THE BUYER

ELBE TRADING LTD

TUNKAR DIS TICARET A.S.

T U N K A R
DİŞ TİCARET A.Ş.

.....VERGİ DAİRESİ
MÜDÜRLÜĞÜ,
İSTANBUL

10.11.1995
REF:000/00

Dairenizde 0000000000 sayılı hesaba kayıtlı kurumlar vergisi mükellefiniz bulunmaktayız.

Şirketimizce yapılacak olan USD.400.000.-'lık ithalat için, yürürlükteki ithalat yönetmeliği gereği %01,2 oranında harç tutarı olan 24.885.000.-TL'nin tahsil edilerek makbuz aslının tarafımıza verilmesini rica ederiz.

Saygılarımızla,

TUNKAR DİŞ TİCARET A.Ş.
(KAŞE+İMZA)

TUNKAR DİŞ Ticaret A.Ş. Büyükdere Cad.NO:273/1, MECİDİYEKÖY-İSTANBUL
Telefon:90(212)222 22 22 pbx-FAX:90(212)222 22 21TLX:36666 tun tr.

VERGİ DAİRESİ MAKBUZU

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI

İSTANBUL

İLİ DEFTERDARLIĞI
VERGİ DAİRESİSERİ : 05
SIRA : 000135

SİCİL NO : 0009950694

TARİH : 10/11/1995

SOYADI (ÖNVAH) : TUNKAR DIŞ TİCARET

ADI : A.Ş.

VER. DÖNEMİ : 11/95-11/95

TAHSİL OLUNAN GELİRİN		
TÜRÜ	YILI TAKSİDİ	TUTARI
DİĞER HARÇ		24.885.000.-
TOPLAM:		24.885.000.-

YALNIZ YİRMİDÜRTMİLYONSEKİZYÜZSEKSENBEŞİN

VEZNEDAR

1-TÜRÜ : 30*

MÜKELLEF

ORNEK NO: 7908-2 Türk Tarih Kurumu, Basımevi 1994

(EK-3)

T U N K A R
DİŞ TİCARET A.Ş.

E.....BANK A.Ş.
MERKEZ ŞUBESİ
İTHALAT SERVİSİ
İSTANBUL

10.11.1995
REF:000/00

SN..... dikkatine,

Ekli evraklara ve aşağıdaki detaylara istinaden ELBE TRADING LTD.
firması lehine \$.400.000.-'lık akreditifin açılması hususunda
gereğini rica ederiz.

Saygılarımızla,

TUNKAR DİŞ TİCARET A.Ş.
(Kaşe+İmza)

BANKA :BARCLAYS BANK PLC,LONDON-UK(SWIFT CODE:BARC GB 22.)'DA
ELBE TRADING LTD. LEHİNE(USD.ACC.NO:06121728)AÇILACAK.

AİT OLDUĞU LİSTE	:LİBERE
GTİP	:39.01.10.21.
MALIN İSMİ	:ALÇAK YOĞUNLUKLU POLİETİLEN
GETİRİLECEĞİ ÜLKE	:UKRAYNA
TRANSFER ED. ÜLKE	:İNGİLTERE
MENŞE ÜLKE	:B.D.T.(BAĞIMSIZ DEVLETLER TOPLULUĞU)
TESLİM ŞEKLİ	:CIF.

Eki:-Harç Mkb.aslı,
-Akreditif teklif mektubu,
-Fatura.

TUNKAR Dış Ticaret A.Ş. Büyükdere Cad.NO:273/1,MECİDİYEKÖY-İSTANBUL
Telefon:90(212)222 22 22 pbx-FAX:90(212)222 22 21TLX:36666 tun tr.

E.....BANK A.Ş.

MERKEZ

Şubesi

AKREDİTİF AÇTIRMA TEKLİF MEKTUBU

10

/ 11 / 1995

Mahabiriniz nezdinde aşağıdaki şartlarla,
Bankamızla aramızda akdedilmiş bulunan
☒ Genel Kredi Sözleşmesi / Umumi Kredi
Taahhütnamesi hükümlerine istinaden.

* 5. Marjlı

☒ Uçak posta ☐ Tel ☐ Telex ile☒ GAYRİKABİLİRUCU ☐ KABİLİRUCU☒ Teyitli ☐ Teyitsiz

akreditif açmanızı teklif ederiz.

Adı ve Ünvanı

TUNKAR DIŞ TİCARET A.Ş.

Adresi

BÜYÜKDERE CAD.273/1.M.KÖY-İSTANBUL

Tel No.

(212)222 22 22-PBX

Sektörü

ÖZEL

Sıfatı

İTHALATÇI/İHRACATÇI

İth. Belg. Tarih ve No.

00/00/1990 - 000000

Odası

İ.T.O.

Sicil No.

00000000

Teminat No.

1

Akreditif Lehderinin Adı ve Adresi

ELBE TRADING LTD. NESTOR HOUSE, EC4V 7EX, LONDON, UNITED KINGDOM
UNITED KINGDOM

Akreditifin Döviz Cinsi ve Tutarı

☐ FOD ☐ CF ☒ CIF C.I.F. USD.400.000.-

Ait Olduğu Liste

LIBERE

Gümrük Tarife ve Yarsa İstatistik
Pozisyonu

39.01.10.21.ALÇAK YOĞUNLUKLU POLİETİLEN

Akreditifin Vadesi

20.12.1995

En Son Yükleme Tarihi

31.11.1995

Mal Cinsi (Türkçe ve yabancı dilde
yazılacaktır.)

LDPE/LOW DENSITY POLYETHYLENE-ALÇAK YOĞUNLUKLU POLİETİLEN

Yükleme Yeri/Yarış Yeri

KYTICH-UCRAIN-İSTANBUL

Nakli Vasıtası

GEMİ (VESSEL)

☐ Aktarma kabul edilir ☒ Aktarma kabul edilmez ☐ Kısmi sevkiyat kabul edilir ☒ Kısmi sevkiyat kabul edilmez

Akreditif, aşağıdaki belgelerin teslimi karşılığında kullanılacaktır.

☒ Ticari fatura : (1) nüsha ☒ Menşe Şahadetnamesi : (1) nüsha. (Mahalli Ticaret Odası tarafından tasdik edilmiş.)☒ Sigorta Poliçesi : (1) nüsha, fatura tutarına % 10 fazlası için "INSTITUTE CARGO LAUSES" da gösterilen Sigorta
Sertifikası geniş kapsamlı rizikolar ("ALL RISKS") kapsayan, kamyon, tren veya karayolu ile nakliye
durumunda aynı rizikoların bu nakliye türlerine uygulanmasını kapsayan, Bankanız emrine tanzim
veya ciro edilmiştir. **ŞİRKETİMİZ EMRİNE!**: ~~Bankanız emrine tanzim veya ciro edilmiştir.~~ **TARAFIMIZCA YAPTIRILACAKTIR.**

Sigorta

☒ Deniz Yükleme Konşimentosu : Tam takım (3) nüsha, temiz, Bankanız emrine tanzim veya ciro **ŞİRKETİMİZ EMRİNE!**☐ Uçak Konşimentosu ☐ Koli Listesi ☐ Nakliyecisi Makbuzu ☒ BİLDİRİM TLX ☒ GÜZETİM RAPORU☒ Analiz Raporu ☒ Çeki Listesi ☐ ATR-I ☐ ☐

DİĞER ŞARTLAR

: INSPECTION CERTIFICATE ISSUED BY INTERNATIONAL INDEPENDENT SURVEY CO. WILL
BE FINAL AND BINDING AT DISCHARGING PORT.-SHIPPING ADVISE TLX FROM BENEFICIARY TO THE APPLICANT TLX NO:36666 TUN TR
WITHIN 24 HOURS AFTER B/L DATE INFORMING ALL SHIPPING DETAILS.

Genel Kredi Sözleşmesi/Umumi Kredi Taahhütnamesi Tarih No. : 01.01.1995/0000

Elbir : FATURA

BARG MAKBUZU ASLI

FİRMA KASESİ
VE YETKİLİ
İMZALAR

(EK.5)

Nestor House, EC4V 7EX
 London, UNITED KINGDOM
 Phone : (44-1) 222 43 43/222 47 41
 Fax : (44-1) 222 37 67
 Tlx : (051) 316724 elbe gb

E L B E
Trading Ltd.

DATE DATUM	November 17, 1995
INVOICE NO RECHNUNG NR.	E-011-NOV

Terms of Sale
Verkaufsbedingungen: Letter of Credit

Terms of delivery
Lieferungsbedingungen: C.I.F. Istanbul

TUNKAR DIS TICARET A. S.

Buyukdere Cad. No:273/1
 Mecidiyekoy-Istanbul
 TURKEY

Item Artikel	Description Beschreibung	Unit Einheit	Quantity Menge	Unit Price Einheitspreis	Total Total
	LOW DENSITY POLYETHYLENE TYPE 10803-020	MT.	500	USD/MT 800.-	CIF USD 400,000.-
	Packing : In loose bags of 25 kg. net. Transportation : By Vessel (M/V Star 4) Origin : C.I.S. Payment : To be transferred at sight to Barclays Bank PLC, London-UK. (Swift code: BARC GB 22.) USD ACC. NO. 06121728 W.				
Total	SAY/FOURHUNDREDTHOUSAND AND /00 ONLY				400,000.-

ELBE
 Trading Ltd.

(EK.6)

Müessesesi veya Firmasının
İsim ve adresi :

TUNKAR DIŞ TİCARET A.Ş.
BÜYÜKDERE CAD.273/1
MECİDİYEKÖY-İSTANBUL

Tarihi : 10.11.1995

No.su : 00987

Referans : 543/152/88-009

Müracaat tarihi : 10.11.1995

İthalat
belgesinin Tarihi : 00/00/1990
No.su : 000000

Alt olduğu sektör : ÖZEL

İthalatçının Sıfatı : İTHALATÇI/İHRACATÇI

İTHAL EDİLECEK MALIN

..(1)..... Belgesinin tarih ve numarası :

Alt olduğu ithal listesi : LIBERE(FONLU)

Listesinin yayımlandığı Resmi
Gazete'nin tarih ve numarası : 31.12.1994/22158 MÜK.

BU İTHAL MÜSAADESİ 10.07.1996
TARİHİNE KADAR GEÇERLİDİR.

Müsaadeye tabi mallar
listesi sıra numarası : -

Gümrük Tarife İstatistik
Pozisyonu : 39.01.10.21.

İsim ve niteliği

: ALÇAK YOĞUNLUKLU POLİETİLEN

(1)VARSA İHRACATI TEŞVİK/YATIRIM
TEŞVİK BELGESİ YAZILIR.

Döviz Kredisinden karşılanmıştır.

Rumuz No :

Miktarı

: 500 MTX800 \$(B.FİATL)

İmal süresi

Getirileceği memleket

: UKRAYNA

Dövizin transfer
edildiği memleket

: İNGİLTERE

Menşe memleket

: B.D.Y.

Ödeme şekli

: AKREDİTİF

Döviz Satım
Belgesinin

Tarihi : 24.11.1995

No.su : 0000000

Tutarı : USD.400.000.-

\$ Tutarı : USD.400.000.-

İTHAL EDİLECEK
MALIN KİMYAETİ
(Malın ve yazısı)

ÖDEMENİN YAPILDIĞI DÖVİZ ÇEKİ (FOS. CF. CIF gibi teslim şekli belirtilmektedir.)

İSTATİSTİK BİLGİ İÇİN \$.

CIF.USD.400.000.-.....

FOR Med. \$ 380.000.-

Navtun bed. \$ 19.850.-

Sigorta bed. \$ 150.-

TOPLAM \$ 400.000.-

DÖRTYÜZBİNUSD.....

Merli İthalat Rejimi Kararı ile İthalat Yönermeliği ve Türk parasının korunması Koruma mevzuatı gereğince yukarıda
müfredatı yazılı malların ithali için Bankamızca yapılmış tebedden muamelesinin ifa edilmiş bulunduğunu bildiririz.

Bu İthalat % DFİF'na ve % Maden Fonu'na tabidir.
..... muafittir.

.....BANK..... Bankası

MERKEZ..... Şubesi

Bu müsaadeKONTROLBELGESİ-VEYA-TAAHHÜTNAMİ... ca
onaylı tarih, sayılı
NOT DÜŞÜLÜR ile geçerlidir.

YETKİLİ İMZALAR

(Yetkili İmzalar ve Kaşe)

GÜMRÜKLERCE İTHALATA MÜCADELİ TEŞVİK ETTİRİLECEKLER.
ÜZERİNDEN BAŞLACA BİR MÜSADELE YAPILMAZ.

G

1/6

Ör: 1918/y - 5/1989 - 10.000 BL

(EK.7)

FROM : E.....BANK A.S. ISTANBUL-TURKEY

TO : BARCLAYS BANK PLC, LONDON, UK.
(Swift Code no: BARC GB 22.)

TEST :

ON : 11.11.1995

FOR : USD.400.000.-

WITH :

We hereby issue our IRREVOCABLE AND CONFIRMED LETTER OF CREDIT reference 543/152/88-009 with the following details;

APPLICANT : TUNKAR DIS TICARET A.S.
BUYUKDERE CAD.273/1, MECIDIYEKÖY-ISTANBUL
TURKEY

BENEFICIARY : ELBE TRADING LTD.
NESTOR HOUSE, EC4V 7EX
LONDON, UNITED KINGDOM

Covering shipment of the following;
(As per contract dd.30.10.1995 no.95/CHEM/134)

Description of the goods	Qty.	Unit Price	Total USD
LOW DENSITY POLYETHYLENE	500 MT	800\$/MT	400.000.-
TYPE 10803-020	(+/- 5%)		(+/- 5%)

Delivery Term : CIF ISTANBUL

Packing : In loose bags of 25 kg. net

Expiry date : 20.December.1995

Latest shipment date : 31.November.1995

Available by sight payment against presentation of the following documents;

- 1) Signed Commercial Invoice in 1 Originals issued to the name of the applicant covering CIF ISTANBUL value of the goods.
- 2) 3 Originals and 3 Copies of Bills of Lading issued to the order of the applicant and marked freight prepaid.
- 3) Certificate of Origin in one original, one copy, issued to the name of the applicant certified by the local chamber of commerce, attesting that the goods are of C.I.S. origin.
- 4) Packing list in 1 original and one copy.
- 5) Certificate of Quality/Analyse in 1 original and one copy
- 6) Shipping advice tlx from beneficiary to the applicant, tlx. no:36666 tun tr within 24 hours after B/L date informing all shipping details.

- 7) Inspection certificate issued by International Independent Survey co. will be final and binding at discharging port.
- 8) Negotiable Original insurance certificate/policy issued or endorsed to the applicant for the CIF invoice value plus 10 percent in the same currency as the invoice covering: All risks (Institute Cargo Clauses)

Special Conditions

- 1) All Banking charges and commissions outside TURKEY for Beneficiary's account.
- 2) Partial Shipment is not allowed.
- 3) Transshipment is not allowed.
- 4) All documents to be presented for negotiation within 7 days after B/L date, but inside credit validity.
- 5) Documents issued prior the issuance of this L/C are not acceptable.
- 6) Negotiation under reserve or any discrepancy is prohibited.
- 7) +/- 5% amount and quantity is acceptable.
- 8) Please advise by telex this documentary credit to Beneficiaries adding your confirmation.
- 9) This documentary credit is subject to UCP for documentary credits 1995 revision, ICC publication no:500.
- 10) At time of negotiation, please send us documents by special courier to our address.

Reimbursement instructions:

Only if documents comply with credit terms:
 You are authorized to reimburse yourselves on our account with:
 PHILADELPHIA INTERNATIONAL BANK IN NEWYORK. 3 working days after
 your tested telex/authenticated swift advice to us quoting our
 documentary reference 543/152/88-009 and all details of the claim.
 Subject to ucp publication no.500 (1995 revision) of ICC this tlx
 is the operative instrument no mail confirmation will follow.
 Please acknowledge receipt.

Best regards

E.....BANK A.S.

For your return messages please use following number,
 Tlx:44444 ebr tr swift:ebrt 54

.....

Shipper

ELBE TRADING LTD.
NESTOR HOUSE, EC4V 7EX
LONDON, UNITED KINGDOM

67
Order No.

2968A

K3-2.4T

Reference No 113/7



BILL OF LADING No. 1

Consignee

TUNKAR DIS TICARET A.S.
BUYUKDERE CAD. NO:273/1
MECIDIYEKÖY-ISTANBUL-TURKEY

Adopted by
The Soviet Maritime
Law Association

DISCHARGING AT DESTINATION PORT
TO BE FOR BUYER'S ACCOUNT,

Notify address

AS CONSIGNEE AND E.....BANK A.S.
MAIN(MERKEZ)BRANCH

Shipowner MGO UKRECHFLOT Flag UKRAINIAN

Vessel M/V STAR 4 Part of loading KERTCH

Part of discharge ISTANBUL

Number of Orig. C/L 3

Marks and numbers

Kind of packages and
description of goods

Number of
pieces

Gross weight
Measurement

NET WEIGHT

LOW DENSITY POLYETHYLENE
TYPE 10803-020

20000
BAGS

504 MT.

500 MT.

SAY/TWENTYTHOUSAND BAGS.

Freight and charges

FREIGHT PREPAID

The goods taken on board of the vessel in apparent good order and condition, unless noted herein, at the port of loading for carriage to the port of discharge or so near thereto as she may safely get, shveys alloch, and delivered as mentioned above. All particulars (weight, measure, marks, numbers, quantity, contents, value and etc.) thereof being as stated by the Merchant but unknown to the Carrier.

In accepting this Bill of Lading the Merchant accepts and agrees to all stipulations, exceptions and conditions on both pages, whether written, printed, stamped or otherwise incorporated. One of these Bills of Lading must be surrendered duly endorsed in exchange for the goods.

Neither the weight nor the measure of goods carried in bulk are checked by the Carrier on loading.

In witness whereof number of stated above original B/L have been signed; one of which being accomplished the other(s) to be void.

CLEAN ON BOARD

20.11.1995
KERTCH,

Place and date of issue

Master's signature



COPY

Nestor House, EC4V 7 EX
London, UNITED KINGDOM

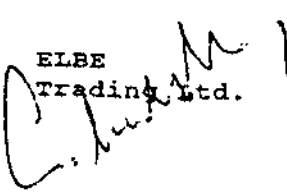
ELBE
Trading Ltd.

P A C K I N G L I S T

LOW DENSITY POLYETHYLENE
TYPE 10803-020,

Vessel Name	:M/V STAR 4
B/L Date-No	:20.11.1995-1
Packing	:in loose bags of 25 kg. net.
No of Bags	:20000 PCS.
Net Weight	:500 MT.
Gross Weight	:504 MT.

ELBE
Trading Ltd.



Nestor House, EC4V 7 EX
London, UNITED KINGDOM

E L B E
Trading Ltd.

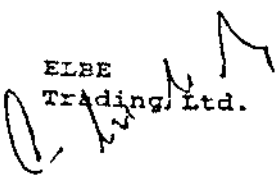
C E R T I F I C A T E O F
Q U A L I T Y A N D A N A L I S Y S

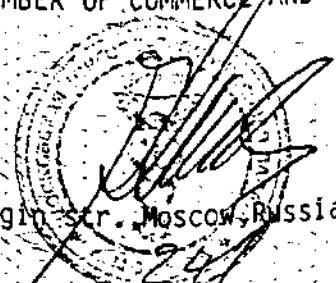
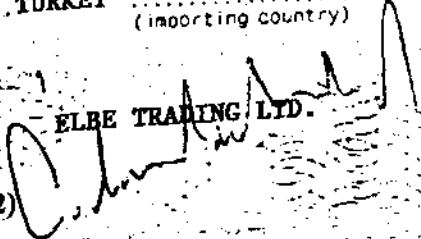
=====

LOW DENSITY POLYETHYLENE
TYPE 10803-020,

Density g/cub cm.....0.9190 +/- 0.002
Melt Flow Index g/10 min.....2.0 +/-25%
MFI Dispersion % not more than.....+/- 12
Type.....10803-020

ELBE
Trading Ltd.



Exporter (name, address, country) ELBE TRADING LTD. NESTOR HOUSE, EC4V 7EX, LONDON UNITED KINGDOM		ORIGINAL No RU EL 5 021 001331	
Consignee (name, address, country) TUNKAR DIS TICARET A.S. BUYUKDERE CAD. NO:273/1 MECIDIYEKÖY-ISTANBUL TURKEY		CERTIFICATE OF ORIGIN Issued in the Russian Federation	
Means of transport and route VESSEL M/V STAR4 FROM KERTCH TO ISTANBUL		4. For official use	
Country of origin C.I.S.		6. Supplementary details	
Item number	3. Description of goods LOW DENSITY POLYETHYLENE TYPE 10803-020	9. Number and kind of packages IN LOOSE BAGS OF 25 KG NET 20000 BAGS	10. Gross weight or other quantity NET 500 MT. GROSS 504 MT.
Certification. It is hereby certified, that the declaration by the exporter is correct. MOSCOW CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY  22, Pilyugin Str. Moscow, Russia Place, date, signature, name and stamp of certifying authority		12. Declaration by the exporter. The undersigned hereby declares that the above details and statements are correct; that the goods are of origin of the country shown in box No 5; that the goods are exported to TURKEY (importing country) ELBE TRADING LTD.  (EK.12) MOSCOW, 17.11.1995 Place, date, stamp and signature of authorized signatory	

1. Expéditeur Consignor Expéditeur المرسل ELBE TRADING LTD. NESTOR HOUSE, EC4V 7EX LONDON, UNITED KINGDOM	N°92 2528710	ORIGINAL 61
2. Destinataire Consignee Destinataire المرسل اليه TUNKAR DIS TICARET A.S. BUYUKDERE CAD. NO: 273/1 MECIDIYEKÖY-İSTANBUL TURKEY	COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE EUROPEAN COMMUNITY COMUNIDAD EUROPEA المجموعة الاقتصادية الأوروبية CERTIFICAT D'ORIGINE CERTIFICATE OF ORIGIN CERTIFICADO DE ORIGEN شهادة المنشأ	
	3. Pays d'origine Country of origin Pays de provenance بلد المنشأ UNITED KINGDOM	
4. Informations relatives au transport (mention facultative) Transport details expedition مرحلة بواسطة ROAD TRANSPORT	5. Remarques Remarks Observaciones ملاحظات LETTER OF CREDIT No. 0000	
6. N° d'ordre; marques, numéros, nombre et nature des colis; désignation des marchandises Item number, marks, numbers, number and kind of packages; description of goods N° de orden, marcas, números, nombre y naturaleza de los bultos; designación de las mercancías مواصفات البضاعة: رقم التسلسل، العلامة، رقم الطرود، عدد وطبيعة الطرود LOW DENSITY POLYETHYLENE TYPE 10803-020 25 TRUCKS	7. Quantité Quantity Cantidad الكمية 500 MT. NET 504 MT. GROSS	
8. L'AUTORITÉ SOUSSignée CERTIFIE QUE LES MARCHANDISES DÉSIGNÉES CI-DESSUS SONT ORIGINAIRES DU PAYS FIGURANT DANS LA CASE N° 3 THE UNDERSIGNED AUTHORITY CERTIFIES THAT THE GOODS DESCRIBED ABOVE ORIGINATE IN THE COUNTRY SHOWN IN BOX 3 LA AUTORIDAD INFRASCRITA CERTIFICA QUE LAS MERCANCIAS DESIGNADAS SON ORIGINARIAS DEL PAÍS INDICADO EN LA CASILLA N° 3 تشهد السلطة الموقعة أنشاء أن البضائع المذكورة آتية من مملكة البلاد المذكورة في الحقل رقم 3 LONDON, 17.11.1995. *LONDRA TİCARET ODASI İMZA+KAŞE* Lieu et date de délivrance; désignation, signature et cachet de l'autorité compétente Place and date of issue, name, signature and stamp of competent authority Lugar y fecha de expedición, designación, firma y sello de la autoridad competente مكان وتاريخ وختم السلطة المختصة		

REPRODUCTION INTERDITE



1. Goods consigned from (Exporter's business name, address, country). ELBE TRADING LTD. NESTOR HOUSE EC4V 7EX, LONDON, UNITED KINGDOM			Reference No. N^o 401054		
2. Goods consigned to (Consignee's name, address, country). TUNKAR DIS TICARET A.S. BUYUKDERE CAD.NO:273/1 MECIDIYEKÖY-İSTANBUL TURKEY			GENERALISED SYSTEM OF PREFERENCES CERTIFICATE OF ORIGIN (Combined declaration and certificate) FORM A Issued in UNITED KINGDOM (country) See Notes overleaf		
3. Means of transport and route (as far as known) VESSEL M/V STAR 4			4. For official use		
5. Item number	6. Marks and numbers of packages	7. Number and kind of packages: description of goods	8. Origin criterion (see Notes overleaf)	9. Gross weight or other quantity	10. Number and date of invoices
1-	TUNKAR	LOW DENSITY POLYETHYLENE TYPE 10803-020		NET 500 MT. GROSS 504 MT.	E-011-NOV 17.11.95
11. Certification It is hereby certified, on the basis of control carried out, that the declaration by the exporter is correct. *LONDRA TİCARET ODASI, İMZA+KAŞE* (EK.14)			12. Declaration by the exporter The undersigned hereby declares that the above details and statements are correct; that all the goods were produced in UNITED KINGDOM (Country) and that they comply with the origin requirements specified for those goods in the Generalised System of Preferences for goods exported to. TURKEY (importing country) LONDON, 17.11.1995 Place and date signature of authorised signatory.		
Place and date, signature and stamp of certifying authority.					

CERTIFICAT DE CIRCULATION DES MARCHANDISES

certifa
N° 30-1948

1. Exportateur (nom, adresse complète, pays) (mention facultative)

ELBE TRADING LTD.
NESTOR HOUSE, EC4V 7EX
LONDON-UNITED KINGDOM

A.TR.1 N° A 576932

Consultez les notes au verso avant de remplir le formulaire

2. Document de transport (mention facultative)

N° 00000 du 17.11.1995

3. Destinataire (nom, adresse complète, pays) (mention facultative)

TUNKAR DIS TICARET A.S.
BUYUKDERE CAD.NO:273/1
MECIDIYEKÖY-ISTANBUL
TURKEY

4.

ASSOCIATION
entre la
COMMUNAUTÉ ÉCONOMIQUE EUROPÉENNE
et la
TURQUIE

5. État d'exportation

LONDON

6. État de destination (1)

ISTANBUL

7. Informations relatives au transport (mention facultative)

34 TRD 09/34 TRD 10

8. Observations (2)

LETTER OF CREDIT N° 00000

10. Marques, numéros, nombre et nature des colis (pour les marchandises en vrac, mentionner, selon le cas, le nom du bateau, le numéro du wagon ou du camion); désignation des marchandises

LOW DENSITY POLYETHYLENE, TYPE 10803-020
800 BAGS

11. Poids brut
(kg) ou
autre
mesure
(t, m³, etc.)

20 MT.
NET

12. VISA DE LA DOUANE

Déclaration certifiée conforme

Document d'exportation (3):

modèle 571 70380

du 15.11.95

Bureau de douane de Chabou

État de délivrance:

A _____, le _____

(Signature)

GÜMRÜK ONAYI



13. DÉCLARATION DE L'EXPORTATEUR

Je soussigné déclare que les marchandises désignées ci-dessus remplissent les conditions requises pour l'obtention du présent certificat.

A ELBE TRADING LTD.

+KASE/İNZA+

(Signature)

1 Gönderen (İsim, Adres, Memleket) Abresender (Name, Address, Land) ELBE TRADING LTD. NESTOR HOUSE, EC4V 7EX LONDON, UNITED KINGDOM				BEYNELMİLEL HAMULE SENEDİ LETTRE DE VOITURE INTERNATIONALE INTERNATIONALER FRACHTBRIEF			
2 Alınan (İsim, Adres, Memleket) Empfänger (Name, Address, Land) TUNKAR DIS TICARET A.Ş. Büyükdere Cad. NO:273/1 Mecidiyeköy-İSTANBUL-TURKEY				16 Nakliyecinin (İsim, Adres, Memleketi) Frachtführer (Name, Address, Land)			
3 Malların gönderildiği yer Auslieferungsort des Gutes Şehir/Ort: İSTANBUL Memleket/Land: TURKEY Tarih/Tarih: 20.11.1995				17 Diğer nakliyeciler Nachfolgende Frachtführer (Name, Address, Land)			
4 Malların teslim alındığı yer ve gün Ort und Tag der Übernahme des Gutes Şehir/Ort: KERTCH Memleket/Land: UCRAINE Tarih/Tarih: 20.11.1995				18 Nakliyecinin şart ve müddetlerini Vorbehalte und Bemerkungen der Frachtführer			
5 Ek ekümanlar Beigefügte Dokumente 1) INVOICE 2) CERTIFICATE OF ORIGIN							
6 Marka ve numara Kennzeichen und Nummer LOW DENSITY POLYETHYLENE TYPE 10803-020 20000 BAGS (IN LOOSE BAGS OF 25 KG NET) 800 BAGS EACH TRUCK!!!!!!		7 Parça sayısı Anzahl der Packstücke 20		8 Ambalaj növü Art der Verpackung 25 KG NET		9 Marka adı Bezeichnung des Gutes 39-01	
10 Statik No. Statist. num. 39-01		11 Brüt Kg. Bruttogew. kg. 20 MT. NET 21,6 MT. BRUT		12 Netto m ³ Nettomenge in m ³			
13 Gönderenin talimatı (Gönderen ve diğer formalizasyon) Anweisungen des Absenders (Zahl und sonstige wichtige Bedingungen)				19 Gönderenin teslimatı Zu zahlendem Nakit Frecht Indemnität Ermäßigungen Havale Zuschläge Mühsen Sonstige Taksit Zuzahlung der Güter FREIGHT PREPAID			
14 İade Rückversand							
15 Nakliyecinin ödenmesi için talimatlar Frachtführer-Anweisungen Borçlu: FREIGHT PREPAID Borçlu değeri/Unter:				20 Nakliyecinin paraları Besondere Vereinbarungen			
21 Tarih Ausgefertigt in 20.11.1995		23		24 Matar maktarı alındı Gut empfangen 20.11.1995		22	
22		23		24		22	
İHRACATÇI KAŞE+İMZA (Mak. gönderenin imzası ve kaşesi) (Unterschrift und Stempel des Absenders)				NAKLİYECİ KAŞE + İMZA (Alınanın imzası ve kaşesi) (Unterschrift und Stempel des Empfängers)			
Prensiz: Arit Kennzeichen 34 TRD 09/34 TRD 10							
Gönderen/KFZ: Remark/Anmerkung							

* \$ 440,000.--
(sum insured)

CERTIFICATE OF MARINE INSURANCE

No. , 0000000



INTERCARGO INSURANCE COMPANY

This is to Certify, That on the 20th day of NOVEMBER

1995, this Company

Insured under Policy No. 00000 made for MEGA SHIPPING AND FORWARDING LTD.

for the sum of FOUR HUNDREDTHOUSANDUSD AND 00/100..... Dollars.

on 500 MT. LOWDENSITY POLYETHYLENE, TYPE 10803-020.....

*(Amounts in excess of \$1,000,000.00 cannot be insured under this Certificate)

Valued at sum insured. Shipped on board the S/S or M/S M/V STAR 4

and/or following
steamer or steamers

at and from KERTCH-UCRAINE

(Initial Point of Shipment)

, Via

(Port of Shipment)

to ISTANBUL-TURKEY

(Port of Place of Destination)

and it is understood and agreed, that in case of loss, the same

is payable to the order of TUNKARDIS TICARET A.S. MECIDIYKÖY-ISTANBUL..... on surrender of the Certificate which conveys the right of collecting any such loss as fully as if the property were covered by a special policy direct to the holder hereof, and free from any liability for unpaid premiums. This certificate is issued subject to the standard INTERCARGO INSURANCE COMPANY open cargo policy, which is incorporated herein by reference. To the extent that any terms or conditions in this certificate are inconsistent with the standard policy, the standard policy shall govern the rights and duties of all parties subject to the contract of insurance. Copies of the standard policy are available, upon request, from INTERCARGO INSURANCE COMPANY, 1450 East American Lane, Schaumburg, Illinois 60173-5458

SPECIAL CONDITIONS

Merchandise shipped with an UNDER DECK bill of lading insured—

Against all risks of physical loss or damage from any external cause, irrespective of percentage, excepting those excluded by the P.C. & S. and S.R. & C.C. Warranties, arising during transportation between the points of shipment and of destination named herein.

Bagged commodities insured as above but subject to a deductible of 3% of the insured value (\$500 minimum deductible).

Automobiles, household goods, personal effects insured as above but subject to a deductible of 3% of the insured value (\$500 minimum deductible).

MARKS & NUMBERS

TUNKARDIS TICARET A.S.

COVERING: ALL RISKS (INSTITUTE CARGO CLAUSES)

L/C NO:00000

ON DECK SHIPMENTS (with an ON DECK bill of lading) and/or shipments of used merchandise and/or returned or defective merchandises and/or refrigerated, frozen or perishable merchandise insured
Warranted free of particular average unless caused by the vessel being stranded, sunk, burnt, on fire or in collision, but including risk of seizure and/or washing overboard, irrespective of percentage

SCHEDULE S CODE
(commodity)SCHEDULE C-E CODE
(country)

TERMS AND CONDITIONS—SEE ALSO BACK HEREOF

WAREHOUSE TO WAREHOUSE: The insurance attaches from the time the goods leave the Warehouse and/or Store at the place named in the Policy for the commencement of the transit and continues during the ordinary course of transit, including customary transshipment if any, until the goods are discharged overboard from the overseas vessel at the first port. Thereafter the insurance continues until the goods are in transit and/or reaching transit until delivered to final warehouse at the destination named in the Policy or until the expiry of 18 days (or 30 days if the destination to which the goods are insured is outside the limits of the port) whichever shall first occur. The time limits referred to above to be reckoned from midnight of the day on which the discharge overboard of the goods hereby insured from the overseas vessel is completed. Here covered at a premium to be arranged in the event of transshipment, if any, other than as above and/or in the event of delay in respect of the above time limits arising from circumstances beyond the control of the Assured.

NOTE—IT IS NECESSARY FOR THE ASSURED TO GIVE PROMPT NOTICE TO THESE ASSURERS WHEN THEY BECOME AWARE OF AN EVENT FOR WHICH THEY ARE "HELD COVERED" UNDER THIS POLICY AND THE RIGHT TO SUCH COVER IS DEPENDENT ON COMPLIANCE WITH THIS OBLIGATION.

PERILS CLAUSE: Touching the adventures and perils which this Contract is contained to bear, and takes upon itself, they are of the seas, fires, stealing, thieves, pirates, robbery of the master and crew, and all other the perils, losses and misadventures (if not or considered trade exceeded in all cases), that have or shall come to the hurt, detriment or damage of the said goods and merchandises, at any time thereof.

SHORE CLAUSE: Where the insurance by its terms covers while on docks, wharves or elsewhere on shore, and/or during land transportation, it shall include the risks of collision, derailment, overturning, fire, theft, accident to the conveyance, fire, lightning, sprinkler leakage, cyclones, hurricanes, earthquakes, floods (meaning the rising of navigable waters), and/or collapse or subsidence of docks or wharves, even though the insurance be otherwise F.P.A.

ROTH TO BLAME CLAUSE: Where goods are shipped under a Bill of Lading containing the so-called "Both to Blame Collision" Clause, these Assurers agree as to all losses covered by this insurance, to indemnify the Assured for the proportion of any amount (not exceeding the amount insured) which the Assured may be legally bound to pay to the shipowner under such clause. In the event of such liability the Assured agrees to notify these Assurers who shall have the right at their own cost and expense to defend the Assured against such claim.

MACHINE CLAUSE: Where the property insured under this Policy includes a machine consisting when complete for use or use of several parts, then in case of loss or damage covered by this insurance to any part of such machine, these Assurers shall be liable only for the proportion of the insured value of the part lost or damaged, or of the Assured's cost, for the cost and expenses, including labor and forwarding charges, of repairing or restoring the lost or damaged part; but in no event shall these Assurers be liable for more than the insured value of the complete machine.

LABELS CLAUSE: In case of damage affecting labels, capsules or wrappers, these Assurers, if liable therefor under the terms of the policy, shall not be liable for more than an amount sufficient to pay the cost of new labels, capsules or wrappers, and the cost of reconditioning the goods, but in no event shall these Assurers be liable for more than the insured value of the damaged merchandises.

DELAY CLAUSE: Warranted free of claim for loss of market or for loss, damage or deterioration arising from delay, whether caused by a peril insured against or otherwise, unless expressly assumed in writing hereon.

AMERICAN INSTITUTE CLAUSES: This insurance, in addition to the foregoing, is also subject to the following American Institute Cargo Clauses, current forms:

- | | | | |
|--|-----------------------------|-----------------------------|---------------------------------|
| 1. INSTITUTE, ETC. | 4. GENERAL AVERAGE | 6. WCHMAPEE | 12. WAR RISK INSURANCE |
| 2. DEVIATION | 5. EXPLOSION | 8. CONSTRUCTIVE TOTAL LOSS | 13. SOUTH AMERICA 90 DAY CLAUSE |
| 3. WAREHOUSING & FORWARDING CHARGES, PACKAGES TOTALLY LOST LOADING, ETC. | 6. BILL OF LADING, ETC. | 10. CARRIER | |
| | 7. MARINE EXTENSION CLAUSES | 11. S.R. & C.C. ENDORSEMENT | |

PARAMOUNT WARRANTIES: THE FOLLOWING WARRANTIES SHALL BE PARAMOUNT AND SHALL NOT BE MODIFIED OR SUPERSEDED BY ANY OTHER PROVISION INCLUDED HEREIN OR STAMPED ON ENDORSEMENTS HEREON UNLESS SUCH OTHER PROVISION REFERS SPECIFICALLY TO THE RISKS EXCLUDED BY THESE WARRANTIES AND EXPRESSLY ASSUMES THE SAID RISKS.

P.C. & S. (a) Notwithstanding anything herein contained to the contrary, this insurance is warranted free from capture, seizure, arrest, restraint, detention, confiscation, requisition or nationalization, and the consequences thereof or any attempt thereof, whether in time of peace or war and whether lawful or otherwise; also warranted free, whether in time of peace or war, from all loss, damage or expense caused by any vessel of war employing atomic or nuclear reaction or any kind of nuclear or other reaction or radioactive force or matter or by any mine or torpedo, also warranted free from all consequences of hostilities or warlike operations (whether there be a declaration of war or not), but this warranty shall not exclude collision or contact with aircraft, rocketing or similar missiles or with any fired or floating object (other than a mine or torpedo), stranding, heavy weather, fire or explosion unless caused directly and independently of the nature of the voyage or service which the vessel concerned is, in the case of a collision, any other vessel involved therein, a hostile act by or against a belligerent power; and for the purposes of this warranty "power" includes any authority maintaining naval, military or air forces in association with a power.

Further warranted free from the consequences of civil war, revolution, rebellion, insurrection, or civil strife arising therefrom, or piracy.

S.R. & C.C. (b) Warranted free of loss or damage caused by or resulting from strikes, lockouts, labor disturbances, riots, civil commotions or the acts of any person or persons taking part in any such occurrence or disorder.

This Certificate is issued in Original and Duplicate, one of which being accomplished the other to stand null and void. To support a claim local Revenue Laws may require this Certificate to be stamped.

Not transferable unless countersigned

Countersigned MEGA SHIPPING AND FORWARDING LTD.

President

Kenneth J. Thomas
Secretary

ADDITIONAL CONDITIONS AND INSTRUCTIONS TO CLAIMANTS ON REVERSE SIDE

OM 41 4/83

DUPLICATE

(EK.17)

TELEX
 360736666+

36666 tun tr
 316724 elbe gb

21-nov-95 14.05 msg.107896

attn.turker dis ticaret a.s.
 from:elbe trading ltd.

shipping advice tlx for l/c no.0000
 =====

please be advise of the following:

vessel name :m/v star 4,
 b/l date-no :20.11.1995-1,
 value of the
 dispatched
 goods :usd.400.000.-
 goods :low density polyethylene type 10603-020
 eta istanbul :25.11.1995

regards
 elbe trading ltd.

316724 elbe gb
 36666 tun tr..

E.....BANK A.Ş.

İŞLEM	BORÇ	ALACAK
BATCH NO : 000000001987	21.524.400.800.-	
REP.543/152/88-009 \$.400.000.- \$KUR/53.752 TL 21.500.800.000.- AKR.MAL BED. 21.500.800.-Z01 KGV 2.000.000.-TL KOM. 100.000.-TL BSMV		

VADESİZ MEVDUAT HESABI

Hesap No. 100100

Para Cinsi TÜRK LİRASI

İşlem Tarihi 24.11.1995

Vakör 24.11.1995

Yukarıdaki tutar hesabınıza kaydedilmiştir
Saygılarımızla.TUNKAR DIŞ TİCARET A.Ş
BÜYÜKDERE CAD.273/1
MECİDİYEKÜY-İSTANBULE.....BANK A.Ş
MERKEZ ŞUBESİ

CUS-184/A 93/05

1-Müşteri

CİROYA MAHSUS YER	
GÜMRÜK İDARESİNE AIT İŞLEMLER	
Beyanname No. : _____	Müşahadeyi takibe müzek elama tathik imzası : _____
Bu ordında yazılı eşyanın avarı _____ / _____ / 19____ tarihinde ve _____ sayılı manifestosuna uygundur. Manifesto Memuru _____	
Bu ordında yazılı eşyanın müşahadeyi tarafından icra ve ikmal edilmiştir. _____ / _____ / 19____ Müşahade Memuru	
Gümrük vergileri karşılığında _____ sayılı elinde varidat. Gümrüğe eliliği kalmamıştır. _____ / _____ / 19____ Gümrük Beyannameyi Resmî Mühür imza	Bu beyannamenin müşahadeyi işlemi ikmal edilmiş olduğundan teslim elinabilir. _____ / _____ / 19____ Müşahade B. Şekil
Gümrük vergilerinin elinde ve gümrük işleminin ikmal edilmiş olduğundan bu eşyaya ^{Gümrük} ^{İstisna} ^{Memuru} _____ ^{İstisna} ^{Memuru} _____ ^{İstisna} ^{Memuru} _____	
İŞLETMELERE AIT İŞLEMLER	
İşbu ordında yazılı _____ kap eşya _____ / _____ / 19____ tarihinde _____ işletmesinin Numaralı ^{Gümrük} ^{İstisna} na girmiştir. ^{Gümrük} ^{İstisna} Memuru _____	
İşbu ordine muhteviyat _____ kap _____ kilo eşyadan _____ / _____ / 19____ dan _____ / _____ / 19____ tarihinde kadar ardiye, hamallik vesair hizmet karşılığı ücretleri olarak _____ lirası _____ kuruş _____ / _____ / 19____ tarihinde ve _____ numarah elinde ile tahsil edilmiştir. ^{İstisna} ^{İstisna} Resmî Mühür ve imza	
İşbu ordında yazılı eşya _____ / _____ / 19____ tarihinde ^{Gümrük} ^{İstisna} dan çıkartılmıştır. _____ / _____ / 19____ ^{Gümrük} ^{Memuru} ^{İstisna} ^{Memuru}	İşbu ordında yazılı eşyayı tamamen teslim eldim. Adres: _____ _____ _____ 10 An. denge pulu
İŞLETMELERCE GÖSTERİLECEK SAİR HUSUSLAR	

1. SATICIIN ADIYUNVANI VE ADRESİ (Büyük Harfle) ELBE TRADING LTD. NESTOR HOUSE, EC4V 7EX LONDON, UNITED KINGDOM		2. Teslim Koşulları C.I.F. ISTANBUL	
2. (a) ALICIIN ADIYUNVANI VE ADRESİ (Büyük Harfle) TUNKAR DIŞ TİCARET A.Ş. BÜYÜKDERE CD.273/1 HILCH NO:000000 M.KÖY-İSTANBUL		4. Fatura Tarih ve Sayısı 17.11.1995/E-011-NOV	
2. (b) BİYANDA BULUNANIN ADIYUNVANI VE ADRESİ (Büyük Harfle) HASAN HASANOĞLU/YÜN. KUR. BŞK.		5. Sözleşmenin (Konusu) Tarih ve Sayısı	
2. (c) TAHHÜTNAMASI Gümrük kıymetinin tespiti ile ilgili olarak beyannameye ekleyeceğim kıymet bildirimini imzalamakla beyanname ve eklerinde verilen bilgi, belge, tutanak ve raporlar doğru, uygun, doğru ve tam olarak beyan ettiğimi gümrük idaresine sözünden talep edeceğim, ayrıca da aynı sorumluluk bilinci içinde verdiğimi, aksi halde gümrük mevzuatı ve genel hükümlere göre cezaya muhatap olacağımı kabul ve taahhüt ederim. İMZA		Uygun Yere X İşareti Koyunuz ☐ EVET ☒ HAYIR ☐ EVET ☐ HAYIR ☐ EVET ☐ HAYIR	
3. Aşağıda 7 ve 9 numaralı sorular kapsamında, ilgili mevzuat hükümleri olarak Gümrük İdaresinin daha önce vermiş olduğu kararlardan tarih ve sayısı Alıcı ve Satıcı arasında MÜNAŞEHET bulunması hali (*) a) Alıcı ve Satıcı Gümrük Yönetmeliğinin 243/A-12 nci maddesi kapsamında MÜNAŞEHET içinde midir? Cevabınız HAYIR ise 3 nolu kutuya geçiniz. b) MÜNAŞEHET ihlal mevzuatı fatura maddesi mi? c) (İçerilmiş cevap) İthal mevzuatı satıcı bedeli Gümrük Yönetmeliğinin 243/A-1(f) maddesinde belirtilen emsal kıymetlerden herhangi birine yakını mı? Cevabınız EVET ise ayrıntıları belirtiniz.		☐ EVET ☒ HAYIR ☐ EVET ☒ HAYIR	
3. Kurumlar a) Alıcı, satıcı, alıcıdan çıkarılması veya kullanımı konusunda: i- T.C. kanunları, hükümleri ve bunların yerli kılğı merciler tarafından konulmuş olan, ii- alıcıdan çıkarılması veya kullanımı için gerekli belgeyi tutulmuş, iii- alıcının kıymetini denetli biçimde kullanmayan, KURUMLARARASI olarak başka bir kuruma ver mi? b) Satıcı veya fiyat, kıymet belirlenmekte olan eşya bakımından, kıymet belirlenmemiş mahiyette herhangi bir kuruma, kurulu veya edin konusu mu? Cevabınız EVET ise, söz konusu kuruma, kurulu veya edin hakkında ayrıntılı bilgi veriniz. Eğer kurulu veya edin değeri belirlenmemiş ise, miktar 11 (b) kutusuna yazınız.		☐ EVET ☒ HAYIR ☐ EVET ☒ HAYIR	
3. (a) Kıymet belirlenirken alıcının satıcı kurulu olarak, alıcının doğrudan veya dolaylı olarak ödemesi gereken, geçici bir ödeme veya ödenmez fiyat dahil edilmemiş ROYALTI ve LİSANS ÜCRETİ var mı? b) İthal mevzuatı tekrar satıcı veya diğer herhangi bir şekilde alıcıdan çıkarılması veya kullanılması karşılığında sağlanan haksız bir bölümün, doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya ihmal eden kısmı var mı? Cevabınız EVET ise, (her iki soru için geçerli) kopulan, varsa miktarı 15 ve 16 nolu kutulara yazınız.		☐ EVET ☒ HAYIR ☐ EVET ☒ HAYIR	
3. (b) Satıcı kurulu için açıklanmış mı? Alıcı ile satıcı arasında MÜNAŞEHET varlığı yalnızca aşağıdaki durumlarda kabul edilir: a) birleştirilmenin menuru veya idareleri olmaları; b) birleştirilmenin yasal anahtarı olmaları; c) içi ve içi için içi içinde bulunmaları; d) her iki firmanın oy hakkı veren hisse sahibi veya sermaye paylarının en az % 51 doğrudan veya dolaylı olarak aynı kişilere ait veya bu kişilerin kontrolü altında veya elinde bulunmaları; e) birinin diğerini dolaylı veya dolaylı olarak kontrol etmesi; f) her ikisinin de doğrudan veya dolaylı olarak bir üçüncü kişi tarafından kontrol edilmeleri; g) her ikisinin birlikte, bir üçüncü kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak kontrol etmesi; h) aynı alıcının diğerleri olmaları. Tale sermaye, tek hisse sahibi veya tek bayi olarak birleştirilme ile ilgili içinde bulunan kişilerin, yukarıdaki kriterleri uyumları durumunda, münasebet içinde oldukları kabul edilir. Fiyat, münasebetin münasebeti ile satıcı bedelinin reddi gerekmez. Münasebet hangi eşya ile ilgili ise, ek bir yaza ile bildiriniz.		10. (a) Bildirime ek sayfa sayısı 1 (b) Yer : Tarih : İSTANBUL İmza : 25.11.1995	

T.C. KURUMSAL İSTİSNA

		Eşya No	Eşya No	Eşya No
G.T.P.		39011021		
4. Kıymet Hesabının Temsil Unsuru	11. (a) Döviz cinsine göre faturada yer alan net SATIŞ FİYATI (gümrük kıymetinin (espoli) altında gerçekte ödenen veya ödenecek fiyat) (b) Döviz cinsine göre Döviz Kuru			
	53.485.- TL/USD			
12. TOPLAM (A) (TL Olarak)		21394000000		
5. KAVELER	13. Alıcı tarafından üstlenilen giderler			
(A) ya ilave edilmiş TL cinsinden maliyet unsurları	(a) Satın alma komisyonları dışındaki komisyonlar			
	(b) Telifliye			
	(c) Kuv ve Ambalaj Bedeli			
Özellikle Gümrük Kanununda belirtilen	14. İthal eşyasının üretiminde ve ihrac amacıyla satışında kullanılan diğer alıcı tarafından veya dolaylı olarak bedelsiz veya düşük bedelle sağlanan vergiye ödenen veya ödenecek fiyata dahil edilmemiş olan aşağıda belirtilen mal ve hizmetlerin kıymetlerinin verilecek uygun miktarlardaki pay			
	(a) İthal eşyasına ilişkin malzeme, aksesuar, parça ve benzerleri			
	(b) İthal eşyasının üretimi sırasında kullanılan araç, gereç, kalın ve benzeri aletler			
	(c) İthal eşyasının üretimi sırasında kullanılan makine ve ekipmanlar			
	(d) İthal eşyasının üretimi için gerekli ve ithal dışındaki diğer alıcı tarafından sağlanan hizmetler, sanat ve teknik danışmanlıkları, plan ve tasarım hizmetleri			
	15. Royalti ve lisans ücretleri (Bkz. 9.1.1)			
	16. İthal eşyasının ihracat satışı veya diğer herhangi bir şekilde elde edilmesi karşılığında sağlanan hakların bir bölümünün devridışı veya devridışı olarak satışıyla ilgili ettiren kısmı (Bkz. 9.1.1)			
	17. İthal eşyasının giriş limanı veya menşeline kadar yapılan nakliye			
	(i) Nakliye			
	(ii) Döviz ve eline giderleri			
	(b) Sigorta giderleri			
18. TOPLAM (B)		21394000000		
G.T.P.				
6. İNDİRİMLER	19. Varsa ithal eşyası için giriş menşeline göre yapılan nakliye giderleri			
Turkish (A) ya ilave edilmiş ancak gerçekte ödenen veya ödenecek fiyattan ayrılmış ve ilgili kısımla TL cinsinden maliyet unsurları	20. Varsa ithal eşyası için ithalatın sonrasındaki inşa, kurma, montaj, bakım ve teknik yardımla ilişkin giderler			
	21. Varsa diğer ödemeler (intelligitini belirtiniz)			
	22. Eşyanın ithali veya satışı nedeniyle Türkiye'de ödenecek gümrük vergileri ile diğer vergi, harç ve fonlar			
23. TOPLAM (C)				
14. BEYAN EDİLECEK KİMYET (A+B-C)				

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığınca
Bastırılmıştır.

82
T.C.
GÜMRÜKLERİ
GİRİŞ BEYANNAMESİ

SUPALAN-GEMİ ÜSTÜ

(1) Beyannameyi kabul eden memurun	
Sicil No.	İmzası

(2) Gümrüğün Adı : HAYDARPAŞA GİRİŞ			
(3) Beyannamenin		Tescil yapan memurun	
Tescil No.	000000	Sicil No.	İmzası
Tescil Ta.	24.11.1995		
Bordro No.	Tarihi		

(4) İthalat Belge No.	000000
(5) Vergilendirme Yönünden İthalat	
1 ☒ Normal	2 ☐ Geçici Kabul
3 ☐ Muaf	4 ☐ Geçici
İhracat Karşılığında	

(6) İthalatçının adı ve adresi : TUNKAR DIS. TİCARET A.Ş.	
(7) (Varsa) İthalatçının vekilinin/mütesilinin adı ve adresi : ÜZMEL. GÜMRÜKLEME LTD. ŞTİ.	
(8) Gönderenin adı ve adresi : ELBE TRADING LTD. NESTOR HOUSE, EC4V 7EX, LONDON-UNITED KINGDOM	
(9) Eşyanın menşei ülke : BAĞIMSIZ DEVLETLER TOPLULUĞU	
(10) Eşyanın yüklendiği yer : UKRAYNA	
(11) Giriş yolu : 1 ☒ Deniz 2 ☐ Hava 3 ☐ Tır 4 ☐ Demir 5 ☐ Diğer Kara	
(12) Taşıtın Cinsi : GEMİ Bayrağı : UKRAYNA	UKR
(13) Taşıtın Adı : M/V. STAR4 Sefer/Katar No. : 113/1	1
(14) Eşyanın bulunduğu sundurma veya antrepo No. : SUPALAN	
(15) Eşyanın giriş rejimine göre beyanı : 29. TABLO BEY. GİBİ.	
(16) Gümrük işlemini takip edenin	
Karne No.	Adı, Soyadı Tatbik İmzası
GÜMRÜK KOMİSYONCUSU FİRMA KAŞESİ	

Kontrolün Mahiyeti	Kontrolü yapanın Sicil No. İmzası	(21) Beyannamenin manifesto veya antrepo beyannamesi ile kontrolü
(17) İthal Rejimi	/...../19.....	Manifesto No. : 1313 Tarihi : 24.11.1995
(18) Kıymet	/...../19.....	Antrepo beyannamesi UYGUNDUR Sicil No. Manifesto Me.
(19) Tarife	/...../19.....	Gümrük Amiri tarafından yapılacak müşruhat
(20) Hesap ve Tahakkuk	/...../19.....	DİKKAT: SUPALAN DEPOSU VAR!

(22) Beyannamenin muayene memuruna havalesi	(24) TAHAKKUK EDEN VERGİLER			(25) Tahakkuk ettirilen 8256843250 Lira Vergiyi 5...../12...../1995 tarihinde tebellüğ ettim. İtirazım YOKTUR GÜM. KOMİSY. İmzası
	Nevi	Lira	Lira	
(23) Beyannameye eklenen vesaik CIF. 17.11.95 tarihli 400000\$ tutarındaki fatura 17.11.95 tarihli tutarında mençe şahadetnamesi tarihli şahıfeliik müfredatlı fatura (spesifikasyon) 10.11.95 tarihli 00987 No. lu giriş permisi tarihli Sicil No. Muayene Me.	Gümrük Vergisi	2.674.250.000		(26) HAYDARPAŞA GİRİŞ Gümrüğü
	Katma Değer Vergisi	3.871.073.250		
	Damga Resmi			Lira Krş. Vezne No. Nakit Makbuzu No. :/...../19.....
	Andiye Ücreti			
	Gelir Toplamı	6.545.323.250	6.545.323.250	İntaş tarihi
	Belediye Hissesi			
	Rahım Resmi			Gün Ay
	Fon	1.711.520.000	1.711.520.000	
	Ceza			İntaş tarihi
	Emanet Toplamı		1.711.520.000	
	Genel Toplam	8.256.843.250		

(Yazı ile) SEKİZMİLYARİKİYÜZELLİALTIMİLYONSEKİZYÜZKIRK Lira Kurş tahakkuk ettirilmiştir. 5...../12...../1995 Muayene Memuru

(27) Konş. veya Yükleme Şekli No.	(28) Kapların				(29) Eşyanın vergiye esas olan cinsi, nevi, niteliği	(30) Ad valorem tarife giren eşyanın			
						Vergiye esas olan kıymeti		Miktarı	
						Lira	Kr.	Miktar	B. Ölçüsü
1	20000	TORBA	TUNKAR	-	İLK ŞEKİLLERDE,ETİLEN POLİMERLERİ(İLK ŞEKİLLERDE)ÜZGÜL KÜTLESİ 0,94'TEN AZ OLAN POLİETİLEN-ALÇAK YOĞUNLUK POLİETİLEN	21.394.000.	000.-	500000	KGS
	1-İTHALİ SERBEST				BEHER TORBA NET 25 KG'DIR.				
	2-AKREDİTİF				YALNIZ-20000-ADET-TORBADIR.				
	3-E...BANK A.Ş.-MERKEZ ŞUBESİ				YALNIZ 500000KG'DIR				
	10.11.1995/00987				YALNIZ.YİRMİBİRMİLYARÜÇÜZDOKSAN-DÜRTMİLYONTL'DIR.				
	CIF.USD.400.000.-								

TAHAKKUK TABL

Eşyanın cinsi, nevi, niteliği	(35) Kota Dönem	(36) İthal Kaynağı Ödeme Şekli	(37) İthal Müsaadesinin Tarihi	(37) No. su	(38) Gümrük Tarife ve İstatistik Pozisyonu	(39) Vergi Hadleri	
						KDV İstisnası	Gümrük
İLK ŞEKİLLERDE,ETİLEN POLİMERLERİ-İLK ŞEKİLLERDE)ÜZGÜL KÜTLESİ 0,94 TEN AZ OLAN POLİETİLEN-ALÇAK YOĞUNLUKLU POLİETİLEN(LDPE)	1995	AKREDİTİF	10.11.1995	00987	39011021	15	12,50
DEPO HESABI :							
GÜMRÜK V.2.674.250.000.-TL.							
KDV 3.871.073.250.-TL.							
TOPLAM 6.545.323.250.-TL.							
Z10 654.532.325.-TL.							
TOPLAM 7.199.855.575.-TL.							
FON NAKİT TAHSİL!...							

(47) DEPOZİTO SURETİYLE ALINAN PARALAR VE BUNLARIN MAHSUP VE REDDİNE MAHSUS TABLO

DEPOZİTO TAHAKKUKU		MAHSUP VE RED MUAMELESİ	
Lira	Kr.	Lira	Kr.
6545323250 Alınması lazım gelen vergiler		 Mahsup Makbuzu No.	
654532325 % Fazlası Z10		 Red Evrakının No.	
7199855575 Yekûn		 Yekûn	
24/11/1995		/1995	
Sicil No.	Tahakkuk Me.	Sicil No.	İmza
YEDİMİLYARÜZDOKSANDOKUZMİLYONSEKİZYÜZ-ELLİBEŞBİNBEŞYÜZETMİŞBEŞTL.		1 KAP MÜHÜRÜDÜ NUMUNE ALINDI.	

(48) Numunesi bağlı eşyanın cinsi, nevi ve niteliği ile memlekete girip girmeyeceğinin bildirilmesi için:

- 1- Gümrük Laboratuvarına, Müdürlüğüne
- 2- Ziraat Fen Memurluğuna
- 3- Ölçü ve Ayarlar Baş Kont.no.
- 4- Gümrük Veterinerliğine verildi.

24/11/1995
Muayene Me.

33 TESBİT TABLOSU

(31) Spesifik tarifeye giren eşyanın				(32) Tarifemin		Kıymet		Vergi Haddi		Kıymet		Faturadaki Birim Miktar		Eşyanın cinsi, nevi, niteliği	
Vergiye esas olan				Cif Kıymeti		No.su		Vergi Haddi		Kıymet		Faturadaki Birim Miktar		Eşyanın cinsi, nevi, niteliği	
Miktar	B.Ölçüsü	Lira	Kr.												
500000	KGS	21394000	000.-TL.	39011021		Z12,5								TESBİTİ EKİ ÇETELEDİR	
(34) Eşyanın muayene ve tesbiti tarafımdan yapılmıştır.															
5 12 95 Sicil No. Muayene Me.															

OSU

KATMA DEĞER VERGİSİ

(40) Kıymet		(41) Sevk faturasındaki kıymet		(42) Miktar (Safi Kg)		(43) Satışa esas miktar		(44) Gümrük Vergisi (TL.)		(45) BEYAN TABLOSU		(46) TAHAKKUK TABLOSU	
Lira	Kr.	Lira	Kr.			Baş. adet m ² vb.	Birim ölçüsü			EŞYANIN	LİRA	LİRA	LİRA
21.394.000.000.-		21.394.000.000.		500000		500000KG	KG	2674250000		FOB KIYMETİ			
										SİGORTA			
										NAVLUN			
										DIĞER GİDER			
										KIYMET TOP. CIF KIYMETİ	21.394.000.000	21.394.000.000	
										GÜMRÜK VER.		2.674.250.000	
										BELEDİYE HİS.		-	
										DAMCA RESMİ		-	
										PUL.ORDINO		2.000.000	
										DIĞER GİDER		500.000	
										FONLAR ½ 8		1.711.520.000	
										KKDE 71		-	
										HARC 701,2		24.885.000	
										TOPLAM		25.807.155.000	
										RIHTIM RESMİ		-	
										K.D.V. MATRAHI		25.807.155.000	
										KATMA DEĞER VERGİSİ		3.871.073.250	

(49) Eşyanın tarife bakımından yapılan tahlilinde

GÜNDERİLEN ÖRNEK ETİLEN POLİMERLERİNDEN (İLK ŞEKİLLERDE) ÜZGÜL KÜTLESİ 0.94'TEN AZ OLAN ALÇAK YOĞUNLUK POLİETİLEN (LDPE)

KİMYACER SİCİL NO + İMZA

24 / 11 / 1995

KİMYACER
ASLI GİBİDİR

(52)

Eşyaya Ödenen Dövizin (ödenecek)

Cinsi USD.

Miktar 400.000.-

Kur değeri 53485.-

Transfer edildiği (Edileceği) Ülke İNGİLTERE

Eşyanın teslim şekli

C.I.F.

(53)

Tahakkuk Ettirilen 3871073250 TL K.D.V.

ve TL Ek

Vergiye tabellüğ et-

tim.

İtirazım YOKTUR

24 / 11 / 1995

GÜMRÜK KOMİSY.

İMZA

(50)

Yapılan tahlili tabellüğ ettim.

İtirazım YOKTUR

24 / 11 / 1995

(51)

Ölçü ve Ayarlar Başkontrolörlüğü, Ziraat Müd., Ziraat Fen memurluğu ve Gümrük Veterinerliğine mahsus sütun.

KIYMET BEYAN KISMI

1. Alış mukavelesi veya sipariş mektubunun : { Tanzım yeri : İNGİLTERE 2. Teslim Şartı : CIF (F.O.B.), (C.I.F.), (F.A.S.), (C&F), (F.O.R.), (F.O.T.), (I) :
No. : E-011-NOV Cinsi :
Tarihi : 17.11.1995 3. Mutat harici iskontolar : Nisbeti : 7

A Eşyanın kat'î satış akdine istinaden ithali ve ithalatçının satıcı firma ile olan münasebetinin müstakil bir alıcı vasfında bulunması haline mahsustur.

Bu beyannamede hüviyeti yazılı olan ve imzası bulunan ben (biz) bu beyanname ile birlikte Gümrük İdaresine verdiğim (verdiğimiz) 17.11.1995 tarihli CIF \$ 400000 tutarındaki 1 adet fatura muhteviyatı eşyanın :

1 - (a) Hakiki ithalatçı olduğumu/muzu (1), (b) Yukarıda hüviyeti yazılı ithalatçının vekili/müessesili olduğumu/muzu (1),

2 - Eşyanın bu beyanname ile verilen faturada yazılı bedel, karışığında satın alındığını ve aşağıda yazılı masraflar haricinde bu eşya için gerek doğrudan doğruya gerek dolayısıyla başkaca bir tediyede bulunulmadığını ve bulunulmayacağını ;

3 - Ekli faturada yazılı eşya bedelinden ayrı olarak aşağıda müfredan gösterilen masrafların ödendiğini (ödeneyeceğini) (1) :

(a) Navlun :
(b) Sigorta :
(c) Ambalaj :
(d) Ecnebi memlekette ödenen vergi, resim ve harçlar :
(e) Yükleme :
(f) Sair masraflar :
(f)

4 - İşbu beyannamede adı yazılı satıcı firmanın işinin kontrolünde vazifeli veya işinde ortak olan herhangi bir kimsenin (ithalatçının işinin) (1) kontrolünde vazifeli bulunmadığı gibi ortaklığıda olmadığını,

5 - Beyanname muhteviyatı eşyanın yurda ithalinden sonra yapılacak satışından elde olunacak kârın hiçbir kısmının doğrudan doğruya veya dolayısıyla satıcı firmaya veya onun işinin kontrolünde vazifeli veya işine ortak her hangi bir kimse veya Firmaya intikal etmeyeceğini.

Beyan ederim (ederiz) (1).

Beyan sahibinin adı, soyadı, imzası

GÜM.KOM.VEKALET BİLGİLERİ

PUL/İMZA

B Satıcının acentesi veya komisyoncusu olan veya satıcı firma ile kendi firması aynı üçüncü şahısların kontrolü altında bulunan veya satıcı firma ile olan münasebeti müstakil bir alıcı vaziyetinde bulunmayan ithalatçılara mahsustur.

Bu beyannamede hüviyeti yazılı olan ve imzası bulunan ben (biz) bu beyanname ile birlikte Gümrük İdaresine verdiğim (verdiğimiz) 17.11.1995 tarihli CIF \$ 400000 tutarındaki 1 adet fatura muhteviyatı eşyayı gönderen firmanın :

1 - Komisyoncusu veya acentesi veya şubesi olduğumu (olduğumuzu) (1),

2 - Eşyayı gönderen firma ile aramızda aşağıda yazılı hususlar dolayısıyla rabta bulunduğumu :

3 - Faturada (faturalarda) (1) yazılı bedele ilâveten aşağıdaki masrafların da tarafımdan (tarafımızdan) ödendiğini (ödeneyeceğini) (1);

(a) Navlun :
(b) Sigorta :
(c) Ambalaj :
(d) Ecnebi memlekette ödenen vergi, resim ve harçlar :
(e) Yükleme :
(f) Sair masraflar :
(f)

4 - Fatura muhteviyatı eşyanın ithalinden sonra yapılacak satışından elde edilecek kârın :

(a) - Hiçbir kısmının doğrudan doğruya veya dolayısıyla satıcıya veya satıcıya iş hususunda ortak şahıs ve firmalara intikal etmeyeceğini,

(b) - Aşağıda gösterilen ve ekli olarak verilen vesikalarda yazılı olan nisbet ve esaslar dairesinde satıcı firmaya veya satıcıya iş hususunda ortak şahıs ve firmalara intikal edeceğini :

Beyan ederim (ederiz) (1).

Beyan sahibinin adı, soyadı, imzası

LİMAN VEYA ARDIYE ÜCRETİNİN

Makbuz No.		Liman ve Ardiye Mühür - İmza
Alınan ücret		
Eşyanın ambara giriş tarihi		
Eşyanın ambardan çıkış tarihi		
Eşyanın kap adedi		
Eşyanın ağırlığı		

KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Karşılaştırma ve Arşivleme Şb. Md. DEPOZİTO RED BORDROSU

No.	Tarihi	Menge şahadnamesi	Red yazısı

Belgeler uygun görülmüş ve eklenmiştir.
Sicil No. / / 19....
İmzası

Şube 1 - Kontrol İşlemleri Şb. Md.

Mevzuatın gerektirdiği kontroller yapılmıştır.
(Hesap hariç)

Tenkidi :

Sicil No. İmza ve Kaşe / / 19....

Şube 2 - Kontrol İşlemleri Şb. Md.

Hesap kontrolü yapılmıştır.

Tenkidi :

Sicil No. İmza ve Kaşe / / 19....

Şube 3 - Karşılaştırma ve Arşivleme Şb. Md.

Gümrüklerce tahsil edilen vergi ve resimler Gümrük işlemleri defterleriyle karşılaştırılmıştır.

Tenkidi :

Sicil No. İmza ve Kaşe / / 19....

(1) Bunlardan duruma uymayan ibare veya madde hükümleri beyan sahibi tarafından mürekkepli kalemle çizilip imza edilecektir.

(Örnek: 42)

T. C.
GÜMRÜKLERİSupaiaa gümrük işlemleri için
İSTEK KAĞIDI

Sıra No. : 00012

1) İŞ SAHİPLERİNE MAHSUS TABLO			2) GÜMRÜK İŞİNE MAHSUS TABLO	
H. PAŞA GİRİŞ			Eşyanın girdiği ilate: 1 KEREYE MAHSUS	
Gümrüğüne			Manifesto No. 1313	
Eşyanın cinsi: ALÇAKYOĞUNLUK POLİETİLEN			Manifesto tarihi: 24.11.1995	
Tarife No. 39011021			Tescil edilen beyanname: No. 000000	
Ağırlığı: 500000 KGS			Tarihi: 24.11.1995	
Parça sayısı: 20000 TORBA			Manifesto memuru	
Miktarı: 20000 TORBA				
Getiren taşıtın adı: M/V STAR4				
Çıkarıldığı yer: 2 NO'LU RIHTIM				
Adres:				
16 kuruş Pel Luz			İstek kağıdına yazılı eşyanın	
			çıkartılmasına izin verilmiştir.	
			24 - / 11 - / 1995	
			Gümrük Emiri	
			Resmi mühr	
3) İŞLEME İDARESİNCE DOLDURULACAK TABLO			GÜMRÜK İŞİNE GİRİŞİNDEN DOLDURULACAK TABLO	
Liman	Numara	Tarih	Beyanname No.	
Teklif kağıdının			Eşyanın cinsi:	
Gönderme kağıdının			Tarife No. ve vergi haddi:	
Makbuz			İşe başlandığı gün ve saat:	
Eşyanın bulunduğu taşıt:			Muayene başmemuru	
			Muayene memuru	
/ / 19				
İmza:				
İmza:				

T.C.
MALİYE VE GÜMRÜK BAKANLIĞI
GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ

Seri : A. E.

Sıra No :

000000

Özel No :

GÜMRÜK VEZNE ALINDISI

ÇEKİLEN EŞYANIN		DAYANAĞI BELGİNİN		TARİHİNİN	LİRA
Miktarı	Çeşidi	Yevmiye No :		İthalatın	
		Beyanname No :	000000	İthalatın	
		Tahakk. Belge.	24.11.1995	K.D.V.	
		Mahsup		Depozito	7.199.855.575
		Mülzokketeşi No :		Emanet	
				Diğer	
				TOPLAM	7.199.855.575

D.M.V. Çek No : 7/A D.M.O. Basm Mühürü - 1995

Tunçkardeş A.Ş. tarafından teslim edilen ve ithal edilen malın gümrük vergisi ve diğer vergileri tahakkuk ettirilmiştir. İthalatın K.D.V. tahakkuk ettirilmiştir.

24/11/95

H. Hilmiyeoğlu

Veznedar
Adı SOY
ALİ GENCER
VEZNEDAR
22990

Beyanname No :
Vezne No :
Adı :
İmza :
Mühür :
Tarih :
Veznedar :
22990

1- Mükellef

(EK.26)

T.C.
MALİYE VE GÜMRÜK BAKANLIĞI
GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ

Seri : A. R.
Sıra No : 417258
Özel No :

GÜMRÜK VEZNE ALINDISI

ÇEKİLEN EŞYANIN		DAYANAĞI BELGENİN		TARİHLERİN	L İ R A
Miktarı	Çeşidi	Yönlü No :	Reyaanane No.	Çeşidi	
			24.11.1998	İthalde alınan	
				Y. D. V.	
				Depozito	
				Emhanel	1711.520.00
				Diğer	
				TOPLAM	1711.520.00

DÜNYA DİŞİCİ A.Ş. BAĞIŞAN OĞLU YÜZ ON BİR MİLYON BEŞ YÜZ / 11 / 1998
T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı / İthalde alınan K. D. V. 24/11/1998

H. Bağışan Oğlu
23247

Veznedar
Adı Soyadı
M. O. GENCER
VEZNEDAR
22200

İHSİLAT MAKBUZU

8.911.375.575.-

24.11.1995

TUNKAR DIŞ TİCARET A.Ş.

400.000 \$ Ldpe İthalatının Gümrük Vergisi ve Fonuna Mah.

Sekizmilyardokuzyüzonbirmilyonüçyüzyetmişbeşbinbeşyüzyetmişbeş TL.

ÇEK

İmza :

ÖZMEL

GÜMRÜKLEME & DIŞ TİCARET

LİMİTED ŞİRKETİ



ÖZMEL

GÜMRÜKLEME & DIŞ TİCARET
LİMİTED ŞİRKETİTünel Geçidi İş Hanı B Blok K. 4 No. 417
80050 Beyoğlu - İSTANBUL
Tel.: 252 64 26 / 252 64 27 Fax : 252 16 27
Tic. Sicil No.: 279625 / 227207
Beyoğlu V.D. 7029910012

Yaprak No.

(Örneği: 47)

ÇETELE DEFTERİ

BEYANNAMEDEKİ								Beyanname	
Eşyanın				Kıtların				No.	Tarih
Cins ve nev'i	Tarife No.	İşleme esas miktarı	Detaylı miktarı	Markası	No.	Nev'i	Adedi		
İLK ŞEKİLLERDE ETİLEN POLİMERLER	39.01	500000	504000	TUNKAR	7	20000	AD.	00000	24.11.1995
ÖZGÜL AŞ. C. BÜTEN	10.21	KGS	KGS			TORBA			
A2-OLAN ALÇAK									
YÜZÜNLÜK POLİ									
ETİLEN									
MUAYENE HEYETİNİN TESPİTİ								Tağitın	
İLK ŞEKİLLERDE	39.01							No.	Nev'i
ETİLEN POLİMERLER	10.21								
ÖZGÜL AŞ. C. BÜTEN									
TEN AD OLAN									
ALÇAK YÜZÜNLÜK									
YÜZETİLEN									
ÇETELE MUHTEVİYATI, LOPE'LEL BEYANA UYGUN OLUP, SAHİLİZARAK TARTILARAK YÜKLENTİLECEK MAL SAHİBİNE TESLİMİ İÇİN KOLCUYA TEVAİ EDİLDİ.									
Muayene memuru					Muayene Başmemuru				
İmza ()					İmza ()				
İmza					İmza				
İstek kağıdının		KOLCULARIN SAYIMI							
No. : 00012	Kıtların								Toplam
Tarih : 24.11.1995	Markası	No.	Nev'i	Adedi					
Gömrük mezbuzası									
No. : 000000	KETELE MUHTEVİYATI		20000						
Tarih : 24.11.1995	TORBADA		500.000 KGS MAL						
	SAHİBİNE		TESLİM EDİLDİ						
Liman mezbuzası	TART. FİŞLERİ		EKUTBIR						
No. :									
Tarih :									
26.11.1995									
					Koleu.				
					İmza ()				
					İmza				

NOT: Bu defter zimbeldir. Her beyanname için kopyası iki nüsha doldurulur. Bunlar koparılarak I ve II sayılı beyannamelere bağlanır.

MAHSUP ALINDISI

T.C.
MALİYE VE GÜMRÜK BAKANLIĞI
H. PAŞA GİRİŞ GÜMRÜK BÜYÜK MÜDÜRLÜĞÜ

Seri : A. L.

Sıra No : 583331

Özel No : 50.31

Hangi Saymanlık Adına Tahsil Edildiği veya
Nereden Gelen Alındı Üzerine Mahsup Yapıldığı :
Borcu Çeşidi

H. PAŞA GİRİŞ Saymanlık Md.
Yerli İmza No: 3.871.073.250.

Dayanağı Belgenin		Hesabın Adı	BORÇ (LİRA)	ALACAK (LİRA)
Tarihi	24.11.1995	Emmeller H.S.	6.545.323.250	
Numarası	000000	Bilgi Gelirleri H.S.		6.545.323.250
Düzenlendiği Yer	İST.			
TOPLAM			6.545.323.250	6.545.323.250

TUNKAR. DIŞ. TİCARET. A.Ş.

ALTI MİLYAR BEŞ YÜZ KIRK BEŞ MİLYON ÜÇ MİLLİYAT İKİ YÜZ ALTMİLLİYAT LİRA

reu yukarıdaki hesaplara kaydedilmek suretiyle mahsuben tahsil edilmiştir.

Düzenleyen
Adı Soyadı

Yılmaz Cürk
23310

5.12.1995
Saymanlık Müdürü
İmza

1 - Mükellef

D.M.O. Baum Mühürsüz - 1992

0007156

GÜMRÜK SAYMANLIK MÜDÜRLÜĞÜ

İSTANBUL 05/12/1995

= 654.532.325,- TL

Bu çek karşılığında

TUNKAR DİSTİ

amrine

yalnız

14,522.40 TL ödenen 20.02.1995 tarihinde

0065 ERENKÖY-İST.

41562

3040Q08-5-4

Süleyman YANIK
Saymanlık Müdürü

"0007156" 0100065: 70000051."

Z.....BANKASINDAN ALINAN İADE ÇEK(SUPALAN DEPO İADESİ)

(EK.31)

DÜŞÜK MİLLİYAT

Tahvil Taktik Güllüye ve Şahitlik Taktik

Yıldırım Öner

Tahvil Taktik Güllüye ve Şahitlik Taktik
Tahvil Taktik Güllüye ve Şahitlik Taktik
Tahvil Taktik Güllüye ve Şahitlik Taktik

FATURA

TASTIKLI

FATURA

Gümrük

Bey. Tarihi

Bey. No.

İthal. Mds. No.

İthal. Mds. 7a.

G. T. I. P. No.

Mal. Cinsi

Mal Bedeli

HAYDARPAŞA

24.11.1995

0000000

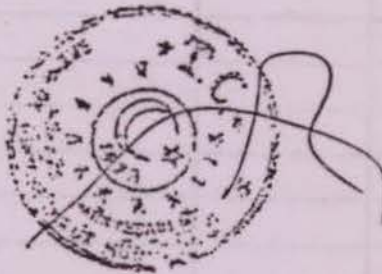
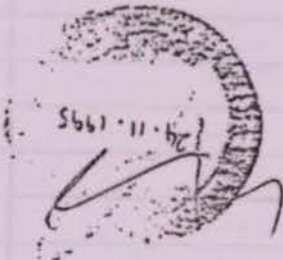
00987

10.11.1995

39.01.10.21

ALGAK 40800000 POLİETİLEN

CIF. 8.400.000,-



TİLİ İTHAA TARİHİ 24.11.1995

DEKONT

Tarih : 05.12.1995

Müşteri V.D.

Sayın : TUNKAR DIŞ TİCARET A.Ş!

BÜYÜKDERE CAD.273/1
MECİDİYEKÜY-İSTANBUL.



ÖZMEL
GÜMRÜKLEME & DIŞ TİCARET
LİMİTED ŞİRKETİ

Tünel Geçidi İç Hani B Blok K. 4 No. 417
80050 Beyoğlu - İSTANBUL
Tel.: 252 64 26 - 252 64 27 Fax: 252 16 27
Tic. Sicil No. 279525/227207
Beyoğlu V.D. XXXXXX
7020026673

Gömrüğü : HAYDARPAŞA GİRİŞ

Dövizin Cinsi : USD.400.000.-

Beyanname Tarihi : 24.11.1995/

Akreditif No. : 543/152/88-009

Beyanname No. :__000000

Güm. Tarife Pozisyonu : 39.01.10.21.

Vasıta İsmi :—M/V-STAR4

Görn. Makbuzu T. ve No. :

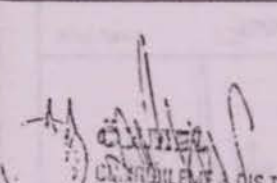
Markası

Ardiye Mak. Ta. ve No.

Sikleti

Eşyanın Cinsi : ALÇAK YOĞUNLUK POLİETİLEN

Kap Adedi : 20000

	Masrafların Nevi	Lira
	Gümrük Vergisi MAHSUP AL.5.12.95/583331	6.545.323.250
	Autonö Ödeme İADE ÇEK	654.532.325
	XXXXXX T.KONUT FONU VEZNE AL.24.11.95/	1.711.520.000
	İstiflenme BURAK NAKLİYAT FATURASI	8.625.000
	Orjino ve Acenta Ücretleri	
Ekleri	Mühürlü Pul Masrafları	100.000
	Yüklenme Boşaltma	
	Fotokopi	250.000
	Kuşat Masrafı	
	Nakliye	
	Müteferrik Masraf	
Yukarıda dokümü bulunan masraflar hesabınıza borç kaydedilmiştir.		Toplam 8.920.350.575

Yukarıda doküman bulunan masraflar hesabınıza borç kaydedilmiştir.

Toplam	8.920.350.575
--------	---------------

FATURA

Seri A Sıra № 1001

Tarih : 5.12.1995

Müşteri V.D.



ÖZMEL

GÜMRÜKLEME & DIŞ TİCARET
LİMİTED ŞİRKETİ

Ticaret Sicil No : 279625/227207
Büyükdere Cad. 273/1
MECİDİYEKÜY-İSTANBUL
7020026673

Sayın : TUNKAR DIŞ TİCARET A.Ş.
BÜYÜKDERE CAD.273/1
MECİDİYEKÜY-İSTANBUL

Gümrüğü : HAYDARPAŞA Dövizin Cinsi : \$.400.000.-
Beyanname Tarihi : 24.11.1995 Akreditif No. : 543/152/88-009
Beyanname No. : 000000 Güm. Tarife Pozisyonu : 39.01.10.21.
Vasıta İsmi : M/V STAR4 Güm. Maktuzu T. ve No. :
Markası : Ardiye Mük. Ta. ve No. :
Sikleti : Eşyanın Cinsi : ALCAK YOĞUNLUKLU-POLİETİLEN
Kap Adedi : 20000 TORBA

Masrafların Nevi	Lira
Gümrük Vergisi	
Ardiye Ücreti	
İnvokan	
İstifleme	
Ordino ve Acenta Ücretleri	
Muhafız Pul Masrafları	
Yükleme Boşaltma	
Fotokopi	
Kuşat Masrafı	
Nakliye	
Mütelenek Masrafı	
Komisyon	20.000.000.-

Ekleri
DEKONT

Şirketin Adı : ÖZMEL GÜMRÜKLEME & DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
Ticaret Sicil No : 279625/227207
Büyükdere Cad. 273/1
MECİDİYEKÜY-İSTANBUL
7020026673

ASIL

Y/İRMİÜÇMİLYON....

Toplam 20.000.000.-

KDV 3.000.000.-

Net Toplam 23.000.000.-

T U N K A R
DİŞ TİCARET A.Ş.

E.....BANK A.Ş.
MERKEZ ŞUBESİ
İSTANBUL

28.11.1995
REF:000/00

Referansınız : 543/152/88-009
Meblağ : CIF.\$.400.000.-
Fiili ithal tarihi: 24.11.1995

İlgide kayıtlı ithalat işlemlerimizle ilgili olarak, fiili
ithalat tamamlanmış olup, taahhüt kapatma ile ilgili vesaik
ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımızla,
TUNKAR DİŞ TİCARET A.Ş.

Kaşe + İmza

Ekler: Gümrükçe tasdikli fatura aslı,
G.G.B. fotokopisi,
Gümrük vezne alındısı f.kopisi 2 ad.,
Çetele f.kopisi,
Original sigorta poliçesi.

TUNKAR DİŞ Ticaret A.Ş. Büyükdere Cad. NO: 273/1, MECİDİYEKÖY-İSTANBUL
Telefon: 90 (212) 222 22 22 pbx-FAX: 90 (212) 222 22 21 TLX: 36666 tun tr.

TUNKAR DIŞ TİCARET A.Ş.

Büyükdere Cad.273/1
Mecidiyeköy-İstanbul
Tel:(212)222 22 22 pbx
Fax:(212)222 22 21
Tlx:36666 tun tr
Tic.Sic.NO:00000000
VD.NO:000000000000

SERİ K SIRA NO : 666147

TARİH : 06.12.1995
FATURA NO : 1112
İRSALİYE NO : -
İRSALİYE TARİHİ : -
M. KODU : LDPE
VERGİ DAİRESİ : G.O.PAŞA
VERGİ HESAP NO : 000000

T U N K A R
DİŞ TİCARET A.Ş.

PLAS PLASTİK SAN.VE.TİC.A.Ş.

ERDİL SOK.13/2,HAL YOLU

GAZİOSMANPAŞA - İSTANBUL



İl Kodu : 34

FATURA

KOD	AÇIKLAMA	BİRİM	MİKTAR	B. FİYAT	TUTAR
	ALÇAK YOĞUNLUKLULU POLİETİLEN TİP:10803-020	MT	500	58.500.000.-	29.250.000.000.-
	KDV.....	Z15			4.387.500.000.-
	TOPLAM.....				<u>33.637.500.000.-</u>
	İŞBU FATURA MUHTEVİYATI MALLAR H.PAŞA LİMANINDA GEMİ ÜSTÜ OLARAK TESLİM EDİLEREK SATILMIŞTIR. TOPLAM 20.000 TORBADIR.				
	ÖDEME:ŞİRKET MERKEZİMİZDE 1 AY İÇİNDE KAPANMAK ÜZERE PEŞİN.				

ALNIZ Y/OTUZÜÇMİLYARALTIYÜZOTUZYEDİMİLYONBEŞYÜZBİN.....

TEK DÜZEN HESAP PLANI
(ÖRNEĞİMİZDE KULLANILAN ALT HESAPLARIN AÇILIMI.)

1. DÖNEN VARLIKLAR

10. HAZIR DEĞERLER

- 100. KASA
 - 100.01 TL Kasası
 - 100.01.01 Merkez TL Kasası
 - 100.01.01.001 Merkez TL Kasası
 - 100.02 Döviz Kasası
 - 100.02.01 Merkez Döviz Kasası
 - 100.02.01.001 USD Kasası
 - 100.02.01.002 DM Kasası
- 101. ALINAN ÇEKLER
 - 101.01 Ocak 1995
 - 101.02 Şubat 1995
 - 101.03 Mart 1995
 - 101.04 Nisan 1995
 - 101.05 Mayıs 1995
 - 101.06 Haziran 1995
 - 101.07 Temmuz 1995
 - 101.08 Ağustos 1995
 - 101.09 Eylül 1995
 - 101.10 Ekim 1995
 - 101.11 Kasım 1995
 - 101.12 Aralık 1995
- 102. BANKALAR
 - 102.01 Mevduat Hesapları
 - 100.01.01 E.....bank Hesabı
 - 102.02 Döviz Tevdiat Hesapları
- 103. VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ (-)
 - 103.01 Ocak 1995
 - 103.02 Şubat 1995
 - 103.03 Mart 1995
 - 103.04 Nisan 1995
 - 103.05 Mayıs 1995
 - 103.06 Haziran 1995
 - 103.07 Temmuz 1995
 - 103.08 Ağustos 1995
 - 103.09 Eylül 1995
 - 103.10 Ekim 1995
 - 103.11 Kasım 1995
 - 103.12 Aralık 1995
- 108. DİĞER HAZIR DEĞERLER

11. MENKUL KIYMETLER

- 110. HİSSE SENETLERİ
- 111. ÖZEL KESİM TAHVİL, SENET VE BONOLARI
- 112. KAMU KESİM TAHVİL, SENET VE BONOLARI
- 118. DİĞER MENKUL KIYMETLER
- 119. MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)

12. TİCARİ ALACAKLAR

- 120. ALICILAR
 - 120.01 Yurt İçi Alıcılar
 - 120.01.01 Plas Plastik
 - 120.02 Yurt Dışı Alıcılar
- 121. ALACAK SENETLERİ

- 122. ALACAK SENETLERİ REESKONTU (-)
- 126. VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR
- 127. DİĞER TİCARİ ALACAKLAR
- 128. ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR
- 129. ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)

13. DİĞER ALACAKLAR

- 131. ORTAKLARDAN ALACAKLAR
- 132. İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR
- 133. BAĞLI ORTAKLIKLARDAN ALACAKLAR
- 135. PERSONELDEN ALACAKLAR
- 136. DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR
- 137. DİĞER ALACAK SENETLERİ REESKONTU (-)
- 138. ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR
- 139. ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)

14.

15. STOKLAR

- 150. İLK MADDE VE MALZEME
- 151. YARI MAMÜLLER-ÜRETİM
- 152. MAMÜLLER
- 153. TİCARİ MALLAR
 - 153.01 Ldpe
- 157. DİĞER STOKLAR
- 158. STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)
- 159. VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI
 - 159.01 Verilen Yurt İçi Sipariş Avansları
 - 159.02 Verilen Yurt Dışı Sipariş Avansları
 - 159.03 İthalat Sipariş ve Giderleri
 - 159.03.01 543/152/88-009 nolu 500 mt / 400.000 \$ Ldpe Akreditifi
 - 159.03.01.001 Mal Bedeli
 - 159.03.01.002 Gümrük Vergileri
 - 159.03.01.003 Banka Masrafları
 - 159.03.01.004 Harçlar ve Fonlar
 - 159.03.01.005 Nakliye , Hammaliye
 - 159.03.01.006 Sigorta
 - 159.03.01.007 Diğer Masraflar

16.

17. YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM MALİYETİ

- 179. TAŞERONLARA VERİLEN AVANSLAR

18. GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI

- 180. GELECEK AYLARA AİT GİDERLER
- 181. GELİR TAHAKKUKLARI

19. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR

- 190. DEVREDEN KDV
- 191. İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ
 - 191.01 İndirilebilir Kdv
 - 191.02 Satış İadesi Kdv
 - 191.03 Mdv İndirilebilir Kdv
- 192. DİĞER KATMA DEĞER VERGİSİ
- 193. PEŞİN ÖDENEN VERGİLER VE FONLAR
- 195. İŞ AVANSLARI
- 196. PERSONEL AVANSLARI
- 197. SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI

- 198. DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR
- 199. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR KARŞILIĞI (-)

2. DURAN VARLIKLAR

20.

21.

22. TİCARİ ALACAKLAR

- 220. ALICILAR
- 221. ALACAK SENETLERİ
- 222. ALACAK SENETLERİ REESKONTU (-)
- 226. VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR
- 229. ŞÜPHELİ ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)

23. DİĞER ALACAKLAR

- 231. ORTAKLARDAN ALACAKLAR
- 232. İŞTİRAKLERDEN ALACAKLAR
- 233. BAĞLI ORTAKLIKLARDAN ALACAKLAR
- 235. PERSONELDEN ALACAKLAR
- 236. DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR
- 237. DİĞER ALACAK SENETLERİ REESKONTU (-)
- 239. ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)

24. MALİ DURAN VARLIKLAR

- 240. BAĞLI MENKUL KIYMETLER
- 241. BAĞLI MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)
- 242. İŞTİRAKLER
- 243. İŞTİRAKLERE SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)
- 244. İŞTİRAKLER SERMAYE PAYLARI DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KAR.(-)
- 245. BAĞLI ORTAKLIKLAR
- 246. BAĞLI ORTAKLIKLARA SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)
- 247. BAĞLI ORT.SERMAYE PAYLARI DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KAR. (-)
- 248. DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR
- 249. DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR KARŞILIĞI (-)

25. MADDİ DURAN VARLIKLAR

- 250. ARAZİ VE ARSALAR
- 251. YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ
- 252. BİNALAR
- 253. TESİS, MAKİNA VE CİHAZLAR
- 254. TAŞITLAR
- 255. DEMİRBAŞLAR
- 256. DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR
- 257. BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)
- 258. YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR
- 259. VERİLEN AVANSLAR

26. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

- 260. HAKLAR
- 261. ŞEREFIYE
- 262. KURULUŞ VE ÖRGÜTLENME GİDERLERİ
- 263. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ
- 264. ÖZEL MALİYETLER
- 267. DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR
- 268. BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)
- 269. VERİLEN AVANSLAR

27. ÖZEL TÜKENMEYE TABİ VARLIKLAR

- 271. ARAMA GİDERLERİ
- 272. HAZIRLIK VE GELİŞTİRME GİDERLERİ
- 277. DİĞER ÖZEL TÜKENMEYE TABİ VARLIKLAR
- 278. BİRİKMİŞ TÜKENME PAYLARI (-)
- 279. VERİLEN AVANSLAR

28. GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI

- 280. GELECEK YILLARA AİT GİDERLER
- 281. GELİR TAHAKKUKLARI

29. DİĞER DURAN VARLIKLAR

- 291. GELECEK YILLARDA İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ
- 292. DİĞER KATMA DEĞER VERGİSİ
- 293. GELECEK YILLAR İHTİYACI STOKLAR
- 294. ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR
- 295. PEŞİN ÖDENEN VERGİLER VE FONLAR
- 297. DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR
- 298. STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)
- 299. BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)

3. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

30. MALİ BORÇLAR

- 300. BANKA KREDİLERİ
- 303. UZUN VADELİ KREDİLERİN ANAPARA TAKSİTLERİ VE FAİZLERİ
- 304. TAHVİL ANAPARA BORÇ, TAKSİT VE FAİZLERİ
- 305. ÇIKARILMIŞ BONALAR VE SENETLER
- 306. ÇIKARILMIŞ DİĞER MENKUL KIYMETLER
- 308. MENKUL KIYMETLER İHRAÇ FARKI (-)
- 309. DİĞER MALİ BORÇLAR

31.

32. TİCARİ BORÇLAR

- 320. SATICILAR
 - 320.01 Yurt İçi Satıcılar
 - 320.02 Yurt Dışı Satıcılar
 - 320.03 Hizmet Firmaları
 - 320.03.01 Gümrük Komisyoncuları
 - 320.03.01.001 Özmel Gümrükleme
- 321. BORÇ SENETLERİ
- 322. BORÇ SENETLERİ REESKONTU (-)
- 326. ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR
- 329. DİĞER TİCARİ BORÇLAR

33. DİĞER BORÇLAR

- 331. ORTAKLARA BORÇLAR
- 332. İŞTİRAKLERE BORÇLAR
- 333. BAĞLI ORTAKLIKLARA BORÇLAR
- 335. PERSONELE BORÇLAR
- 337. DİĞER BORÇ SENETLERİ REESKONTU (-)
- 339. DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR

34. ALINAN AVANSLAR

- 340. ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI
- 349. ALINAN DİĞER AVANSLAR

35. YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM HAKEDİŞLERİ

36. ÖDENECEK VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

- 360. ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR
- 361. ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ
- 368. VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER
- 369. ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

37. BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

- 370. DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KAR.
- 371. DÖNEM KARININ PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜ.(-)
- 372. KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI
- 373. MALİYET GİDERLERİ KARŞILIĞI
- 379. DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

38. GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI

- 380. GELECEK AYLARA AİT GELİRLER
- 381. GİDER TAHAKKUKLARI

39. DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

- 391. HESAPLANAN KDV
 - 391.01 Hesaplanan Kdv
 - 391.02 Alış İade Kdv
 - 391.03 Ödenecek Kdv
- 392. DİĞER KDV
- 393. MERKEZ VE ŞUBELER CARİ HESABI
- 398. SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI
- 399. DİĞER ÇEŞİTLİ YABANCI KAYNAKLAR

4. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**40. MALİ BORÇLAR**

- 400. BANKA KREDİLERİ
- 405. ÇIKARILMIŞ TAHVİLLER
- 407. ÇIKARILMIŞ DİĞER MENKUL KIYMETLER
- 408. MENKUL KIYMETLER İHRAÇ FARKI (-)
- 409. DİĞER MALİ BORÇLAR

41.

42. TİCARİ BORÇLAR

- 420. SATICILAR
- 421. BORÇ SENETLERİ
- 422. BORÇ SENETLERİ REESKONTU (-)
- 426. ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR
- 429. DİĞER TİCARİ BORÇLAR

43. DİĞER BORÇLAR

- 431. ORTAKLARA BORÇLAR
- 432. İŞTİRAKLERE BORÇLAR
- 433. BAĞLI ORTAKLIKLARA BORÇLAR
- 437. DİĞER BORÇ SENETLERİ REESKONTU (-)
- 438. KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR
- 439. DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR

44. ALINAN AVANSLAR

- 440. ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI
- 449. ALINAN DİĞER AVANSLAR

45.

46.

47. BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

- 472. KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI
- 479. DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

48. GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI

- 480. GELECEK YILLARA AİT GELİRLER
- 481. GİDER TAHAKKUKLARI

49. DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

- 492. GELECEK YILLARA ERTELENEN VEYA TERKİN EDİLEN KDV
- 493. TESİSE KATILMA PAYLARI
- 499. DİĞER ÇEŞİTLİ UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

5. ÖZKAYNAKLAR

50. ÖDENMİŞ SERMAYE

- 500. SERMAYE
- 501. ÖDENMEMİŞ SERMAYE (-)

51.

52. SERMAYE YEDEKLERİ

- 520. HİSSE SENETLERİ İHRAÇ PRİMLERİ
- 521. HİSSE SENEDİ İPTAL KARLARI
- 522. M.D.V. YENİDEN DEĞERLEME ARTIŞLARI
- 523. İŞTİRAKLER YENİDEN DEĞERLEME ARTIŞLARI
- 529. DİĞER SERMAYE YEDEKLERİ

53.

54. KAR YEDEKLERİ

- 540. YASAL YEDEKLER
- 541. STATÜ YEDEKLERİ
- 542. OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER
- 548. DİĞER KAR YEDEKLERİ
- 549. ÖZEL FONLAR

55.

56.

57. GEÇMİŞ YILLAR KARLARI

- 570. GEÇMİŞ YILLAR KARLARI

58. GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI (-)

- 580. GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI

59. DÖNEM NET KARI (ZARARI)

6. GELİR TABLOSU HESAPLARI

60. BRÜT SATIŞLAR

- 600. YURTIÇİ SATIŞLAR
- 600.01 Ldpe Satışları
- 601. YURTDIŞI SATIŞLAR
- 602. DİĞER GELİRLER

61. SATIŞ İNDİRİMLERİ

- 610. SATIŞTAN İADELER (-)
- 611. SATIŞ İSKONTALARI (-)
- 612. DİĞER İNDİRİMLER (-)

62. SATIŞLARIN MALİYETİ

- 620. SATILAN MAMÜLLER MALİYETİ (-)
- 621. SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ (-)
- 621.01 Ldpe Satılan Mal Maliyeti
- 622. SATILAN HİZMET MALİYETİ (-)
- 623. DİĞER SATIŞLARIN MALİYETİ (-)

63. FAALİYET GİDERLERİ

- 630. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (-)
- 631. PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ (-)
- 632. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (-)

64. DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR KARLAR

- 640. İŞTİRAKLERDEN TEMETTÜ GELİRLERİ
- 641. BAĞLI ORTAKLIKLARDAN TEMETTÜ GELİRLERİ
- 642. FAİZ GELİRLERİ
- 643. KOMİSYON GELİRLERİ
- 644. KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR
- 645. MENKUL KIYMET SATIŞ KARLARI
- 646. KAMBİYO KARLARI
- 647. REESKONT FAİZ GELİRLERİ
- 649. FAALİYETLE İLGİLİ DİĞER GELİR VE KARLAR

65. DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR

- 653. KOMİSYON GİDERLERİ (-)
- 654. KARŞILIK GİDERLERİ (-)
- 655. MENKUL KIYMET SATIŞ ZARARLARI (-)
- 656. KAMBİYO ZARARLARI (-)
- 657. REESKONT FAİZ GİDERLERİ (-)
- 659. DİĞER GİDER VE ZARARLAR (-)

66. FİNANSMAN GİDERLERİ

- 660. KISA VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ (-)
- 661. UZUN VADELİ BORÇLANMA GİDERLERİ (-)

67. OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR

- 671. ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KARLARI
- 679. DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR

68. OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR

- 680. ÇALIŞMAYAN KISIM GİDER VE ZARARLARI (-)
- 681. ÖNCEKİ DÖNEM GİDER VE ZARARLARI (-)
- 689. DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)

69. DÖNEM NET KARI (ZARARI)

- 690. DÖNEM KARI VEYA ZARARI
- 691. DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KAR. (-)
- 692. DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI

7. MALİYET HESAPLARI

7/A SEÇENEĞİ

70. MALİYET MUHASEBESİ BAĞLANTI HESAPLARI

- 700. MALİYET MUHASEBESİ BAĞLANTI HESABI
- 701. MALİYET MUHASEBESİ YANSITMA HESABI

71. DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ

- 710. DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ
- 711. DİREKT İLK MADDE VE MALZEME YANSITMA HESABI
- 712. DİREKT İLK MADDE VE MALZEME FİYAT FARKI
- 713. DİREKT İLK MADDE VE MALZEME MİKTAR FARKI

72. DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ

- 720. DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ
- 721. DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ YANSITMA HESABI
- 722. DİREKT İŞÇİLİK ÜCRET FARKLARI
- 723. DİREKT İŞÇİLİK SÜRE (ZAMAN) FARKLARI

73. GENEL ÜRETİM GİDERLERİ

- 730. GENEL ÜRETİM GİDERLERİ
- 731. GENEL ÜRETİM GİDERLERİ YANSITMA HESABI
- 732. GENEL ÜRETİM GİDERLERİ BÜTÇE FARKLARI
- 733. GENEL ÜRETİM GİDERLERİ VERİMLİLİK FARKLARI
- 734. GENEL ÜRETİM GİDERLERİ KAPASİTE FARKLARI

74. HİZMET ÜRETİM GİDERLERİ

- 740. HİZMET ÜRETİM MALİYETİ
- 741. HİZMET ÜRETİM MALİYETİ YANSITMA HESABI
- 742. HİZMET ÜRETİM MALİYETİ FARK HESAPLARI

75. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ

- 750. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ
- 751. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ YANSITMA HESABI
- 752. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDER FARKLARI

76. PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ

- 760. PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ
- 761. PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ YANSITMA HESABI
- 762. PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ FARK HESABI

77. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

- 770. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ
- 771. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ YANSITMA HESABI
- 772. GENEL YÖNETİM GİDER FARKLARI HESABI

78. FİNANSMAN GİDERLERİ

- 780. FİNANSMAN GİDERLERİ
- 781. FİNANSMAN GİDERLERİ YANSITMA HESABI
- 782. FİNANSMAN GİDERLERİ FARK HESABI

7/B SEÇENEĞİ

79. GİDER ÇEŞİTLERİ

- 790. İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ
- 791. İŞÇİ ÜCRET GİDERLERİ

- 792. MEMUR ÜCRET VE GİDERLERİ
- 793. DIŞARDAN SAĞLANAN FAYDA VE HİZMETLER
- 794. ÇEŞİTLİ GİDERLER
- 795. VERGİ, RESİM VE HARÇLAR
- 796. AMORTİSMANLAR VE TÜKENME PAYLARI
- 797. FİNANSMAN GİDERLERİ
- 798. GİDER ÇEŞİTLERİ YANSITMA HESAPLARI
- 799 ÜRETİM MALİYET HESABI

8. (SERBEST)

9. NAZIM HESAPLAR

0. (SERBEST)

ÖRNEĞİMİZİN MUHASEBE KAYITLARI

10.11.1995

159. VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI	24.885.000
159.03 İthalat Sipariş ve Giderleri	
159.03.01 543/152/88-009 nolu 500 mt / 400.000 \$ Ldpe Akreditifi	
159.03.01.004 Harçlar ve Fonlar	24.885.000
 100. KASA	 24.885.000
100.01 TL Kasası	
100.01.01 Merkez TL Kasası	
100.01.01.001 Merkez TL Kasası	24.885.000

05/000135 mak.İthal edilecek Lpde'nin % 01,2 İthal Harcı Kaydı.
(EK.3)

24.11.1995

159. VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI	21.524.400.800
159.03 İthalat Sipariş ve Giderleri	
159.03.01 543/152/88-009 nolu 500 mt / 400.000 \$ Ldpe Akreditifi	
159.03.01.001 Mal Bedeli	21.524.400.800
 102. BANKALAR	 21.524.400.800
102.01 Mevduat Hesapları	
100.01.01 E....bank Hesabı	
	21.524.400.800

İthal edilen Lpde'nin mal bedeli (400.000 \$) transfer kaydı.
(EK.19)

24.11.1995

320. SATICILAR	8.911.375.575
320.03 Hiazmet Firmaları	
320.03.01 Gümrük Komisyoncuları	
320.03.01.001 Özmel Gümrükleme	8.911.375.575
 103. VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ	 8.911.375.575
103.11 Kasım 1995	8.911.375.575

mak. % 10 fazlasıyla gümrük vergisi ve konut fonuna karşılık ödenen.
(EK.28)

24.11.1995

159. VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI	4.393.620.000
159.03 İthalat Sipariş ve Giderleri	
159.03.01 543/152/88-009 nolu 500 mt / 400.000 \$ Ldpe Akreditifi	4.393.620.000
159.03.01.002 Gümrük Vergileri ve Gümrük Komisyonları	2.674.250.000
159.03.01.004 Harçlar ve Fonlar	1.711.520.000
159.03.01.005 Nakliye , Hammaliye	7.500.000
159.03.01.007 Diğer Masraflar	350.000

191. İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ	3.872.198.250
191.01 İndirilebilir Kdv	3.872.198.250

329. DİĞER TİCARİ BORÇLAR	8.265.818.250
329.01 Akreditif Masraf Tahakkukları	
329.01.01 543/152/88-009 nolu 500 mt / 400.000 \$ Ldpe	8.265.818.250

Fiili İthal tarihi 24.11.1995 olan 500 mt Ldpe'nin Gümrük Vergileri ve masraf tahakkuku.

24.11.1995

153. TİCARİ MALLAR	25.962.905.800
153.01 Ldpe	25.962.905.800

159. VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI	25.962.905.800
159.03 İthalat Sipariş ve Giderleri	
159.03.01 543/152/88-009 nolu 500 mt / 400.000 \$ Ldpe Akreditifi	25.962.905.800
159.03.01.001 Mal Bedeli	21.524.400.800
159.03.01.002 Gümrük Vergileri ve Gümrük Komisyonları	2.694.250.000
159.03.01.004 Harçlar ve Fonlar	1.736.405.000
159.03.01.005 Nakliye , Hammaliye	7.500.000
159.03.01.007 Diğer Masraflar	350.000

Fiili ithal tarihi 24.11.1995 olan Ldpe'nin stoklara alınıs kaydı.

05.12.1995

101. ALINAN ÇEKLER	654.532.325
101.12 Aralık 1995	654.532.325

329. DİĞER TİCARİ BORÇLAR	8.265.818.250
329.01 Akreditif Masraf Tahakkukları	
329.01.01 543/152/88-009 nolu 500 mt / 400.000 \$ Ldpe	8.265.818.250

320. SATICILAR	8.920.350.575
320.03 Hizmet Firmaları	
320.03.01 Gümrük Komisyoncuları	
320.03.01.001 Özmel Gümrükleme	8.920.350.575

05.12.1995 tarihli dekont ile Ldpe Gümrük Vergisi-T.Konut Fonu-Nakliye-Fotokopi ve Mahsup alındısı kaydı.

(EK.30-31-33-34)

05.12.1995

159. VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI	20.000.000
159.03 İthalat Sipariş ve Giderleri	
159.03.01 543/152/88-009 nolu 500 mt / 400.000 \$ Ldpe Akreditifi	
159.03.01.002 Gümrük Vergileri ve Gümrük Komisyonları	20.000.000
191. İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ	3.000.000
191.01 İndirilebilir Kdv	3.000.000

320. SATICILAR	23.000.000
320.03 Hizmet Firmaları	
320.03.01 Gümrük Komisyoncuları	
320.03.01.001 Özmel Gümrükleme	23.000.000

1001 nolu fatura ile 500 mt Ldpe Gümrük Komisyon kaydı
(EK.35)

06.12.1995

120. ALICILAR	33.637.500.000
120.01 Yurt İçi Alıcılar	
120.01.01 Plas Plastik	33.637.500.000

391. HESAPLANAN KDV	4.387.500.000
391.01 Hesaplanan Kdv	4.387.500.000

600. YURT İÇİ SATIŞLAR	29.250.000.000
600.01 Ldpe Satışları	29.250.000.000

666147 nolu fatura ile 500 mt Ldpe'nin satış kaydı
(EK.37)

06.12.1995

621. SATILAN TİCARİ MAL MALİYETİ (-)	25.962.905.800
621.01 Ldpe Satılan Mal Maliyeti	25.962.905.800

153. TİCARİ MALLAR	25.962.905.800
153.01 Ldpe	25.962.905.800

500 mt Ldpe'nin Satılan Mal Maliyetine virman kaydı.

06.12.1995

100. KASA	5.000.000.000
100.01 TL Kasası	
100.01.01 Merkez TL Kasası	
100.01.01.001 Merkez TL Kasası	5.000.000.000

101. ALINAN ÇEKLER	28.637.500.000
101.12 Aralık 1995	28.637.500.000

120. ALICILAR	33.637.500.000
120.01 Yurt İçi Alıcılar	
120.01.01 Plas Plastik	33.637.500.000

500 mt Ldpe 'nin tahsilat kaydı

9. AVRUPA BİRLİĞİ

AB uluslararası bir örgüt değil uluslarüstü bir kuruluştur. Bilindiği gibi bütün uluslararası anlaşmalar imzalanıp onaylandıktan sonra ülkelerin anayasalarının üstüne çıkarlar. Ancak hiçbir uluslararası kuruluşun kararları üye ülkelerin yasalarının üstünde olamaz. AB bu noktada ayrılmaktadır. AB kararları bütün üye ülkeler de tartışmasız geçerlidir.

Avrupa Birliği II. Dünya savaşının etkilerinden kurtulmak ve üye ülkeler arasında ekonomik birleşmenin siyasi birleşmeye de beraberinde getireceği tezine dayalı olarak kurulmuş uluslarüstü bir kurumdur. Ekonomik ve siyasi yönden yakınlaşma hareketi 18 Nisan 1951'de Lüksemburg, Belçika, Hollanda, Fransa, Almanya, İtalya'nın bir araya gelerek "Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT)" nu kurması ile başlamıştır. 1957'de imzalanan Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (EURATOM)" ve 1958'de Roma anlaşmasının yürürlüğe girmesi ile "Avrupa Ekonomik Topluluğu" kurulmuş ve Avrupa ülkeleri arasındaki yakınlaşma süreci hız kazanmıştır.

Sözü edilen üç topluluk (AKÇT, EURATOM, AET) 1968'de biraraya gelerek AT adı altında toplanmıştır. Kuruluş aşamasında 6 üyesi bulunan topluluk, 1973'de İrlanda, İngiltere, Danimarka, 1981'de Yunanistan, 1986'da İspanya, Portekiz'in katılımıyla oniki üyeli ekonomik ve siyasi bir güç haline gelmiştir. Bir diğer önemli gelişme İsveç, Finlandiya, Avusturya'nın 1.1.95'den itibaren birliğe kabulüdür.

AB'NİN AMAÇLARI :

SİYASİ AMAÇLAR :

- Barışın korunması
- Savaş nedenlerinin ortadan kaldırılması,
- Avrupa Birleşik Devletleri özleminin gerçekleştirilmesi,
- Diğer Devletlere karşı güç oluşturulması,

EKONOMİK AMAÇLAR :

- Üye Ülke Halkalarının yaşam standardının yükseltilmesi,
- Serbest Ticarete engel olan nedenlerin ortadan kaldırılması,
- Üye Ülkelerde Bölgelerarası farklılıkların giderilmesi,
- Serbest rekabet koşullarının yaratılması, arttırılması,
- Avrupa Ekonomik Topluluğunun kurulması,

TÜRKİYE -AB GÜMRÜK BİRLİĞİ İLİŞKİLERİ

Avrupa Parlamentosu, Gümrük Birliği'ni onayladı. Böylece 1 Ocak 1996 tarihinden itibaren Türkiye-AB arasında Gümrük Birliği başladı. AB ve Türkiye arasında gümrük birliğine dayalı bir ortaklık kurulmasını öngören ve 1964'de yürürlüğe giren Ankara Anlaşması nihai hedef olarak Türkiye'nin AB'ne tam üyeliğini hedeflemektedir.

AB'nin temelinde GB'ne dayanmaktadır. Ve AB'yi kuran ülkeler kendi aralarında malların serbest dolaşımını ve dışarıya karşı ortak gümrük tarifesi uygulanmasını ana prensip olarak kabul ederek ekonomik ve siyasal entegrasyonu hızlandırmayı amaçlamışlardır. GB'nin tamamlanması ekonomik entegrasyonun birinci adımıdır ve AB ile bütünleşebilmenin ön şartıdır.

Ankara Anlaşmasında GB'nin gerçekleşmesi için üç dönem öngörülmüştür. Birinci dönem hazırlık dönemidir. (1964'de başlayıp 7 yılda sona ermiştir.) İkinci dönem GB'ye geçiş dönemidir. (1973'de Katma protokol ile başlayan bu dönem 22 yıl kabul edilmiş ve dönem sonunda gümrüklerin sıfırlanmış olması ve OGT 'ye uyum sağlanmış olması hedeflenmiştir. Üçüncü dönem AB'nin Türkiye'nin tam üye olması konusunu inceleyeceği dönemdir.

AB tarafı şimdilik tam üyeliğe çok sıcak bakmıyor, ekonomik farklılıkların boyutları çok büyük fakat tam bir ekonomik entegrasyon tamamlamış Türkiye'nin AB üyeliği dışında bırakılması mümkün değil.

AB üyelerinin ortak politikalara uyup uymadığını denetleyecek Supranational kuruluşlar vardır ve bunların kararları bağlayıcıdır. AB'de adalet divanının kararı bütün ülkelerin yasalarının hatta anayasalarının üstündedir.

GÜMRÜK BİRLİĞİ'NİN :

ARTILARI

- * GV 'lerin kalkması sonucu İthal Girdiler ucuzlayacak, mamül madde fiyatları cazip hale gelecek, böylece ihracat artışı gerçek leşecek.
- * Makine ve teçhizat fiyatlarında ucuzluk olacak, alım kolaylaşacak sonuçta sabit sermaye yatırım harcamaları fazlalaşacak.
- * Teknoloji yenileme imkanı hız kazanacak, teknoloji transferi kolaylaşacak
- * Bürokrasi azalacak, gümrük işlemleri kolaylaşacak, ihracata kolaylık gelirken zaman tasarrufu sağlanacak
- * Sabit sermaye yatırımlarının artması teknolojinin yenilenmesiyle üretim kapasitesi artacak ve pazar büyüyecek.
- * Ucuz ve kaliteli hammadde elde etme imkanı artacak, maliyetler ucuzlarken rekabet artacak, kapasitedeki artış üründe bolluk ve çeşit fazlalığı gözlenecek.

EKSİLERİ

- * Teknolojik eksiklik ve ürün çeşit yetersizliği nedeniyle, işyerleri yetersizliği nedeniyle, işyerleri AB'ne uyum sağlamada güçlük çekecek .Kalite ve yüksek fiyat artışı rekabet gücünü olumsuz yönde etkileyecek.
- * Türkiye'de marka imajı ve yabancı mala olan ilgi nedeniyle bazı sektörlerin rekabet sorunları büyüyecek,
- * Enflasyon ve fiyatlardaki istikrarsızlık yerli üreticilerin yurtdışıyla rekabet şansını azaltacak.
- * İthal edilen tüketim malları doğru kur politikaları uygulanmadığı takdirde artacak ve ucuzlayacak. Dış ticaret açığı büyüyecek ve döviz rezervleri olumsuz yönde etkilenecek.
- * Mali kaynak yaratmak zorlaşacak ve Türk sanayicisinin önüne çıkacak.
- * Türkiye'deki teşvikler AB düzeyine getirilemediği sürece AB'nin kendi üreticisine sağladığı teşvikler, üreticileri olumsuz yönde etkileyecek,

- * Siyasi ve ekonomik baskılar azalıp zaman içinde kalkacak.
- * Ortak gümrük tarifesi nedeniyle BDT ithalat pahalılaşacak.
- * Yabancı ortaklıklar kolaylaşacak.
- * İşyerlerinin ciro ve karlılıkları azalacak
- * İhracat artışı ve pazarın genişlemesi üretime yansıyacak. İstihdam fazlalaşacak ve işsizlik sorunu çözümlenecek.
- * İşgücü maliyeti AB'ne girdikten sonra giderek yükselecek.
- * AB ülkelerine satışta, üçüncü ülkelere göre avantajlar sağlanacak.
- * Daha ucuz finansman imkanı doğacak, iç pazarda da mal bulunacak.
- * Know-how ve Patent konusunda kolaylıklar sağlanacak.
- * Tekstil sektöründe kotaların kalkması tekstil alanında gelişmiş Türk üreticilerinin önünü iyice açacak.

ORTAK GÜMRÜK TARİFESİ VE OLASI SORUNLAR

AB Uzak Doğu menşeli mallara GV uygulayarak kendi sanayini korumaktadır. Türkiye'nin OGT'yi benimsemesi en az Türkiye ile AB arasında gümrük vergilerinin sıfırlanması kadar önem taşımaktadır.

Gelişmekte olan bir ülke olarak uluslararası ticarete taviz alan bir ülke olan Türkiye OGT'ne uyum sebebiyle taviz veren bir ülke konumuna gelebilecektir.

Bu durum Türkiye'nin ihracatını ve bazı sektörlerdeki rekabet gücünü olumsuz yönde etkileyecektir. Özellikle KKTC, KEİB Türkiye Cumhuriyetlerle imzalanan ikili anlaşmaların aleyhine bir durum yaratmaması gerekmektedir.

OGT'nin sakıncaları yanında yeni fırsatlarda doğabilecektir. Türkiye, AB ülkelerinin taviz aldığı ülke pazarlarına da açılma fırsatı bulurken girdi. Temininde de yeni fırsatlar yakalayabilecektir. OGT sebebiyle, bazı sektörler daha uygun koşullarda girdi temin edebilecekler, rekabet gücü artacak ve ihracat yapma olanağına sahip olabileceklerdir.

Türkiye, Almanya dışındaki ülke pazarlarına açılma, bu pazarlardan daha fazla pay alma ve tarife dışı engellerin kaldırılması sonucu ihracatında sağlayacağı artışla, AB ile olan ticaretini dengeye getirme olanağını bulabilecektir.

AT-TÜRKİYE ORTAKLIK KONSEYİ KARARI

6 Mart 1995 tarihinde Brüksel'de toplanan AET-TÜRKİYE ORTAKLIK KONSEYİ aşağıda belirtilen kararları almıştır.

BÖLÜM :1 GÜMRÜK VERGİLERİ VE EŞ ETKİLİ VERGİLERİN KALDIRILMASI

Topluluk ile Türkiye arasında ithalat ve ihracattan alınan gümrük vergileri ile eş etkili vergiler, bu kararın yürürlüğe giriş tarihinde tamamen uygulamadan kaldırılacaktır.

M.5.Akit taraflar arasında ithalat ve ihracatta uygulanan miktar kısıtlamaları ve eş etkili tedbirler yürürlükten kaldırılacaktır.

M.8.Taraflar aralarında standardizasyon, metroloji, kalibrasyon, kalite, akreditasyon, ölçümleme ve belgelendirme konularında etkin bir işbirliğinin önemini vurgularlar.

M.12.Bu kararın yürürlüğe giriş tarihinden itibaren Türkiye, topluluk üyesi olmayan ülkelere topluluğun aşağıdaki yönetmeliklerle belirlenen ticaret politikasına büyük ölçüde benzeyen hükümleri ve uygulayıcı tedbirleri uygulamaya koyacaktır.

Türkiye bu düzenlemeleri tamamlayıncaya kadar Türkiye'den topluluğa yönelik tekstil ve konfeksiyon ürünleri ihracatında mevcut menşe şahadetnamesi sistemi yürürlükte kalır. Ve Türkiye menşeli olmayan tekstil ve konfeksiyon ürünleri topluluk ticaret politikası uygulamasına tabi olmaya devam eder.

M.13. ORTAK GÜMRÜK TARİFESİ VE TERCİHLİ TARİFE POLİTİKALARI :

Bu kararın yürürlüğe giriş tarihinde Türkiye, topluluk üyesi olmaya ülkeler bakımından OGT ile uyum sağlayacaktır. Topluluk Türk gümrük tarifesinin OGT'ye uyumlaştırılabilmesi için OGT'nin tadil edilmesi, vergilerin askıya alınması veya tekrar konulması, tarife kotaları ile ilgili alınan hertürlü karardan makul bir süre içinde Türkiye'yi haberdar eder.

M.15.Türkiye M.13 hükümlerinden sapma teşkil edecek biçimde ve katma protokolün 19. maddesi uyarınca Türkiye ortaklık konseyince kararlaştırılacak ürünler için üçüncü ülkelere uyguladığı ve OGT'den daha yüksek gümrük tarifelerini 1 Ocak 2001 tarihine kadar muhafaza edebilir.

M.16.Türkiye bu kararın yürürlüğe girmesinden itibaren beş yıl içinde ticaret politikasını aşamalı olarak topluluğun ticaret politikasına uyumlu hale getirecek şekilde topluluğun tercihli gümrük rejimine uyum sağlayacaktır.

Bu dönem içinde menşei ve ihracatçı ülkeler dolayısıyla topluluğa tercihli muamele ile üçüncü ülkelere ithal edilen ve serbest dolaşıma giren ürünler Türkiye'ye ithal edilirken serbest dolaşıma giren ürünler Türkiye'ye ithal edilirken aşağıdaki koşullarla telafi edici vergiye tabi olacaklardır.

- Türkiye'nin aynı tercihli tarifeyi tanımadığı ülkelere ithal edilmişlerse,
- Bu Ülkelerden ithal edidikleri belirlenebilmekteyse,
- Türkiye'de ödenecek vergi toplulukta uygulanan vergiden en az 5 puan daha fazlaysa,
- B u mallarla ilgili önemli bir trafik sapması gözlenmişse,

* GB Ortak Komitesi, telafi edici vergi uygulanacak ürünleri ve telafi edici verginin miktarını gösteren bir liste hazırlayacaktır.

M.18. Her temel tarımsal ürüne tekabül eden temel meblağ, tarımsal ürünlere uygulanan referans dönemi boyunca ürünün tercihli rejime tabi olmayan bir üçüncü ülkeden Türkiye'ye ithalinde uygulanan vergidir.

AVRUPA BİRLİĞİ GÜMRÜK REJİMLERİ :

Serbest dolaşım gümrükleri, transit gümrükleri, gümrük antrepoları, dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme, geçici kabul (geçici ithalat), dışardan işleme, ihracat gümrüklerinden oluşur.

Bu gümrük rejimlerinden gümrük antrepoları, dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme, geçici kabul, dışarda işleme ekonomik etkili gümrük rejimleridir.

1- DAHİLDE İŞLEME :

Dahilde işleme rejimi, üçüncü ülkelerden ithal edilen serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın toplulukta işçilik gördükten sonra işlenmiş ürün olarak ihracı halinde ithalat vergilerinden (aynı zamanda katma değer vergisinden) muaf tutulmasıdır.

Rejimin amacı, ihraç ürünlerinin üretiminde kullanılan ve toplulukta bulunmayan girdilerin ucuz olarak temini suretiyle ihracatı teşvik etmektedir. İthal eşyalara vergi muafiyeti tanındığı gibi kota, tarife tabanı...vb. uygulanmamaktadır.

Dahilde işleme rejimi ekonomik etkili bir gümrük rejimidir. Bu rejimden faydalanabilmek için gümrük idaresinden izin alınması gerekmektedir.

Rejimden yararlanma nedeni olan vergi muafiyetinin tanınması için ithal eşyasının işçiliğe tabi tutulması ve işçilik sonucunda elde edilen işlenmiş ürünün ihraç edilmesi gerekmektedir.

Rejime tanınan vergi muafiyetiyle ihracat ve üretim artacaktır. Rejimin uygulanma süresi, yapılacak işçiliğin özelliğine göre ve başvuru sahibinin talebi üzerine gümrük idaresince belirlenir, sürenin başlangıcı, ithal eşyasının dahilde işleme rejimine girişine ilişkin beyannamenin kabul (tescil) tarihidir. İzin rejim beyanından önce verilir.

Dahilde işleme rejiminde, vergilerin, ödenmesini garantiye almak amacıyla iki sistem uygulanmaktadır.

1) Askıya alma, Geçici Muafiyet (suspension system) : Katma değer vergisi ve ithalat vergilerinin işlenmiş ürünlerin ihracına kadar teminata bağlandığı sistemdir. Bu sistemin uygulandığı durumda ithal eşyası serbest dolaşımda bulunmayan eşya statüsündedir bu sebeple her tür eşya bu sistemden faydalanır. Prensip, askıya alma sisteminden yararlanan eşyanın serbest dolaşıma sokulmaması gerekir. Eğer eşyanın serbest dolaşıma sokulması muhtemelse geri ödeme sisteminin uygulanması gerekir.

2) Geri ödeme sistemi (Drawback system) : İşlenmiş ürünün ihracı halinde geri ödemeye konu olacak ithalat vergileriyle katma değer vergisinin rejime giriş esnasında tahsil edilmesi işlemidir. Bu sistemin uygulandığı durumda eşya serbest dolaşımdaki eşya statüsündedir.

Bu sebeple bu sistemden ; miktar kısıtlamalarına, tarife kotalarına, ihracat esnasında geri ödemelere veya tarımsal mali işleve tabi eşyalar yararlanamazlar.

Hangi sistemden yararlanıldığının izin başvurusunda ve izinde belirtilmesi gerekmektedir.

--Geri ödeme ve Askıya alma sistemi arasındaki temel farklar tablo halinde gösterilmiştir.;

	<u>ASKIYA ALMA</u>	<u>GERİ ÖDEME</u>
* Bütün Eşyalara Uygulanabilir mi ?	EVET	HAYIR
* Gümrük Vergisi ve KDV. Ödenir mi ?	HAYIR	EVET
* Gümrük Vergisi ve KDV.Teminata bağlanır mı ?	EVET	HAYIR
* İthalata ilişkin belgeler gerekli mi ?	HAYIR	EVET
* Önceden ihracat mümkün mü ?	EVET	HAYIR
* Eşyalar serbest dolaşımda mı ?	HAYIR	EVET

AB'de Dahilde işleme rejiminden özellikle, tahıllar, un sanayii mamulleri, hayvansal ve bitkisel yağlar, tütün, patlayıcı maddeler, kürkler , makine sanayi ürünleri, hava taşıtları, uzay taşıtları, gemi, tekne, silah sektörleri yararlanmaktadır.

Dahilde işleme rejimi kapsamında getirilen belirli miktardaki ithal eşyasının işlenmesi sonucunda elde edilen işlenmiş ürünlerin miktarı, randıman oranı "Rate of Yield" izin belgesinde yer alır.

2) DIŞARDA İŞLEME REJİMİ :

Dışarda işleme rejimi , topluluk eşyasının dışarda işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere topluluk gümrük bölgesinden geçici ihracını, işlenmiş ürünlerin ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle serbest dolaşıma girişini ifade eder.

Bu rejimin amacı, toplulukta üretilmeyen veya üretimi ekonomik olmayan eşyaların ithali yerine , topluluk eşyalarının işlenmesi sonucunda topluluk dışında katılan değer in ithalinin sağlanmasıdır.

Bu rejimin ana kuralları :

- Topluluk eşyası dışarda işlenmek üzere geçici olarak ihraç edilmektedir.
- Söz konusu eşya dışarda işleme tabi tutulmaktadır.
- İşlemden sonra elde edilen ürün topluluk gümrük bölgesine yeniden ithal edilmektedir.
- Eşyanın bir bölümü dışarda işlemeye tabi tutulmamışsa, yeniden ithal sırasında vergi alınmıyor.

Hariçte İşleme rejiminde vergilerin hesaplanması :

		<u>Vergi</u> <u>Kıymeti</u>	<u>Vergi Oranı</u>	<u>Tutarı</u>
A)GEÇİCİ İHRACAT EŞYASI	A	1000ECU	% 7	70ECU
B)İŞLEM GÖRMÜŞ ÜRÜN	B	1600ECU	% 10	160ECU

ÖDENECEK VERGİ MİKTARI(A-B)
.....(160ECU-70ECU) 90 ECU

3) GEÇİCİ İTHALAT REJİMİNİN UYGULANMASI :

Avrupa topluluğu mevzuatında geçici kabul rejiminin uygulanmasında iki yöntem kullanılmaktadır. Bunlardan birincisi normal yöntem diğerleri basitleştirilmiş yöntemlerdir.

Normal yöntemde göre yetkililerce istenilen belgelerin mükelleflerce tamamlanması gerekmektedir. Bu yöntemde başvuru eşyanın kullanılacağı üye devletin yetki verdiği gümrük idaresine yapılır. İthal edilecek eşyanın birden fazla üye ülkelerde kullanılması söz konusu olduğu takdirde tek bir müsaade belgesi ile eşyanın ilk kullanılacağı ülke makamlarınca yetkilendirilen gümrük idaresine başvurusu mümkündür.

Basitleştirilmiş yöntemde ise esas amaç rejimden faydalanma için önceden izin alma prosedürünün kullanılmamasıdır. Gümrüğe müracaat yapıldığı zaman müsadede alınmış kabul edilmektedir. Usul ve formaliteler oldukça basitleştirilmiştir.

*AB'de bu yöntemlerin dışında geçici kabul rejiminden istifade ile ithalat işlemlerinde düzenlenmiş olup ; muhtelif ambalaj malzemeleri, tıbbi cihazlar, hayvanlar, radyo terapi malzemeleri ile belirlenecek diğer eşyalar sözlü beyandan istifade edebilirler. Sportif amaçlı ve zati eşyalar hiçbir yazılı izin başvurusu almaksızın geçici kabul rejiminden faydalanırlar.

***ATA KARNELERİ HİMAYESİNDE GEÇİCİ KABUL :**

AB mevzuatına göre ATA karnesi himayesinde geçici kabul rejiminden istifade edebilmek için ATA karnesinin ATA sözleşmesine taraf olan bir ülkede düzenlenmiş olması ve uluslararası garanti sistemine bağlı olan bir kefil kuruluş tarafından vize edilip garantilenmiş olması, yetkili gümrük idaresi tarafından onaylanmış olması, karnenin topluluk gümrük bölgesi içinde geçerli olması gerekmektedir.

Ata karnesi muhteviyatı eşyaların gümrük işlemleri üçüncü ülkeden topluluk üyesi bir ülkeye ilk giriş gümrüğünden yapılabilir. Ancak sergi ve fuar için gelen eşyaların gümrük işlemleri sergi ve fuara en yakın gümrük idaresinde yapılmalıdır. Takip işlemlerinin kolaylığı açısından topluluk üyesi ülkelerde takip büroları oluşturulmuştur.

ATA karnesinin geçerlilik süresi bittiğinde yeni bir ATA karnesi ile değiştirilmesi mümkündür.

Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyaların topluluk içinde kalıp süreleri iki yıl olmakla beraber bazı eşyalarda toplulukta kalış süresi daha kısadır. Süre uzatım taleplerinin mutlaka süre bitiminden önce yapılması gerekmektedir.

Topluluk içerisinde geçici ithalat rejimi kapsamında bulunan eşyanın kullanıcısı kalış süresi bitiminde eşyayı reexport işlemine tabi tutabilir, antrepo ve serbest bölgeye kaldırabilir ya da eşyasını serbest dolaşıma veya tüketime sokabilir.

Vergilerin hesaplanmasında eşyanın serbest dolaşıma girdiği andaki kıymet oran ve kur yüzdeleri dikkate alınır.

Ata karnesi kapsamında topluluğa tekrar geri gelecek veya geri gelmeyecek şekilde malların geçici ihracatı mümkündür. Geçici ihraç edilen malların geriye ithali durumunda gümrük idarelerince geri ithalat süresinin karnenin geçerlilik süresini aşmamasına dikkat edilir.

GÜMRÜK BİRLİĞİNE GİDERKEN SEKTÖRLERİN DURUMU :

TEKSTİL KONFEKSİYON:

Özellikle tekstil sektöründe 1.1.1996'dan itibaren tüm kotaların kalkması, tekstil alanında gelişmiş Türk üreticilerinin önünü iyice açacak .

Tekstil sektörü açısından en önemli gelişmelerden biri İstanbul'un bir model merkezi haline getirilmesi olacak. Bunun içinde fasonculuktan ve taklitçilikten tamamen arınıp, yaratıcılığımızı ön plana çıkarmamız gerekmektedir. Konfeksiyonda katma değeri yüksek mamullere yönelmesi gerekiyor. Türkiye bu yıl tekstil ve kofeksiyon ihracatının % 60'ını AB' a yapıyor. AB'na yönelik ihracatın ilk aşamada 1 Milyar dolar artması , 2000 yılında ise 10 Milyar dolara ulaşması bekleniyor.

DERİ: Türkiye'nin GB'ne girmesinden sonra OGT çerçevesinde bazı ülkelere kota uygulaması gerekecektir. Bu durumun daha önce elde edebildiğimiz ucuz hammaddeye zarar vermemesi için oranların en az zarar verecek şekilde düzenlenmelidir.

MAKİNA:GB'den az etkilenecek sektörlerden birisi makina imalat sektörüdür. GB ile Uzakdoğu'nun haksız rekabetine karşı korunacağı özellikle Anti-damping gibi bir takım tedbirler alınırsa rekabette güçlük çekmeyeceği belirtilmektedir.

BİLGİSAYAR:Bilgisayar parçaları ithalinde uygulanan gümrük vergileri ürün yapısına göre % 4 oranında değişiyor . Bu oran AB ülkeleri için sıfırlanacak, yerli bilgisayar fiyatları % 5 oranında ucuzlayacak .

BEYAZ EŞYA:Gümrük vergisi ve fonlarının sıfırlanması mamul, yarımamul, hammadde ve komponent ithalatında arttıracak, ihracatta ise herhangi bir değişiklik beklenmiyor.

TV ithalatında ise usd . 30 fon uygulaması 1996 başında kaldırılacak, eğer Avrupa Ülkeleriyle aynı kalitede üretim yapılabilirse ve özel tüketim vergisiyle fiyatların düşmesi önlenemezse pek fazla bir değişiklik olması beklenmiyor.

Türkiye'deki Beyaz Eşya Sektörünün Güçlü Yönleri: Avrupa çizgisinde ürün çeşitliliği modern üretim teknolojisi, yüksek entegrasyon, sağlıklı iç pazar, yaygın dağıtım satış servis örgütü, zayıf yönleri ise; yüksek girdi (malzeme-enerji) maliyeti, yüksek vergi oranları, yüksek amortisman yükü, düşük AR-GE, yetersiz Anti-Damping önlemleri olarak sıralanmaktadır.

Üçüncü Dünya kaynaklı dumpingli ithalata karşı Anti-damping yasasının işletileceği istenmektedir.

İLAÇ: Gümrük Birliğine girildiğinde bütün ilaç hammaddelerinin üçüncü ülkelerden ithalatında OGT oranında gümrük vergisi alınacak. Bu ithalat, AB ülkelerine kaydırıldığı takdirde, OGT oranı kadar maliyetleri yükselecek, OGT Avrupa'da düşük olduğu için bu yüzden bir maliyet artışı beklenmiyor. Fiyatlarda sadece döviz kuru seviyesinde bir artış olacak . Ancak Patent yasası yüzünden fiyatlarda bir artış bekleniyor. GB'den korkmuyor çünkü zaten ilaç ithalatına GV uygulanmıyor.İlaçta birleşmeler yaşanacak. Bazı firmalar fason üretime kayacak.

ÇİMENTO: Rekabet gücü yüksek bir sektördür. Gider kalemleri içinde elektrik ve ısı enerjisi maliyetleri önemli yer tutmaktadır. (%55) Elektrik fiyatlarının batı ülkelerindeki fiyatlar seviyesine çekilmesi sektörün rekabet gücünü attıracaktır.

SERAMİK: Bu sektörde en büyük rakiplerimiz İtalya ve İspanya'dır. İşçilik ve enerjinin payı oldukça yüksektir. Rekabet gücünün artabilmesi için Elektrik ve diğer enerjilerin dünya fiyatlarından verilmesi gerekmektedir. Navlun ücretleri , ambalaj malzeme fiyatlarının yüksekliği, hammadde rezervlerinin büyük olmaması seramikte diğer sorunları oluşturmaktadır.

AYAKKABI: Bu sektörde teknoloji seviyesinin yükseltilmesi gerekiyor. Ayakkabı maliyetlerinde %15'lik bir düşüş bekleniyor.

SİGARA: GB ile birlikte sigara sanayi ürünü olarak kabul edilecek ve bütün vergiler sıfırlanacak. Ancak tarım ürünü olan tütüne %25 ve \$3/kilo fon uygulamasına devam edilecektir. GV 'lerinin kalkması sonucu ithal girdiler ucuzlayacak bu da maliyeti azaltıp ihracatı teşvik edecektir.

GIDA SANAYİ: Et ve süt ürünleri dışındaki sektörler AB ile rekabet edebilecek düzeydedir. Bu sebeple AB kaynaklı et ve süt ürünlerinin Türkiye piyasalarını ele geçireceği düşünülmektedir. AB'de sütte %100 fabrikasyona geçildiği, Türkiye'de ise bu ancak %10 dolaylarındadır. Gıda kanununun hazırlanması ve uygulamaya geçirilmesi beklenmektedir. Ayrıca tarım sanayinin daha fazla desteklenmesi gerekmektedir.

OTOMOTİV SEKTÖRÜ :GN'nin otomotiv sektörü üzerinde büyük etkisi olacaktır. AB'den yapılan ithalatla gümrük vergisi sıfırlanacak. İthal otomobilde %15 civarında ucuzlama olacak. Fakat fiyat artışı ve taşıt alım vergisiyle %9'luk artış olacağı için fiyatlar fazla değişmeyecek. Yerli otomobilde ise %4-5 oranında bir ucuzlama bekleniyor. Otomotiv yan sanayinde ise gümrük vergisi AT için sıfırlanacak, üçüncü ülkeler içinse %5 civarında olacak. Durum yerli üreticinin aleyhine de gözükse Türk otomotiv sektöründe yabancı ortaklıkların artması, durumu olumlu yöne çevirecek.

DEMİR ÇELİK : AB'de hassas sektör konumundadır. GB sonrasında Türkiye'deki üreticilerin kalite konusunda pek zorlanmayacakları düşünülmektedir. Türkiye'deki Demir-Çelik hurdası ithalatının %60'ı AB ülkelerinden yapılmakta Demir ve Çelik ürünleri ihracatının ancak %9'u AB ülkelerine yapılmaktadır. Sektördeki en büyük sorun uzun ve yassı mamüller arasındaki dengesizliktir. AB'de yassı mamül fazlası varken Türkiye'de uzun mamül fazlası vardır. Maliyetler AB'ye göre yüksektir. Bu durum rekabet gücünü azaltmaktadır.

Avrupa Kömür ve Çelik teşkilatı'na tabii bazı ürünler dışındaki bütün ürünler gümrük vergisinden muaf. Türkiye AKÇT'ye tabii 132 kömür ve Demir -Çelik ürününde 3 yıllık geçiş dönemi istedi. Yeni ithalat rejimiyle bu ürünlerin mevcut koruma oranlarında %50 indirim yapıldı. Sadece AKÇT'ye tabii 132 ürünün AB'den ithalinde 3 yıl süreyle GV uygulanmaya devam edilecek.

KİMYA: Gümrük Birliğine teknoloji olarak hazır, sektöre yabancı sermaye girişinin artması bekleniyor. Tekstil ve deri ihracatı artacağı için bunlara ara mamül sağlayan kimya da gelişecek. Hem ilaçta hemde kimyada Türkiye üzerinden komşu ülkelere ihracat artacak.

ÜÇÜNCÜ ÜLKELER VE GÜMRÜK BİRLİĞİ

Gümrük Birliğinden sonra Türkiye daha önce üçüncü ülkelerden ithal etmiş olduğu birçok malı AB'den almaya başlayacaktır. Böylece yüksek maliyetli AB malları Türk pazarına girerken, III.Ülkelerin düşük maliyetli üreticileri Türkiye'ninde uygulamak zorunda olduğu gümrük tarifesini aşamazlar ise AB lehine ticaret kaymaları gündeme gelecektir.

Buna karşılık eğer III.'cü ülkeler Türkiye'deki pazar paylarını kaybetmek istemezler ise fiyatlarını ortak gümrük tarifesini aşmayacak şekilde düşürmek zorunda kalacaklar. Bu Avrupa Birliği lehine ticaret kaymalarını engelleyecek ve ticaret hadlerini Türkiye lehine çevirecektir.

Türk ekonomisi GB 'nin uygulamaya girmesiyle dış rekabette açık bir hale gelecektir. Bu da 1.1.1996'dan itibaren sanayi sektörümüzdeki kaynakları daha etkin kullanmaya verimliliği arttırarak maliyetleri düşürmeye zorlayacaktır.

Türkiye'nin AB ile ortak ticaret politikalarını benimsemesi sonucunda bu ülkelerle sanayi ürünleri ticaretinde ortak gümrük tarifesi ve koruma oranları GB ile III. ülkelere karşı %23.7'den %6.5'e İnecektir.

GB kapsamında III. ülkelerle ticaret artacak, ilk iki yıllık dönemde ithalat artacak. Daha sonra ithalat ihracata yönelecek. İthalattaki artış kronik olmayacak. Bu arada Türkiye bazı ürünlerini OGT'nin üzerinde vergi uygulayarak koruyacak. Hassas ürün olarak nitelendirilen Bu ürünler 5 yıl süreyle korunacak .

AB ülkelerinin bazı III. ülkelere GSP (Genel Prefinansman Sistemi) kapsamında uyguladığı kolaylıkları Türkiye'de 5 yıllık bir süre içinde bu sistemi inceleyerek uygulamaya koyacak.

AB İLE MALİ İŞBİRLİĞİ :

Sözkonusu mali yardım beş bölümden oluşmaktadır.

1) Topluluğun bütçe kaynaklarından, 1.1.1996 tarihinden başlamak üzere, 5 yıl süre ile Global olarak **375 milyon ecu,**

2) Halen yürürlükte bulunan Akdeniz programı çerçevesinde (1992-1996)
300-400 milyon ECU,

3) 1996 Yılında devreye girecek 5.5 milyar ECU'luk Akdeniz fonundan henüz miktarı belli olmayan bir yardım,

4) Avrupa Yatırım Bankası kaynaklarından 1.1.96 'dan başlamak üzere, 5 yıl süre ile 750 milyon ECU tutarında proje kredisi,

5) Makro ekonomik yardım (Söz konusu yardım ihtiyaç halinde ve Türkiye'nin talebi üzerine uluslararası kuruluşlarla koordinasyon halinde IMF programına ek olarak verilecektir.

31.12.1995 Tarihli 22510/Mük. sayılı resmi gazetede yayımlanan 95/7606 No'lu Bak. Kur. kararı gereği ithalat rejim ve yönetmeliğindeki değişiklikler aşağıdaki gibidir;

REJİM :

--19 maddeden 16 maddeye düşmüştür.

-- Tüm serbestliğe vergi ve fonların düşürülmesine rağmen ; ticaret politikası önlemleri; ithalatta haksız rekabetin önlenmesi hk. mevzuat . İth. Gözetim ve korunma önlemleri ile kota idaresi ve tarife kontenjanı hk mevzuat, belirli tekstil ürünleri İth. Gözetim ve Korunma önlemleri hk mevzuat vs. geçerlidir.

-- İthalatçı/İhracatçı belgesi kaldırılmıştır.

-- Genel olarak toplu konut fonu kaldırılmıştır. (Canlı hayvanlar.Gıda, Çiçek, Meyva ithalatı hariç)

-- Gtip (Gümrük tarife istatistik pozisyon no) 12'li olmuştur.

-- İthalatta uygulanacak gümrük vergisi oranları ile ödenecek toplu konut fonunu gösterir 5 liste yayımlanmıştır. 3,4,5. Listelerde işlenmiş tarım ürünlerinin bünyesinde yer aldığı kabul edilen ve bileşim tablosunda belirtilen temel tarım ürünleri miktarlarının esas alınması suretiyle tesbit edilecek kod numaralarına, tarım payı tablosunda yer alan oranda fon ödenerek tahsil olunur. İstanbul'da yalnız Erenköy gümrük kimyahanesi gerekli teçhizatlarla donatılarak hazır durumdadır.

1 ve 2 no'lu listeler diğer mal gruplarının ithalatına aittir.

YÖNETMELİK :

-- 25 maddeden 17 maddeye düşmüştür.

-- İthal harcı uygulaması %01,2 kaldırılmıştır.

-- Bankalardan alınan ithal müsaadesi kaldırılmıştır.Bankalar sadece akreditif açarlar.

-- Tek vergi numarasına sahip her gerçek ve tüzel kişi ile hukuki tasarruf yapma yetkisine sahip olanlar ithalat yapabilirler. Yapma yetkisine sahip olanlar ithalat yapabilirler.

-- FOB teslim şekli dışındaki ithal başvurularında faturalarda, Mal, Navlun ve Sigorta bedelleri ayrı gösterilir. Kambiyo yükümlülükleri açısından değişiklik yoktur.

-- GTİP değişikliğinde %05 mal değişikliği harcı kaldırıldı. Yeni uygulamada GTİP değiştirilip yeni tarife uygulanıyor. Ceza yine geçerli 3 misli

-- KKTC Yapılacak İthalatta KKTC yetkili makamlarınca onaylanmış ve Lefkoşe Ticaret Müşavirliğince kayda alınmış fatura ve menşe belgesi zorunludur.

-- Kontrol belgesi zorunluluğu kaldırılmıştır.

1615 s.GK'DA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER /GETİRİLEN YENİLİKLER

-- Eşyanın serbest dolaşıma girişi; Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşya ticaret politikası önlemlerinin uygulanması , ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahakkuk ve tahsili veya muafiyet hükümlerinin uygulanması ile serbest dolaşıma girmiş olur.

-- Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması; Sahte/Kopya Eşya:

Güvence altına alınan bir hakkı ihlal ederek ve hak sahibinden izin almaksızın bir eşyayı model alarak, aynı nitelik ve şekilde, aynı marka altında ve aynı ambalaj içinde üretilen veya kopya edilen eşya ithalinde hak sahibinin başvurusuyla Tescil işlemi 10 gün süreyle durdurulur. Bu arada mahkeme'den karar çıkartılması gerekir. Aksi takdirde talep reddedilir. Kesinleşirse malın imhası karar verilebilir veya hiçbir şekilde ilk haline gelmemesi sağlanır.

-- Manifesto yerine geçecek belgeler ; Gelen veya giden taşıtlar için, taşıt sürücüleri veya kaptanlar tarafından Gümrük İdarelerine Türkçe manifestolar veya bu manifestoların düzenlenmesine esas alınan orjinal manifesto, konişmento, CMR, Tır Karnesi gibi belgelerden biri sunulabilir. Latin alfabesi olması şart.

-- Eşya sahiplerine sundurma açma izni veriliyor.

-- Yolcu salonlarında yeşil ve kırmızı hatlar kurulacak, gümrüğe tabi eşyası olanlar kırmızı hattan, olmayanlar yeşil hattan geçecekler.

-- Menşe, esas amacının, Türkiye tarafından belirli ülkelerin eşyasına uygulanan hükümleri aşmak olduğu tespit edilen veya yapılan araştırma sonucunda hk. 'da bu yönde kanaat oluşturan bir işçilik veya işlemle üretilmiş eşya ,o ülke menşeli sayılmaz. Ambalaj montaj değişiklikleri, parça halindeki ürünlerin montajı ile tam ürün yapılması ve basit montajlar menşe değiştirmez.

-- BİLGİ TALEBİ; Kişiler gümrük idarelerinden gümrük mevzuatının uygulanması hk.'da bilgi talep edebilirler.

-- Bağlayıcı tarife bilgisi; müsteşarlıkça talep üzerine verilir. 6 yıl için geçerlidir.

-- Sundurma rejimi kaldırılmıştır. Geçici depolama yeri gelmiştir. Deniz yoluyla gelen mallarda 45 gün , diğer yollarla gelen mallarda 20 gün bekler, rejim beyanında

bulunulmazsa devlet malı olur. Rejim beyanı sonrası ek süreler dahil 6 ay sonra tasfiyeye tabi tutulur.

-- Beyan sahibi eşyayı manifesto vermeksizin doğrudan kendi deposuna götürme talebi kabul edilir.

-- Giriş beyanı açıldıktan sonra ve vergi yattıktan sonra (Fiili İthal Öncesi) aktarma veya transit rejim değişikliği talepleri kabul olunur ve alınan vergiler iade olur. (Eskiden irad kaydedilirdi)

-- Vergiler gümrüklerin bankalardaki hesaplarına da yatabilir. Fiktif antrepo olayı kalkmıştır. İki tür depo vardır. Genel ve özel antrepo.

-- Serbest bölge'ye TR gümrük bölgesi harici girişlerde manifesto/beyanname ve harç uygulaması kalktı

-- Tüm gümrük işlemlerinde tek tip beyanname 8'li beyanname uygulanacaktır.1,2,3 nüshalar çıkış 4,5 nüshalar Transit 6,7,8 nüshalar ise ithalat.

1.Nüsha : İhracat ve /veya transit işlemlerinde kullanılır. İhracat ve /veya transit işlemlerin yapıldığı gümrük idaresinde saklanır.

2.Nüsha :İstatistiki amaçla kullanılan nüshadır. Bu nüsha ilgili gümrük idaresince merkeze gönderilir.

3.Nüsha : İhracatta gümrük idaresince mükellefe verilir. Bu nüsha aracı banka ve diğer kamu kuruluşları tarafından izlenen işlemlerde kanıtlayıcı nüsha olarak kullanılır. İlgili kuruluşlar gerek görmeleri halinde, bu nüshadan bir fotokopi alarak, asıl nüshayı mükellefe iade ederler.

4.Nüsha :Transit rejiminde kullanılan ve çıkış gümrük idaresinde kalacak nüshadır. gerektiğinde eşyanın Türkiye gümrük bölgesindeki statüsünü kanıtlayıcı belge olarakda kullanılır.

5.Nüsha: Transit rejiminde, varış gümrük idaresince çıkış gümrük idaresine gönderilecek teyit nüshasıdır.

6.Nüsha: İthalat işlemlerinde kullanılır. 6.nüsha ve ekinde bulunması gereken belge asılları ithalatın tamamlanmasından ve Beyannamenin kapatılmasından sonra Gümrükler Genel Müdürlüğü Bilgi İşlem Merkezine iletilir. Beyannameye ilişkin bilgilerin merkezi bilgisayara yüklenmesini müteakip, Bu beyannameler Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğüne Gönderilir. Bu nüsha aynı zamanda Antrepo rejiminde kullanılır. Bu takdirde sözkonusu beyanname merkeze gönderilmez.

7.Nüsha: İstatiki amaçla düzenlenen nüshadır. İşlemlerin yapıldığı ilgili Gümrük İdaresinde Beyannamenin ikinci nüshası olarak saklanır . Bu nüshaya eklenen belgelerin örnek veya fotokopileride eklenir.

8.Nüsha: İthalatta gümrük idaresince mükellefe verilir. Bu nüsha aracı banka ve diğer kamu kuruluşları tarafından izlenen işlemlerde kanıtlayıcı nüsha olarak kullanılır. İlgili kuruluşlar gerek görmeleri halinde, Bu nüshadan bir fotokopi alarak, asıl nüshayı mükellefe iade ederler.

Beyannamelerde Getirilen Değişiklikler :

- Mali Müşavir/Serbest Muhasebeci (9.kutu): İthalatçı ve/veya ihracatçının YMM veya MM yada SM'nin Adı Soyadı ve Vergi numarası yazılacaktır.
- Kodlama Sistemi getirilmiştir. Beyanname üzerindeki hemen hemen her kutu kodlamaya uygunlaştırılacak şekilde listelenerek numaralanmıştır.
- Beyanname tek kalem mal için geçerlidir. Birden fazla mal için devam formları kullanılacaktır.
- İTB (İhracatı Teşvik Belgesi) kalktı, yerine dahilde işleme izin belgesi

DAHİLDE İŞLEME REJİMİ :

Üçüncü ülkelerden ithal edilen serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın, toplulukta işçilik gördükten sonra işlenmiş ürün olarak ihracı halinde, ithalat vergilerinden muaf tutulmasıdır. Rejimin amacı, ihraç ürünlerinin üretiminde kullanılan ve toplulukta bulunmayan girdilerin ucuz olarak temini suretiyle ihracatı teşvik etmektir. İthal eşyalara vergi muafiyeti tanındığı gibi, ticaret politikası önlemleride kota gibi uygulanmamaktadır.

3.ülkelerden ithal edlip, 3.ülkelere ihracat	Vergi yok
3.ülkelerden ithal edilip, Topluluğa ihracat	Telafi edici vergi
Topluluktan ithal edilip, Topluluğa ihracat	Vergi yok
Topluluktan ithal edilip, 3.ülkelere ihracat	Vergi yok

Vergiler açısından iki tür uygulama var;

1- Süspension System/Askıya Alma-Geçici Muafiyet:

---Topluluk dışı eşyanın vergilerinin askıya alınarak ithali. Dahilde işlemeden sonra ihrc. gerekir.

2- DRAWBACK SYSTEM/Geri Ödeme Sistemi :

---İthalatta vergilerin alınması, dahilde işlemeden sonra ihracatta iadesi.

İŞLEME FAALİYETLERİ :

Eşyanın montajı, kurulması ve diğer eşya ile birleştirilmesi dahil olmak üzere işçiliğe tabi tutulması, dönüştürülmesi, tamiri, işlenecek ürünün işlenmesi için gerekecek eşya (işlenmiş ürün içinde bulunmayan)

HARİÇTE İŞLEME REJİMİ

Topluluk eşyasının dışarıda işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere topluluk gümrük bölgesinden geçici ihracını, işlem gördükten sonra elde edilen ürünlerin (işlem görmüş ürünler) ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle serbest dolaşıma

girmesini ifade eder. Topluluk eşyasının geçici ihracında ihracat vergileri ile ticaret politikası önlemleri uygulanır.

Rejimin amacı, toplulukta üretilmeyen veya üretimi ekonomik olmayan eşyaların ithali yerine, Topluluk eşyalarının işlenmesi sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünlerin ithalinin sağlanması, böylece ithalata aktarılan kaynakların azaltılmasıdır.

GEÇİCİ İTHALAT REJİMİ

Topluluk dışı eşyanın ihrc. kaydıyla topluluğa girişi(AT konusunda bu konuya açıklık getirmiştik)

TPKK (TÜRK PARASININ KIYMETİNİ KORUMA KANUNU)

TERKİN;

Herbir İhracat partisindeki

A)Haklı ve mücbir sebep varlığı aranmaksızın 50.000\$ veya eşitine kadar (eski 10.000\$) aracı bankalarca.

B)Mücbir sebep hallerinde ise 100.000\$a kadar (eski 50.000\$) ihracat hesapları kapatılır. Md:24.

Fiili ihracat tarihinden itibaren 180 (eskiden 90gün) gün içinde yurda getirilen ihracat bedelleri ithalat ve görünmeyen işlemlere ait işlemlerine mahsup edilir.

--- Mal mukabili ithalatta 6 ay içerisinde hesap kapatma zorunludur. (Eskiden 2 yıl içerisinde kapatılıyordu.) 6.ayın dolum tarihinden itibaren aracı banka 10 gün içerisinde kambiyo ihbarı yapıyor. İlgili kambiyo müdürlüğü 90 gün ilave süre vererek hesabın kapatılmasını ister. Eğer mücbir sebep halleri var ise; ilave 90 gün daha verilir, aksi takdirde cezai müeyyide uygulanır.

--- İthal hesaplarının terkin edilme sınırı 10.000\$'dan 50.000\$a çıkarıldı. Mücbir sebep hallerinde ise, 50.000\$'dan 100.000\$a çıkarıldı.

--- Feragatname kalktı (İhracatçının alacağından vazgeçtiğini belirtir belge).

Çıkış/İhracat gümrük idaresi nüshası	1	2 Gözetmen / İhracatçı No	1 BEYAN	
	3 Fesihler	4 Yönl. belgesi		
	5 Kaşe sayıs.	6 Kap adı	7 Referans numarası	
	8 Adres	9 Mak. Müşteri/Satıcı/Mahasebeci No		
	10 Gözetmen Ülk.	11 Ticaret yapılan Ülk.	12 T.P.	
	14 Beyan sahibi/Temsilcisi No	15 Çıkış/İhracat Ülk.	16 Menşe Ülk.	17 Gözetmen Ülk.
	18 Çıkış/İhracat Ülk.	19 Ticaret yapılan Ülk.	12 T.P.	
	20 Çıkış/İhracat Ülk.	21 Çıkış/İhracat Ülk.	22 Dönüş ve toplam tabura bedeli	23 Dönüş kuru
	24 Çıkış/İhracat Ülk.	25 Dönüş kuru	26 Dönüş kuru	27 Dönüş kuru
	28 Çıkış/İhracat Ülk.	29 Çıkış/İhracat Ülk.	30 Çıkış/İhracat Ülk.	31 Çıkış/İhracat Ülk.

32 Kaşe sayıs.	33 TGTC pozisyon no	34 Menşe Ülk. kodu	35 Brüt ağırlık (kg)
36 Menşe Ülk. kodu	37 R.E.J.M	38 Net ağırlık (kg)	39 Kota
40 Mantar/Ozel beyan	41 Özgü birim	42 E.B. Kota	43 İstatistik kayıtları

44 Eş bilgi belge ve izlenler	45 Vergi bilgileri	46 Tarih / Tahsilatı	47 Antraponun tipi ve kodu
48 Tarih / Tahsilatı	49 Tarih / Tahsilatı	50 Tarih / Tahsilatı	51 Tarih / Tahsilatı

52 Tarih / Tahsilatı	53 Tarih / Tahsilatı	54 Tarih / Tahsilatı	55 Tarih / Tahsilatı
56 Tarih / Tahsilatı	57 Tarih / Tahsilatı	58 Tarih / Tahsilatı	59 Tarih / Tahsilatı

60 ÇIKIŞ GÜMRÜK İDARESİ KONTROLÜ	61 ÇIKIŞ GÜMRÜK İDARESİ KONTROLÜ	62 ÇIKIŞ GÜMRÜK İDARESİ KONTROLÜ	63 ÇIKIŞ GÜMRÜK İDARESİ KONTROLÜ
64 ÇIKIŞ GÜMRÜK İDARESİ KONTROLÜ	65 ÇIKIŞ GÜMRÜK İDARESİ KONTROLÜ	66 ÇIKIŞ GÜMRÜK İDARESİ KONTROLÜ	67 ÇIKIŞ GÜMRÜK İDARESİ KONTROLÜ

III- FORMLARDA KULLANILACAK KODLARA İLİŞKİN EK LİSTELER

(EK : 1)

1. KUTU :

1. Alt Bölüm :

Kullanılacak Kodlar :

Kod :	Kodun Anlamı :
EX :	İhracat, geçici ihracat ve yeniden ihracat ve hariçte işleme için beyan.
IM :	İthalat, geçici ithalat, geçici kabul için beyan.
ANT :	Antrepo rejimi için beyan.
TR :	Transit rejimi için beyan.

2. Alt Bölüm :

Kod :	Kodun Anlamı :
0 :	Serbest dolaşıma giriş.
1 :	İhracat.
2 :	Geçici ihracat. (Dışarda işleme)
3 :	Yeniden ihracat : Bu kod geçici ihracat için kullanılmayacaktır. (Bkz. Kod 2) Sadece önceden geçici olarak ithal edilmiş eşyaya veya bir antrepo rejimine yerleştirilmek üzere önceden ithal edilmiş eşyaya uygulanabilir.
4 :	Yurucu kullanım.
5 :	Geçici ithalat (Dahilde işleme veya geçici kabul).
6 :	Yeniden ithalat Sadece önceden geçici olarak ihraç edilmiş eşyanın ithalinde kullanılır. (Geri gelen eşya)
7 :	Antrepo rejimi ve eşyanın gümrük kontrolü altındaki diğer yerlere konulması halinde kullanılır.
9 :	Gümrük kontrolü altında işleme ile diğer rejim ve işlemler için kullanılır.

(EK: 2)

10 Nolu Kutu :

Kod No	Ülkeler (Türkçe)	Ülkeler (İngilizce)
355	FARKUAR ADASI	FAROUHAR ISLAND
802	(AVUSTURALYA) OCENİA	AUSTRALIAN OCEANIA
814	(YENİ ZELANDA) OCEANIA	NEW ZEALAND OCEANIA
400	A.B.D.	UNITED STATES OF AMERICA
437	ABDİNİN VİRJİN ADASI	VIRGIN ISLAND OF THE UNITED STATE
47	ABU DABİ	ABU DHABI
890	ADELYA ADALARI	ADELIE LAND
801	ADMİRALDİ ADALARI	ADMIRALTY ISLANDS
660	AFOANİSTAN	AFGHANISTAN
373	AGELEGA ADALARI	AGELEGA ISLANDS
647	ADMAN	ATMAN
811	ALAFİ ADASI	ALOFT ISLAND
32	ALAND ADALARI	ALAND ISLANDS
400	ALASKA	ALASKA
353	ALDOGRA ADASI	ALDABRA ISLANDS
4	ALM.FİED CUM.	FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY
355	ALPHANSE ADALARI	ALPHONSE ISLANDS
664	AMİNDİVİ ADALARI	AMINDIVI ISLANDS
353	AMİRANTE ADALARI	AMIRANTE ISLANDS
664	ANDAMAN ADALARI	ANDAMAN ISLANDS
43	ANDORA	ANDORRA
330	ANGOLA	ANGOLA
446	ANGUİLLA ADASI	ANGUILLA ISLAND
373	ANJOVAN ADASI	ANJOUAN ISLAND
310	ANNOBAN ADASI	ANNOBON ISLAND
890	ANTARTİKA	ANTARTICA
439	ANTİGUA VE BARBUDA	ANTIGUA VE BARBUDA
804	ANTİPODES ADASI	ANTIPODES ISLAND
528	ARJANTİN	ARGENTINA
890	ARKİC REGİONS N.E.S.	ARTIC REGIONS N.E.S.
70	ARNAVUTLUK	ALBANIA
474	ARUBA ADASI	ARUBA ISLAND
329	ASCENSION ADASI	ASCENSION ISLAND
800	ASHMORE VE CARTİER ADALARI	ASHMORE AND CARTIER ISLANDS
353	ASSUMPTION ADASI	ASSUMPTION ISLAND
355	ASTOVE ADASI	ASTOVE ISLAND
9	ATHOS DAĞI	AUTONOMOUS REPUBLIC OF MOUNT ATHOS
505	ATOL DAS ROCAS	ATOL DAS ROCAS
890	AVUSTURALYA	AUSTRALIA
890	AVUST. ANTERTİK BÖLGESİ	AUSTRALIAN ANTARCTIC TERRITORY
38	AVUSTURYA	AUSTRIA
10	AZAR	AZORES
433	BAHAMA	BAHAMAS
640	BAHREİN	BAHRAIN
808	BAKER ADASI	BAKER ISLAND
11	BALEARİK ADALARI	BALEARIC ISLANDS
666	BANGLADEŞ	BANGLADESH
469	BARBADOS	BARBADOS
372	BASSAS DE İNDİC ADASI	BASSAS DA INDIA ISLAND
4	BATİ BERLİN	WEST BERLIN
700	BATİ İRAN	WEST IRAN
819	BATİ SAMOA	WESTERN SAMOA

(EK : 3)

GÜMRÜK BAŞMÜDÜRLÜKLERİ KOD NUMARALARI

KODU	BAŞMÜDÜRLÜĞÜN ADI
01	ANKARA GÜMRÜKLERİ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ
02	ANTALYA " "
03	BURSA " "
04	EDİRNE " "
05	GAZİANTEP " "
06	GÜRBULAK " "
07	HABUR " "
08	HAKKARİ " "
09	HOPA " "
10	İSKENDERUN " "
11	İSTANBUL " "
12	İZMİR " "
13	İZMİT " "
14	MALATYA " "
15	MERSİN " "
16	SAMSUN " "
17	SİNOP " "
18	TRABZON " "

(EK : 4)

KODU :	Anlana _____ :	İkinci alt bölüm _____ :
EXW	Fabrika çıkışında teslim	İşin yapıldığı yer adı
FCA	Taahhütçüye teslim	Taahhütçüye teslim yerinin adı
FAS	Gemi bordasında teslim	Sevk limanının adı
FOB	Gemi güvertesinde teslim	Sevk limanının adı
CFR	Mal bedeli ve navlun (C&F)	Varış limanının adı
CIF	Mal bedeli-navlun-sigorta	Varış limanının adı
CPT	Taahhüt ücreti ödenmiş olarak teslim	Varış limanının adı
CIP	Mal bedeli, sigorta ve navlun ödenmiş olarak teslim.	Varış limanının adı
DAF	Sınırda teslim	Teslim edilen sınırın adı
DES	Varış limanında gemi güvertesinde	Varış limanının adı teslim
DEQ	Limanda karaya teslim	Vergi ödenmiş, ... liman adı
DDU	Vergi ödenmeden teslim	İthal ülkesindeki teslim mahalli adı
DDP	Vergi ödenmiş halde teslim	İthal ülkesindeki teslim mahalli adı
FOR	Vagonda teslim	Yükleme yapılan tren hattının adı
FOT	Kara nakil aracında teslim	Yükleme yapılan yer adı
FOA	Havaalanında teslim	Yükleme yapılan havaalanı
EXS	Gemi çıkışında teslim	Varış limanının adı
EXQ	Ruhtun çıkışında teslim	Vergilerin ödendiği yerin adı
XXX	Yukarıdakilerin haricindeki teslim şartları	Sözleşmede konulan teslim şartlarının açıklanması.

(EK : 5)

TİCARİ SÖZLEŞME ŞEKİLLERİ

24 No.lu Kutu :

İki alt bölüme ayrılmıştır.

Birinci alt bölümde kullanılacak kodlar için sütun A,

ikinci alt bölümde kullanılacak kodlar için sütun B'deki kodlar, kullanılacaktır.

Sütun A	Sütun B
Kod No: Sözleşme Şekli:	
1 2, 7 ve 8 no.lu kodlarda belirtilenler hariç mülkiyetin devrine yönelik, telafi edici sözleşmeler. (A,b,c)	1 Doğrudan/indire alım/teslim 2 Komisyon için veya bir Komisyoncu aracılığıyla emir tasirine veya emredilen personelin için tasirine 3 Trampa 4 Yolcuların şahsi malın alması 5 Finansal Kiralama
2 1 no.lu kodda belirtilen ve/veya sözleşmeye ilişkin geri gelen eşya, (d)	1 Fiyatın indisi 2 İade edilen eşyanın değiştirilmesi karşılığında değiştirilmesi zorunlu olmalıdır. 3 Garanti altında iade edilen eşyanın için değiştirme
3 Telafi edici hükümler içermeyen mülkiyetin devrine yönelik geçici bir statüye bağlanmayan sözleşmeler.	1 Kurum veya tarafların yardım programları dahilinde yapılan veya finansman edilecek eşya tasfiyesi.
4 Bir işlem, onarım yada bakım amaçlı sözleşmeler (7 no.lu kodda belirtilenler hariç). (e,f)	1 Sözleşmeli olarak işlenir 2 Ödeme karşılığında onarım ve bakım 3 Ücretsiz onarım ve bakım
5 Bir işlem, onarım yada bakım takibini yapacak işlemlere ilişkin sözleşmeler. (g)	1 Sözleşmeli olarak işlenir 2 Ödeme karşılığında onarım ve bakım 3 Ücretsiz onarım ve bakım
6 Mülkiyet devrine yönelik olmayan sözleşmeler. (Kira, leasing, ödünç alma ile bir işlem, onarım yada bakım amaçlı bir sözleşmeye tabi olmayan her türlü geçici kiralama). (h)	1 Kiralama, ödünç alma, işlemler kiralama. 2 Geçici kullanımı için diğer eşya
7 Ortak savunma projeleri ile Hükümetlerarası Protokol programlarına ilişkin sözleşmeler.	
8 İnşaat Makineleri ile bir inşaat yada mühendis sözleşmesinin bir parçası olan araç gereç için sözleşmeler. (i)	
9 Diğer sözleşmeler.	

(a) Bu kalem, ihrazat ve elbise için ödeme kapsamı.

- İhtimal edenden, ihtimal edene mülkiyet devredilir ve

- Para veya eşya karşılığında ödenir. Bunun herman bir ödeme yapılması bile mülkiyet veya dağılım depolarından veya depolarına gönderilen eşya için de geçerli olduğu görülmüştür.

(EK : 6)

NAKLİYAT ŞEKLİNE İLİŞKİN KOD NUMARALARI**25 No.lu Kutu :**

Sınırdaki nakil şeklini gösteren kodlar, A sütununda tek, B sütununda iki haneli olarak gösterilmiştir. Bu kutu B sütununda yer alan kodlar kullanılarak doldurulacaktır.

A	B	Açıklama :
1	10	Deniz yoluyla nakil
	12	Deniz aracında demiryolu vagonu
	16	Deniz aracında motorlu karayolu taşıtı
	17	Deniz aracında treyler veya yarı treyler
	18	Deniz aracında, iç sularda taşımacılığa mahsus araç
2	20	Demiryolu ulaşımı
	23	Demiryolu vagonunda karayolu aracı
3	30	Karayolu ulaşımı
4	40	Havayolu ulaşımı
5	50	Postayla gönderme
7	70	Sabit ulaşım tesisi
8	80	İç sularda ulaşım
9	90	Kendinden motive (hareketli)

(EK : 7)

Rejimlere İlişkin Kodları Gösterir Liste :

Aşağıdaki 2 haneli rejim kodları ilk alt bölümde kullanılacak 4 basamaklı kodun oluşturulmasında kullanılacaktır.

- 01: Serbest dolaşıma giriş (ithalat).
- 02: Dahilde işleme rejimini uygulamak üzere serbest dolaşıma giriş (dahilde işleme rejiminin geri ödeme sistemi)
- 05: 02 ve 51 kodların da atıfta bulunulandan farklı bir dahilde işleme rejiminin uygulanmasına yönelik serbest dolaşıma giriş.
- 07: Antrepo rejimine tabi tutulmak üzere serbest dolaşıma giriş
- 08: Avrupa Birliği üyesi bir ülkede dahilde işleme rejimine tabi tutulan (geri ödeme sistemi ile) eşyanın serbest dolaşıma girişi.
- 10: Kesin ihracat.
- 21: Dışarıda işleme rejimi altında geçici ihracat.
- 22: 21 No lu kodda atıfta bulunulanlar haricindeki dışarıda işleme rejimi altında geçici ihracat
- 23: İhraç edildiği şekli ile geri gelmek üzere geçici ihracat.
- 24: AB üyesi bir ülkede daha önceden dışarıda işleme rejimine tabi tutulan, eşya.
- 31: Yeniden ihracat (re-eksport)
- 40: Dahili Kullanım
- 41: "
- 42: "
- 43: "
- 44: "
- 45: "
- 46: "
- 47: "

49:

51: Dahilde işleme rejimi

52: 02 ve 51 No.lu kodlarda anlla bulunanlar haricindeki dahilde işleme rejimi.

53: İthal edildiği şekli ile geri gönderilmek üzere geçici ithalat.

54: AB üyesi bir ülkede daha önceden dahilde işleme rejimine tabi tutulan veya bu şekilde elde edilen eşya.

55: Bir gümrük antreposunda dahilde işleme rejimi.

56: Bir serbest bölgede dahilde işleme rejimi.

57: Dahilde işleme rejimine tabi tutulan eşya veya ürünlerin nakli.

61: Herhangi bir muafiyete tabi olmadan (dahili kullanım) yeniden ithalatı.

62: Herhangi bir muafiyete tabi olmadan (dahili kullanım) yeniden ithalatı.

63: Herhangi bir muafiyete tabi olmadan (dahili kullanım) yeniden ithalatı.

69: Herhangi bir muafiyete tabi olmadan (dahili kullanım) yeniden ithalatı.

67: Herhangi bir muafiyete tabi olmadan (dahili kullanım) yeniden ithalatı.

71: Gümrük kontrolü altındaki yerler dahil olmak üzere gümrük antrepo rejimi.

72: Serbest dolaşımdaki milli eşyanın antrepo rejimine tabi tutulması

73: Serbest dolaşımdaki eşyanın antrepo rejimine tabi tutulması

76: Daha ileri bir işleme tabi tutulmadan veya herhangi bir ihracat teşviklerinden yararlanarak eşyanın ihraç amacıyla antrepo veya serbest bölge rejimine tabi tutulması.

77: Temel ürünlerden elde edilen ve işlenmiş ürünlere yönelik ihracat teşviklerinden yararlanarak eşyanın ihraç amacıyla antrepo rejimine tabi tutulması.

78: 76 no lu kodda atıfta bulunulanlar haricinde eşyanın serbest bölge rejimine tabi tutulması

91: Gümrük kontrolü altında işleme rejimi

92: Herhangi bir Avrupa Birliğine üye ülkede gümrük kontrolü altında işleme rejimi ile ekile edilen veya bu rejime tabi tutulmuş eşya (bu eşya üye ülkede serbest dolaşıma girmemiş olmalıdır)

93: Gümrük kontrolü altında mihne

94: Gümrük Kontrolü altında mihne kullanımı.

95: Gemi ve uçaklardaki satış mağazalarına ilişkin eşya.

96: Hava alanları ve limanlardaki gümrüksüz eşya satış mağazalarına gelen eşya.

Not: 00 kodu eşyanın daha önce bir rejime tabi olmadığını göstermek için kullanılacaktır.

İkinci alt bölüm:

Daha sonra Müsteharlıkça yapılacak yeni bir düzenlemeye kadar boş bırakılacaktır

(EK : 8)

VERGİ VE ÖDEME ŞEKİLLERİNE İLİŞKİN KOD NUMARALARI*47 No.lu Kutu: Vergilerin hesaplanması.***1. Vergi Kodları**

<u>Kod No:</u>	<u>Verginin Adı</u>
10	GÜMRÜK VERGİSİ (İthalattan Alınan)
20	TELAFI EDİCİ VERGİ VE ANTI-DAMPİNG VERGİSİ
30	ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ
40	KATMA DEĞER VERGİSİ
50	TARIM POLİTİKASINA İLİŞKİN VERGİLER
60	GÜMRÜK VERGİSİ (İhracattan Alınan)
70	TOPLU KONUT FONU

1. Ödeme Şekillerine İlişkin Kodlar

<u>Koda İlişkin Harf</u>	<u>Ödeme Şekli</u>
A	Erken ödeme (x)
B	Nakit ödeme.
C	Banka çek. ile ödeme.
D	Gümrük idaresinin banka hesabına yapılacak ödeme.
E	Tecil veya taksitlendirilmiş ödeme.
F	Gümrük veya mülki mevzuata dayanılarak yapılacak ödeme. (x)
G	KDV ertelemesine ilişkin ödeme.
H	KDV açısından yetki verilmiş şahısların adına yapılacak ithalata ilişkin ödeme, (ödeme yetkili şahsın hesabından yapılacaktır) (x)
J	Posta çeki veya diğer bir kamu kurumu aracılığıyla yapılacak ödeme.

K	Özel tüketim kredisi (x)
L	Teminat veya garantiye bağlanmış ödeme
M	Depozito vermek suretiyle teminat.
N	Şahsı nakdi depozito
P	Gümrük komisyoncularının nakit hesaplarından yapılacak Ödeme (x)
Q	Taksitlendirilmiş ödemelere ilişkin hesaplardan yapılacak ödeme (x)
R	Resmî kuruluşlardan alınan taahhütname
S	Şahsı garanti hesabı (x)
T	Gümrük komisyoncusunun garanti hesabından yapılacak ödeme (x)
U	Gümrük Komisyoncusunun garantisi. (x)
V	Ticaret yapan şahsın garantisi. (x)
Y	Komisyoncunun gümrük idaresi nezdinde açtığı cari hesabından mahsup
Z	Ticaret yapan şahsın cari hesabından mahsup.

(x) Bu Ödeme Şekilleri şimdilik kullanılmayacaktır.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

1. Prof. Dr. Ahmet Kızıl- Yrd. Doç. Dr. Macide Şoğur İhracat-İthalat İşlemleri ve Muhasebe Uygulaması, Der yayınları, İstanbul 1995,
2. Dünya Gazetesi Muhtelif Günlü Yazılar ve Avrupa Topluluğu Ortaklık Konseyi Kararları Eki.
3. Garanti Eğitim Merkezi Yayınları No:40 ; İthalat ,Aralık-1991
4. Garanti Eğitim Merkezi Yayınları No:51 ; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, Ocak-1993,
5. İktisat Bankası T.A.Ş. Eğitim Yayınları No:
6. Interbank Eğitim Bölümü Yayınları No:19 ; Uluslararası Ticarete Bankalararası Ödeme Yöntemleri, 2.Basım
7. İstanbul İhracatçı Birlikleri / Birlik Dergisi
8. İstanbul Gümrük Komisyoncuları Derneği/96 Gümrük Birliği Kitabı,
9. Lebib Yalkın Yayınları, İthalat Mevzuatı, Cilt v/B2-A1 Ciltleri,
10. Lebib Yalkın Yayınları, Gümrük Mevzuatı, Gümrük Kanunu, G1/A1 Cildi,
11. Lebib Yalkın Yayınları, Gümrük Mevzuatı, Gümrük Yönetmeliği, G1/B1 - G1/B2 - G1/B3 Ciltleri,
12. Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No: 322 , Tahsil Vesaiki Hakkında Uluslararası Kurallar / Tahsiller İçin Yeknesak Kurallar (Uniform Rules For Collections ICC No: 322) 1978,
13. Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No: 460 , Incoterms-1990 (1 Temmuz 1990 Tarihinde Yürürlüğe Girmiştir.)
14. Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No: 500 , Vesikalı Krediler, UCP-500 Yeknesak Teamüller ve Uygulamalar, 01.01.1994'ten Geçerli 1993 Revizyonu,
15. Milletlerarası Ticaret Odası Yayın No: 522 , Tahsil İşlemleri - Yeknesak Kurallar (9.Md.deki 322 No'lu broşürün Yerine)
16. OAİB-Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği-1996 tek Tip Gümrük Beyannamesi Kullanma Talimatı,
17. Tügiad - Türkiye Genç İşadamları Derneği Raporları,

18. Prof. Dr. Ümit Ataman / Doç.Dr. Haluk Sumer, Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebesi, Geliştirilmiş 2.Baskı, 1991.
19. Yücel Atıl Esentürkoğlu, Gümrük Tarife Cetveli Cilt: 2 1995,
20. 31.12.1994 Tarih 22158 Mükerrer Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan 1995 İthalat Rejimi ve Yönetmeliği,

TEBLİĞLER

1. Kotalarla İlgili Tebliğler 19.12.1995 Tarih 22498 Sayılı Resmi Gazete,
2. 1615 Sayılı Gümrük Kanunundaki Değişiklikler ve Kotalar Üzerine Tebliğler 29.12.1995 Tarih 22508 Sayılı Resmi Gazete,
3. 474 Sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanun ve Konumuzla İlgili Muhtelif Bakanlar Kurulu Kararları, 30.12.1995 Tarih 22509 ve 22509 Mükerrer Sayılı Resmi Gazete,
4. Dahilde İşleme Kararı/Bazı Tebliğler ve TPKK (Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu Hk.Tebliğler/İthalat Rejim ve Yönetmeliği- 31.12.1995 Tarih 22510 Sayılı Resmi Gazete,
5. Gümrük Genel Tebliği (Giriş Rejimi) Seri No:11-474 Sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanun,
6. Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat:96/1) 05.01.1996 Tarih 22514 Sayılı Resmi Gazete,

EĞİTİM VE SEMİNER NOTLARI

1. Av.Bahir Mazhar Erüreten, Ram Dış Ticaret A.Ş. Hukuk Müşaviri-Incoretms 1990 ve Getirdiği Değişiklikler, Seminer Notları.
2. 10/11.01.1994 ICC-500 Semineri Shereton Hotel-İstanbul, Seminer Notları,
3. Şark Sigorta T.A.Ş. Nakliyat Sigortaları Eğitim Notları,